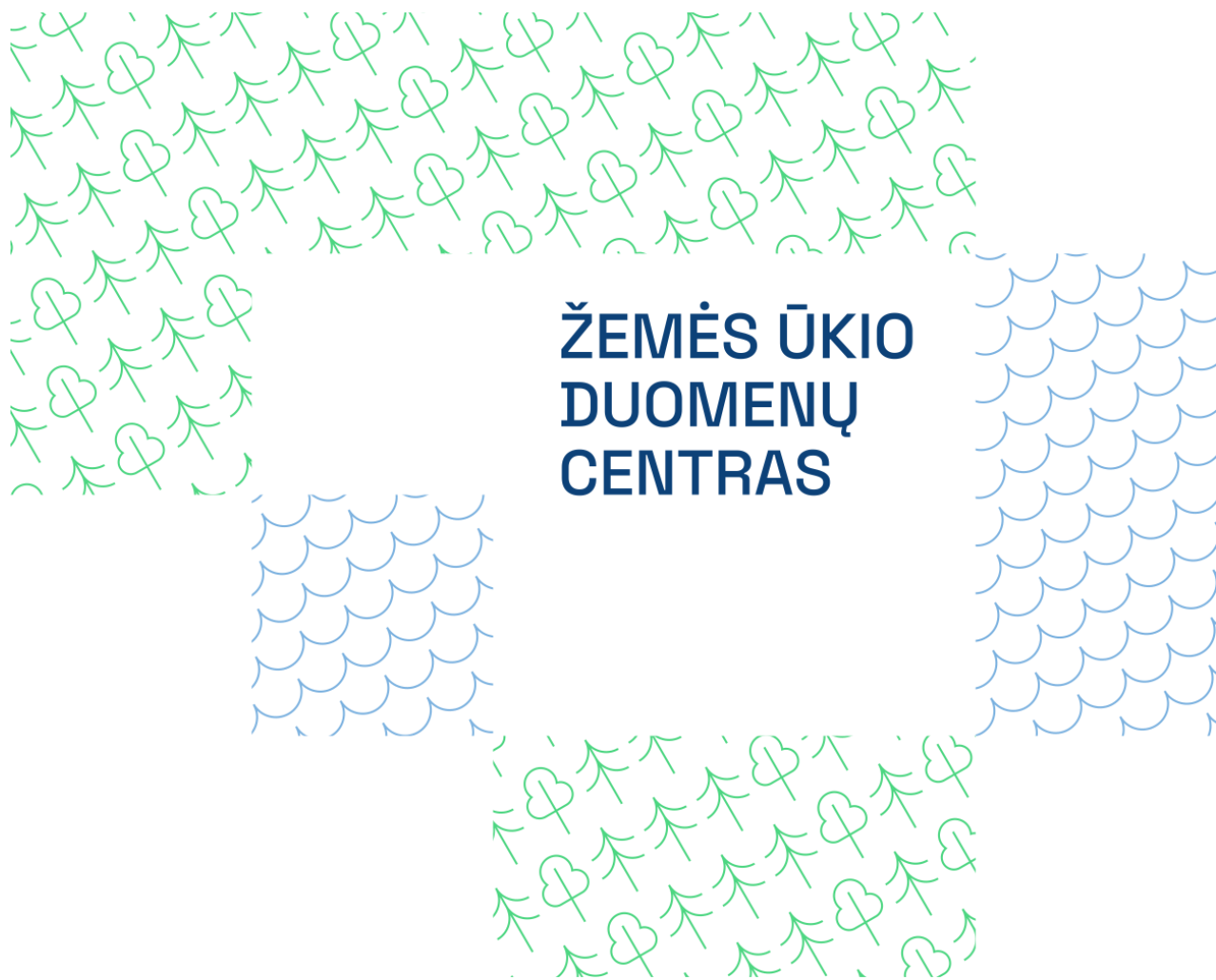

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
žemės ūkio ministro
2024 m. d.
įsakymu Nr. 3D-

**VALSTYBĖS ĮMONĖS
ŽEMĖS ŪKIO DUOMENŲ CENTRO
2023 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

2024 metai

Turinys

VALDYBOS PIRMININKO PRANEŠIMAS.....	3
GENERALINIO DIREKTORIAUS PRANEŠIMAS	4
1. INFORMACIJA APIE ŽŪDC	5
2. ŽŪDC VEIKLOS STRATEGIJOS, VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMO REZULTATAI	16
3. ĮVYKIAI, TURĖJĘ ESMINĘ REIKŠMĘ ŽŪDC VEIKLAI. 2022 M. IR 2023 M. PAGRINDINIAI ĮVYKIAI	17
4. ŽŪDC VEIKLOS PLANAI.....	18
5. ŽŪDC 2023 M. VYKDYTA VEIKLA	20
6. ŽŪDC 2023 M. FINANSINĖ INFORMACIJA	64
7. RIZIKOS VEIKSNIAI IR JŲ SUMAŽINIMAS	69
8. ADMINISTRACINĖ IR TECHNOLOGINĖ ŽŪDC KONTROLĖS IR STEBĖJIMO SISTEMA	69
9. DARBUOTOJAI	70
10. DARNUMO PRINCIPAI	71
11. INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ II–III SKYRIŲ NUOSTATŲ LAIKYMAŠI	73

1 ir 2 priedai

VALDYBOS PIRMININKO PRANEŠIMAS

Gerbiami Kolegos ir Partneriai,

2023 m. pradžioje naujai suformuota valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras pasiekė reikšmingą finansinį rezultatą. Įvertinant darbuotojų indėlį, dalis 2023 metų komercinės veiklos pelno buvo skirta darbuotojų skatinimui.

2023 metais buvo suformuota nauja įmonės valdyba iš 5 narių – 3 nepriklausomų, savininko atstovės ir darbuotojų atstovės. Valdybos nariai turi patirties strategijos formavimo, finansų valdymo, skaitmenizavimo, žemės ūkio ir teisės srityse. Valdyba kartu su vadovybe parengė apjungtos įmonės 2024-2027 metinį strateginį planą. Strateginis planas bus peržiūrimas ir atnaujinamas kasmet, atsižvelgiant į rinkos tendencijas, savininko lūkesčius, įmonės kertinių kompetencijų pokyčius ir Valdymo koordinavimo centro rekomendacijas.

Vienas pagrindinių 2023 metų iššūkių – nuolatinio vadovo paieška. Vyriausybei patvirtinus naują valstybės valdomų įmonių vadovų atlygio politiką, pavyko pritraukti stiprių kandidatų į atrankos konkursą ir naujas vadovas darbą pradeda 2024 m. balandžio mėnesį. Noriu padėkoti Linai Zinkevičienei, kuri sutiko imtis atsakomybės ir vesti įmonę pokyčių keliu nuolatinio vadovo atrankos periodu.

2023 metais diskutuojant su darbuotojais ir jų atstovais, valdybos buvo patvirtinta ir nuo 2024 metų įsigalioja darbuotojų skatinimo sistema. Nauja atlygio sistema numato kintamos atlygio dalies įvedimą visiems darbuotojams, kas užtikrins organizacijos susitelkimą į rezultatą ir nuoseklų įmonės konkurencingumo didinimą darbo rinkoje.

2024 metais prioritetas bus skirtas paslaugų plėtrai ir veiklos efektyvumui, kas leis didinti įmonės pelningumą. Įmonės pertvarkymas į akcinę bendrovę leis gerinti įmonės valdysenos praktikas. Kartu su nauju vadovu bus peržiūrėta strategija ir prioritetai, siekiant įgyvendinti ambicingus tikslus.

Noriu padėkoti darbuotojams už pasiektą 2023 metų rezultatą ir patikimų paslaugų užtikrinimą mūsų klientams.

Paulius Martinkus
VĮ Žemės ūkio duomenų centro
Valdybos pirmininkas

GENERALINIO DIREKTORIAUS PRANEŠIMAS

Gerbiami darbuotojai, klientai, partneriai,

2023 m. naujai įsteigta valstybės įmonei Žemės ūkio duomenų centrai neabejotinai buvo pokyčių ir iššūkių metai. Turėjome misiją, dalį įmonės sričių suprojektuoti nuo švaraus balto lapo ir tuo pačiu užtikrinti sklandų veiklos tęstinumą, dėl ko jautėme maksimalią atsakomybę.

Išrinkta įmonės valdyba, sukurtas firminis stilius, patvirtinta organizacinė struktūra, parengtas ir patvirtintas strateginės veiklos planas, atlikti ir tęsti kiti svarbūs darbai, kurie ženkliai prisidėjo prie įmonės pokyčių valdymo, sklandaus veiklos tęstinumo ir plėtros užtikrinimo.

Tvirtai deklaruojant, kad vienas pagrindinių įmonės sėkmės variklių yra motyvuoti darbuotojai, patvirtintos darbuotojų darbo apmokėjimo ir skatinimo taisyklės, taip pat priimti kiti konkretūs su tuo susiję, darbuotojams svarbūs ir aktualūs sprendimai.

Džiaugiuosi, kad išgyvendami pokyčių ir permainų metus pasiekėme užsibrėžtus tikslus ir efektyviai organizavome bei vykdėme veiklą, kas leido pasiekti veiklos sinergiją ir 2023 m. pabaigoje turėti daugiau aiškumo ir stabilumo.

Dėkoju visai darbuotojų komandai už susitelkimą, kompetencijas, kiekvieno indėlį ir kolegiskumą, valdybai už reikšmingą pagalbą, įžvalgas ir priimtus užtikrintus sprendimus. Įmonės pasiektas rezultatas ir efektyvus tikslų realizavimas neginčijamai įrodo, kad Žemės ūkio duomenų centro komanda tapo vieninga, patikima, sėkmingai valdanti ir įveikianti iššūkius.

Nors 2023 m. buvo realizuoti įmonei iškelti tikslai ir atlikti svarbūs darbai, tačiau 2024 m. taip pat negalėsime sustoti. Įmonei 2024 m. keliami ambicingi tikslai reikalaus visų susitelkimo, bendro kryptingo darbo, todėl šie metai neabejotinai bus reikšmingi ir įdomūs. Tvirtai tikiu, kad 2023 m. įgyta patirtis Žemės ūkio duomenų centro komandai bus sėkminga atspirtis siekiant įgyvendinti naujus tikslus ir prioritetus, orientuotus į dar efektyvesnę įmonės veiklą ir aukštesnį rezultatą, kuris motyvuotų kiekvieną iš mūsų, kurtų pridėtinę vertę ir leistų didžiuotis atliktais darbais.

Lina Zinkevičienė
Administravimo departamento direktorė,
atliekanti generalinio direktoriaus funkcijas

1. INFORMACIJA APIE ŽŪDC

Valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro 2023 metų veiklos ataskaitos laikotarpis – nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. visi duomenys pateikti 2023 m. gruodžio 31 d., jeigu nenurodyta kitaip. Toliau Valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras vadinamas ŽŪDC arba Įmone.

Įmonės pavadinimas	Žemės ūkio duomenų centras
<i>Teisinė-organizacinė forma</i>	valstybės įmonė
<i>Steigėja ir savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija</i>	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija
<i>Įregistravimo data</i>	2023 m. sausio 3 d.
<i>Įmonės kodas</i>	306205513
<i>Įmonės registras</i>	Juridinių asmenų registras
<i>Buveinės adresas</i>	Vinco Kudirkos g. 18-1, LT-03105 Vilnius
<i>Telefono numeris</i>	(8 5) 266 0601
<i>Fakso numeris</i>	(8 5) 266 0609
<i>Elektroninio pašto adresas</i>	info@zudc.lt
<i>Interneto svetainės adresas</i>	www.zudc.lt

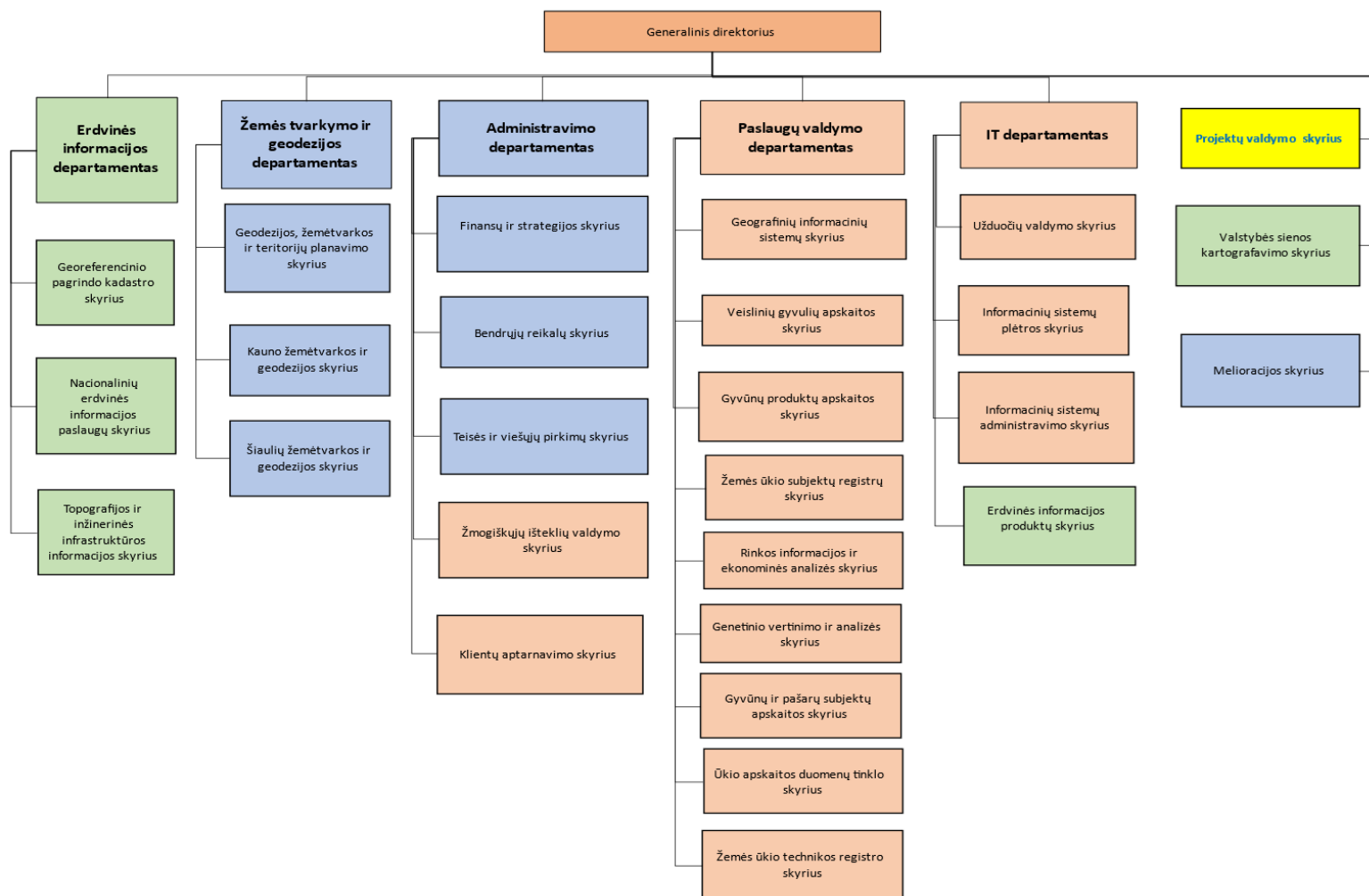
1.1. ŽŪDC statusas, valdymas ir struktūra

ŽŪDC yra iš valstybės turto įsteigta įmonė, nuosavybės teise priklausanti valstybei, kuri jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – Ministerija).

Įmonės veiklos pradžia yra 2023 m. sausio 3 d. perimus visas sujungimo būdu reorganizuotų valstybės įmonių: valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro, valstybės įmonės distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS-Centras“ ir valstybės įmonės Valstybės žemės fondo teisės ir pareigas.

Įmonių reorganizavimo tikslas – padidinti turimos informacijos ir duomenų valdymo efektyvumą, optimaliau panaudoti turimus žmogiškuosius, materialinius ir infrastruktūros išteklius, teikti kokybiškesnes paslaugas vartotojams ir užtikrinti žemės ūkio ministro valdymo srities valstybės įmonių valdymo efektyvumą.

Įmonės pagrindinė veikla – užtikrinti efektyvų, saugų ir nepertraukiamą tvarkomų informacinių sistemų (toliau – IS), registrų, duomenų bazių veikimą, efektyvų duomenų panaudojimą administruojant ES paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai priemones; tvarkyti Lietuvos erdvinės informacijos portalą, Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklą, georeferencinio pagrindo kadastrą; teikti Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūros erdviųjų duomenų rinkinius; rengti teritorijų planavimo dokumentus; nustatyti nekilnojamojo turto kadastro duomenis; vykdyti valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionus.

1 pav. ŽŪDC organizacinė struktūra (Valdybos patvirtinta 2023 m. kovo 10 d., įsigaliojusi 2023 m. balandžio 3 d.)

1.2. Valdymo organai

- Įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija – Ministerija.
- Kolegialus valdymo organas – Valdyba.
- Vienasmenis valdymo organas – Įmonės vadovas (generalinis direktorius).

1.2.1. Įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija

Ministerijos kompetencija nustatyta Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme ir kituose teisės aktuose.

Ministerija tvirtina Įmonės veiklos ataskaitą ir suteikia teisę Įmonei įkeisti Įmonės ilgalaikį materialųjį turtą.

1.2.2. Valdyba

Valdyba išrinkta 4 metų kadencijai ir ją sudaro: Paulius Martinkus – valdybos pirmininkas, Nerijus Adomaitis, Kristina Indriošienė, Dangirutis Janušas, Ričardas Bagdonavičius (atšauktas nuo 2024 m. sausio 1 d.) ir ŽŪDC darbuotojų atstovė Elena Banevičienė (nuo 2023 m. kovo 7 d.).

➤ Paulius Martinkus – nepriklausomas valdybos narys, turintis strateginio planavimo ir valdymo srities kompetenciją.

Išsilavinimas: Stokholmo aukštoji ekonomikos mokykla Rygoje, ekonomikos ir verslo administravimo bakalauro laipsnis;

ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas, verslo vadybos magistro laipsnis;

Bendrovių valdysenos institutas Baltijos šalyse, profesionalių valdybos narių mokymai;

Švedijos institutas, lyderystės programos valdysenos ir tvaraus vystymo temomis;

JAV Valstybės departamentas, tarptautinė lyderystės programa.

Darbo patirtis: dirbo 15 skirtingų įmonių valdybose. Dirbo energetikos, transporto, finansų ir nevyriausybinuose sektoriuose, kur įgyvendino sisteminius pokyčius. Turi tarptautinės darbo patirties Suomijoje, Estijoje ir Latvijoje.

➤ Nerijus Adomaitis – nepriklausomas valdybos narys, turintis ūkio šakos, kurioje veikia Įmonė, srities kompetenciją.

Išsilavinimas: Vilniaus Gedimino Technikos Universitetas, magistro laipsnis;

ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas, "Taikomoji organizacijos psichologija" modulio mokymai.

Įgytas "Advanced Certified Scrum Product Owner" (A-CSPO) mokymų sertifikatas.

Darbo patirtis: valdybos nario, vadovaujančio darbo patirtis, finansų valdymo / analizės / audito patirtis įgyta užimant direktoriaus pareigas, paslaugų vadovo, eksporto vadovo, kitų padalinių vadovų pareigas. Virš 2 metų valdybos nario patirtis.

➤ Elena Banevičienė – Įmonės darbuotojų atstovė, turinti teisės srities kompetenciją.

Išsilavinimas: Vilniaus universitetas, teisės magistro kvalifikacinis laipsnis.

Darbo patirtis: 13 metų teisinio darbo patirtis.

Vadovaujamo darbo patirtis Teisės ir prevencijos skyriui.

➤ Kristina Indriošienė – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Europos Sąjungos reikalų ir paramos politikos departamento vyriausioji patarėja, turinti valdymo ir teisės srities kompetenciją.

Išsilavinimas: Aukštasis universitetinis, teisės magistro kvalifikacinis laipsnis, specializacija ES teisė.

Darbo patirtis: vadovaujamojo darbo patirtis strateginio planavimo srityje, finansų valdymo / analizės / audito srityje vadovaujant Ministerijos padaliniui ir einant kitas vadovaujamas pareigas.

➤ Dangirutis Janušas – nepriklausomas valdybos narys, turintis finansų valdymo / analizės / audito srities kompetenciją.

Išsilavinimas:

Vilniaus universitetas, finansų specializacijos bakalauro kvalifikacinis laipsnis.

Vilniaus universitetas, vadybos ir verslo administravimo magistro laipsnis.

Heidenbergo universitetas, Vokietija, valstybinės ekonomikos programa, stažuotė.

Eurocontol Institute of Air Navigation Services, Building a Future ATM System (Gen-FUT) kursai.

Stanford University Graduate School of Education, Organizational Analysis kursai.

Stanford Graduate School of Business – Executive Education, Stanford Business Leadership Series, 5 modulių mokymai aukščiausio lygio vadovams.

Darbo patirtis: nepriklausomo valdybos nario patirtis privačioje įmonėje nuo 2006 m., valstybės valdomose įmonėse nuo 2013 m. 11 metų NASDAQ sertifikuoto patarėjo patirtis.

2023 m. buvo sušaukta 16 valdybos posėdžių, kurių lankomumas buvo 98,28 proc.

ŽŪDC valdyba veikia pagal ŽŪDC valdybos posėdžio 2023 m. sausio 13 d. protokolo Nr. 6VP-1 sprendimu patvirtintą Valdybos darbo reglamentą.

Pagrindinės valdybos funkcijos:

➤ Nustato Įmonės struktūrą.

➤ Nustato Įmonės veiklos rodiklius ir įgyvendina jų vykdymo priežiūrą.

Už veiklą valdyboje jos nariams atlyginama Įmonės lėšomis teisės aktų nustatyta tvarka.

1 lentelė. ŽŪDC valdybos narių darbo atlygis už veiklą 2023 m.

Vardas, pavardė	Atlygis (bruto), Eur
Paulius Martinkus	11 351
Nerijus Adomaitis	11 351
Ričardas Bagdonavičius	11 351
Elena Banevičienė	9 844
Kristina Indrošienė	11 351
Dangirutis Janušas	11 351

1.3. ŽŪDC filialai ir atstovybės

ŽŪDC filialų ir atstovybių neturi, tačiau veiklą organizuoja ne vienoje patalpose.

Po 2023 m. vykusios reorganizacijos, žmogiškieji išteklių Įmonės patalpose pasiskirstę decentralizuotai, daugiausiai pagal sujungtų įmonių atskiras veiklas, atsižvelgiant į iki reorganizacijos veikusią įmonių valdytas patalpas.

2 lentelė. Informacija apie ŽŪDC patalpas

Patalpų / pastato adresas	Bendras plotas (kv. m.)	Valdymo pagrindas
V. Kudirkos g. 18-1, Vilnius	1 747,45	Patikėjimo
V. Kudirkos g. 18-2, Vilnius	617,08	Patikėjimo
S. Konarskio g. 49, Vilnius	453,43	Nuoma
Sėlių g. 66, Vilnius	1 107,16	Patikėjimo
Konstitucijos pr. 23, Vilnius	769,01	Patikėjimo
Savanorių pr. 192, Kaunas	310,00	Nuoma
Savanorių pr. 192, Kaunas	186,00	Nuoma
K. Donelaičio 33, Kaunas	1 314,17	Patikėjimo
Respublikos g. 63, Panevėžys	504,39	Patikėjimo
S. Šimkaus g. 19, Klaipėda	190,50	Patikėjimo
Tilžės g. 170, Šiauliai	451,57	Patikėjimo
J. Biliūno g. 28-2, Anykščiai	55,72	Patikėjimo
Vilniaus g. 13, Skuodas	22,59	Panaudos
Maironio g. 4, Utena	47,00	Nuomos

Užtikrinant optimalų fizinių darbo vietų poreikį, dalis Įmonės darbuotojų dirbo tik nuotoliu arba mišriuoju būdu. Optimalaus darbo vietų panaudojimo siekiama ne vienerius metus, tačiau Įmonė susidūrė su iššūkiais siekiant optimizuoti veiklą, atsisakant ir ieškant naujų administracinės paskirties patalpų, kurios būtų pritaikytos pasikeitusiems Įmonės veiklos organizavimo principams, dėl įvykusios reorganizacijos.

Siekiant užtikrinti veiklos nepertraukiamumą ir formuoti Įmonės organizacinę kultūrą, optimizuojant Įmonės valdomas patalpas bei dėl Įmonės kai kurių funkcijų perdavimo kitoms institucijoms, 2023 m. buvo atsisakyta administracinių patalpų (nuomos) 453,43 kv. m. (S. Konarskio g. 49, Vilnius – sutaupant 37 800 Eur/metus) ir 496,00 kv. m. (Savanorių pr. 192, Kaune – sutaupant 10 000 Eur/metus). Planuoti sprendimai: optimizuoti fizinių darbo vietų poreikį, derinant nuotolinio ir darbo Įmonėje darbo organizavimo priemones, buvo įgyvendinti.

1.4. Teikiamų paslaugų rinka

Įmonė, siekdama kokybiškai ir laiku vykdyti funkcijas, kurdama, administruodama ir tobulindama Ministerijos reguliavimo srities registrus ir IS, teikė viešąsias, administracines, komercines, elektronines ir kitas paslaugas.

ŽŪDC, siekdamas išsiaiškinti naudotojų poreikius ir pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis lygį, atlieka paslaugoms keliamų reikalavimų vertinamąją analizę, inicijuoja susitikimus su paslaugų naudotojais, socialiniais partneriais. Pagal naudotojų užpildytas anketas ir atsiliepimus tobulinami ŽŪDC procesai ir procedūros. ŽŪDC suinteresuotųjų šalių poreikius laiko svarbiausiais ir siekia juos įgyvendinti bei gerinti rezultatyvumą. Sklandžiam Įmonės darbui užtikrinti įdiegtas komunikacijos procesas – identifikuotos suinteresuotosios šalys ir sudaryta komunikacijos matrica. Ryšiai su suinteresuotomis šalimis grindžiami socialine atsakomybe, sprendimų ir veiklos skaidrumu, etišku elgesiu, suinteresuotųjų šalių interesų ir įstatymų gerbimu. ŽŪDC suinteresuotosios šalys:

- Klientai;
- valstybės institucijos;
- ŽŪDC administruojamų registrų ir IS naudotojai;

- ŽŪDC duomenų naudotojai;
- visuomenė ir žiniasklaida;
- ŽŪDC paslaugų teikėjai;
- ŽŪDC darbuotojai.

ŽŪDC informuoja suinteresuotas šalis apie naujas įdiegtas arba atnaujintas paslaugas bei skatina jomis aktyviai naudotis. Naujienos ir informacija apie registrų ir IS pakeitimus skelbiamos interneto svetainėje www.zudc.lt, socialiniame tinkle „Facebook“, informacija apie ŽŪDC teikiamas paslaugas taip pat teikiama bendroju informacijos teikimo telefonu, el. paštu arba tiesiogiai. ŽŪDC siekia, kad kiekviena suinteresuotoji šalis laiku ir tinkamai gautų bei perduotų informaciją, kad pasitaikytų kuo mažiau informacijos perdavimo klaidų. Suinteresuotųjų šalių ir ŽŪDC darbuotojų pasitikėjimo stiprinimas padeda formuoti teigiamą įmonės įvaizdį. ŽŪDC ne rečiau kaip kartą per metus viešai skelbia suinteresuotosioms šalims savo veiklos ataskaitas.

Įmonės veikla:

- IS, registrų, duomenų bazių, portalų kūrimas ir tvarkymas
- Specialiųjų įpareigojimų vykdymas
- Kitos pavestos funkcijos
- Komercinė veikla

ŽŪDC teikiamų paslaugų rinkai svarbūs politiniai, teisiniai, ekonominiai, technologiniai ir socialiniai veiksniai.

1.4.1. IS, registrų, duomenų bazių, portalų kūrimas ir tvarkymas

Įmonės administruojami registrai ir IS atitinka skirtingas informacijos svarbos kategorijas, nustatytas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2020 m. gruodžio 4 d. įsakyme Nr. V-941 „Dėl Techninių valstybės registrų (kadastrų), žinybinių registrų, valstybės informacinių sistemų ir kitų informacinių sistemų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašo ir Informacinių technologijų (toliau – IT) saugos atitikties vertinimo metodikos patvirtinimo“ kategorijas: ypatingos svarbos informacines sistemas ir registrus (YSII), II, III ir IV kategorijos registrus ir IS. Atitinkamai, skirtingų kategorijų registrams ir IS keliami skirtingi reikalavimai jų nepertraukiamos veiklos užtikrinimui, veiklos nutrūkimo atstatymui ir pan., kuriuos įmonė įgyvendina ir užtikrina. Administruojant valstybės registrus ir IS užtikrinti trys svarbiausi informacijos saugumo principai: konfidencialumas, vientisumas, pasiekiamumas.

3 lentelė. ŽŪDC registrai ir IS

Eil. Nr.	Valstybės informacinė sistema / valstybės registras / kita	Svarbos kategorija
1.	Paraiškų priėmimo informacinė sistema (PPIS)	YSII
2.	Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema (LŽŪMPRIS)	YSII
3.	Ūkinių gyvūnų registras (ŪGR)	YSII
4.	Ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinė sistema (ŪGVIS)	II
5.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registras (ŽŪKVR)	II
6.	Ūkininkų ūkių registras (ŪŪR)	II
7.	Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registras (TSMPR)	II

8.	Lietuvos Respublikos fitosanitarinis registras (FR)	II
9.	Žemės ūkio ir maisto produktų sertifikavimo informacinė sistema (ŽŪMPSIS)	III
10.	Traktorininko pažymėjimų informacinė sistema (TPIS)	III
11.	Paramos žemės ūkio veiklos subjektams apskaičiavimo informacinė sistema (PŪŽVSAIS);	III
12.	Pieno apskaitos informacinė sistema (PAIS)	III
13.	Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinė sistema (ŽMIKIS)	III
14.	Lietuvos Respublikos pašarų ūkio subjektų registras (PŪSR)	III
15.	Gyvūnų augintinių registras (GAR)	III
16.	Žemės informacinė sistema (ŽIS)	III
17.	Lietuvos erdvinės informacijos portalas (LEI portalas)	III
18.	Topografinių ir inžinerinės infrastruktūros informacinė sistema (TIIS)	III
19.	Georeferencinio pagrindo kadastras (GRPK)	III
20.	Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistema (LitPOS)	IV

1.4.2. Specialiųjų įpareigojimų vykdymas

Laikoma, kad įmonė vykdo specialiuosius įpareigojimus (2 priedas), jeigu pareiga atlikti tam tikrą aiškiai apibrėžtą funkciją yra nustatyta įstatymuose arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose ir atliekant šią funkciją tenkinamas bent vienas Valstybės valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijose, patvirtintose Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2013 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 4-1100 „Dėl Valstybės valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijų patvirtinimo“, nurodytas kriterijus.

Įmonės vykdyti specialieji įpareigojimai:

- Ūkinių gyvūnų registro administravimas;
- Ūkininkų ūkių registro administravimas;
- Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro administravimas;
- Lietuvos Respublikos pašarų ūkio subjektų registro administravimas;
- Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro administravimas;
- Lietuvos Respublikos fitosanitarinio registro administravimas;
- Gyvūnų augintinių registro administravimas;
- Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos administravimas;
- Paraiškų priėmimo informacinės sistemos administravimas;
- Paramos žemės ūkio veiklos subjektams apskaičiavimo informacinės sistemos administravimas;
- Ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinės sistemos administravimas;

- Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) pripažinimo žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais) administravimas;
- Kontrolinių žemės sklypų erdvinio duomenų rinkinio kūrimas, tvarkymas;
- Georeferencinio pagrindo kadastro tvarkymas;
- Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūros portalo (LEI portalas) tvarkymas;
- Melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo priežiūra;
- Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veikla „Parama žemės konsolidacijai“;
- Žemės tvarkymo ir administravimo bei erdvinės informacijos infrastruktūros vystymo programos priemonės „Žemės informacinės sistemos plėtra ir palaikymas“ veikla;
- Valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionų vykdymas.

1.4.3. Kitos pavestos funkcijos

Kitų įmonės IS administravimas ir funkcijų vykdymas galėtų būti laikomi specialiaisiais įpareigojimais, tačiau pagal teisės aktų reikalavimus šios funkcijos neatitinka specialiojo įpareigojimo kriterijaus – nėra pavestos Lietuvos Respublikos įstatymu ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu.

Tai yra:

- Pieno apskaitos informacinės sistemos administravimas;
- Traktorininko pažymėjimų informacinės sistemos administravimas;
- Žemės ūkio ir maisto produktų sertifikavimo informacinės sistemos administravimas;
- Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinės sistemos administravimas;
- Ūkių apskaitos duomenų tinklo veiklos užtikrinimas;
- KŽS_DR5LT erdvinio duomenų rinkinio ir Paraiškų priėmimo informacinės sistemos kokybės vertinimas pagal Europos Komisijos rekomendacijas;
- Galvijų ir kiaulių genetinio vertinimo atlikimas ir duomenų analizė;
- Žemės ūkio įmonių gamybinių-finansinių rodiklių rinkimas, tvarkymas ir suvestinės parengimas;
- Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) žemės ūkio funkcijoms atlikti skirtų lėšų apskaičiavimas;
- Žemės valdų struktūrų gerinimo ir apleistų žemės plotų mažinimo priemonė, įskaitant privačios žemės įsigijimą valstybės vardu pasinaudojant Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta pirmumo teise;
- Valstybės sienos kartografavimas, valstybės sienos duomenų rinkinio tvarkymas ir palaikymas;
- Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklo administravimas ir paslaugų plėtra;
- Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinės sistemos tvarkymas, plėtra ir palaikymas.

1.4.4. Komeracinė veikla

Įmonė, be specialiųjų įpareigojimų ir kitų funkcijų, vykdo komercinę veiklą ir teikia šias komercines paslaugas:

2 pav. Įmonės komercinės paslaugos

Administracinės paslaugos

ŽŪDC 2023 m. teikė žemės ūkio veiklos subjektams administracines paslaugas.

Teiktos administracinės paslaugos atitiko suinteresuotųjų šalių reikalavimus, įstatymų ir ŽŪDC veiklą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, ŽŪDC 2023–2026 metų strateginiame veiklos plane iškeltus tikslus.

4 lentelė. Administracinės paslaugos

Eil. Nr.	Administracinės paslaugos pavadinimas
1.	Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro juridinę galią turinčios pažymos ar išrašo išdavimas
2.	Kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) pripažinimo žemės ūkio kooperatine bendrove (kooperatyvu) pažymėjimo išdavimas
3.	Pažymos ar išrašo apie ūkininko ūkį, registruotą Ūkininkų ūkių registre, išdavimas

4.	Pažymos ar išrašo apie žemės ūkio valdą, registruotą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre, išdavimas
5.	Galvijo paso ir arklinių šeimos gyvūno tapatybės nustatymo dokumento išdavimas
6.	Ūkinių gyvūnų registro pažymos išdavimas
7.	Gyvūnų augintinių registro pažymos ar išrašo išdavimas

Elektroninės paslaugos

ŽŪDC 2023 m. žemės ūkio veiklos subjektams teikė elektronines paslaugas.

Klientai prie daugelio ŽŪDC teikiamų paslaugų gali prisijungti per Elektroninius valdžios vartus (Administracinių ir viešųjų elektroninių paslaugų portalas)¹. 2023 m. Įmonė kartu su Informacinės visuomenės plėtros komitetu įgyvendino sudėtinę paslaugą „Tapau ūkininku“, kuria naudodamiesi fiziniai asmenys per Elektroninius valdžios vartus gali užsakyti ŽŪDC išduodamas pažymas, išrašus, erdviųjų duomenų rinkinius². Pažymėtina, kad ne visų paslaugų apimtyje yra taikomas vieno langelio principas, tai ypač aktualu komercinių paslaugų teikimui.

Didėjantis gyventojų naudojimas internetu ir kompiuteriu, kaip minėta, skatina Įmonę perkelti dalį savo paslaugų į elektroninę erdvę, taip pagerinant savo paslaugų prieinamumą ir naudojimąsi jomis.

5 lentelė. Elektroninės paslaugos

Eil. Nr.	Elektroninės paslaugos pavadinimas
1.	Ausų įsagų ir mikroschemų užsakymas
2.	Deklaruoti žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus
3.	Galvijo paso ir arklinių šeimos gyvūno tapatybės nustatymo dokumento išdavimas
4.	Gyvūnų augintinių registro objekto duomenų paieška ir peržiūra kompiuterio ekrane pagal registro duomenų gavėjo pateiktą užklausą, neperduodant pačių duomenų (už duomenų vienetą)
5.	Gyvūnų augintinių registro pažymos ar išrašo išdavimas
6.	Individuali pašarų ūkio subjektų duomenų peržiūra
7.	Individuali pieno gamintojo duomenų peržiūra, duomenų teikimas
8.	Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro juridinę galią turinčio išrašo išdavimas
9.	Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro juridinę galią turinčio pažymos išdavimas
10.	Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro juridinę galią turinčios pažymos išdavimas skubos tvarka
11.	Paraiškų priėmimo informacinė sistema (PPIS)
12.	Pateikti informaciją apie panaudotas trąšas
13.	Patvirtintų ir registruotų pašarų ūkio subjektų veiklų peržiūra
14.	Pažymos apie žemės ūkio valdą, registruotą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre, išdavimas
15.	Pažymos ar išrašo apie ūkininkų ūkį, registruotą Ūkininkų ūkių registre, išdavimas
16.	Pildyti žemės ūkio veiklos (augalų apsaugos produktų panaudojimo, atliktų darbų) žurnalus
17.	Pranešti apie pasikeitusias Kontrolinių žemės sklypų ribas
18.	Pranešti bičių laikytojams apie augalų apsaugos produktais apdorojamus žemės plotus

¹ Elektroniniai valdžios vartai – ŽŪDC paslaugos

² Elektroniniai valdžios vartai – Tapau ūkininku

19.	Prašymo įregistruoti, išregistruoti žemės ūkio valdą ir (arba) ūkininko ūkį, atnaujinti jų duomenis pateikimas, duomenų peržiūra
20.	Renginio dalyvio registracija į renginį per Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinę sistemą
21.	Valdos valdymo reikalavimų ataskaita
22.	Ūkinių gyvūnų registro pažymos išdavimas
23.	Žemės išteklių stebėsenos informacinė sistema (ŽISIS)

Erdviniai duomenys

Įmonės veiklos sritis, susijusi su tvarkomų IS pateikiamais erdviniais duomenimis, t. y. su jų gavimu ir jų kokybės patikra, taip pat su IS procesuose naudojamos programinės įrangos aprūpinimu.

Pagrindiniai šios veiklos veiksniai, susiję su Įmonės veiklos efektyvumu, yra:

- užtikrintas reikiamų erdvinį duomenų gavimas;
- užtikrintas aprūpinimas programine įranga;
- užtikrintas aprūpinimas technine įranga.

6 lentelė. ŽŪDC erdvinį duomenų rinkiniai

Eil. Nr.	Erdvinių duomenų rinkinys
1.	Apleistų žemių erdvinį duomenų rinkinys (AŽ_DRLT)
2.	Dirvožemio erdvinį duomenų rinkinys (Dirv_DR10LT)
3.	Kontrolinių žemės sklypų erdvinį duomenų rinkinys (KŽS_DR5LT)
4.	Žemių melioracinės būklės ir užmirkimo erdvinį duomenų rinkinys (Mel_DR10LT)
5.	Žemės ūkio naudmenų naudojimo ir apsaugos rinkinys

2. ŽŪDC VEIKLOS STRATEGIJOS, VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

MISIJA – užtikrinti nepertraukiamą tvarkomų registrų, IS veikimą, efektyviai ir kokybiškai vykdyti valstybės deleguotas funkcijas ir teikti paslaugas visoje šalyje.

VIZIJA – patikimas žemės ūkio ir aplinkos srities registrų ir IS tvarkytojas, Lietuvos oficialiosios erdvinės informacijos, žemėtvarkos, geodezijos ir teritorijų planavimo dokumentų rengimo paslaugų srities lyderis.

VERTYBĖS:

- PROFESIONALUMAS
- TEIKIAMŲ PASLAUGŲ KOKYBĖ
- BENDRADARBIAVIMAS
- SKAIDRUMAS IR ATSAKINGUMAS

ŽŪDC, įgyvendindamas misiją, siekdamas turimos vizijos ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2020 m. lapkričio 6 d. raštą „Dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių valstybės įmonei Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrui“ ir 2023 m. vasario 8 d. įsakymu Nr. 3D-71 „Dėl Valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių valstybės įmonei Žemės ūkio duomenų centras“ patvirtintame Rašte dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių įmonei, 2023–2026 m. strateginiame plane iškelė šiuos strateginius tikslus bei jiems įgyvendinti numatė uždavinius ir rodiklius. Strategijos

įgyvendinimo rezultatai analizuoti vertinant strateginių tikslų įgyvendinimo rodiklius (detali informacija pateikta Veiklos ataskaitos 1 priede).

KOKYBIŠKAS SPECIALIŲJŲ ĮPAREIGOJIMŲ VYKDYMAS

UŽDAVINIAI:

- Sistemų prieinamumas
- Didinti kibernetinę saugą ir infrastruktūros patikimumą.

VEIKLOS MODERNIZAVIMAS IR EFEKTYVUMAS

UŽDAVINIAI:

- Veiklos pelningumas
- Sukurti efektyvią naujos įmonės struktūrą ir veiklos procesus
- Klientų pasitenkinimas
- Tvarus įmonės vystymasis
- Tvarus infrastruktūros valdymas

PRIDĖTINĖS VERTĖS PASLAUGŲ PLĖTRA

UŽDAVINIAI:

- Pajamos
- Pasiūlyti klientams naujas komercines paslaugas

ORGANIZACINĖS KULTŪROS KŪRIMAS

UŽDAVINIAI:

- Darbuotojų įsitraukimo indeksas
- Parengti darbuotojų darbo apmokėjimo ir skatinimo sistemą.
- Darbuotojų kvalifikacijos ir kompetencijų didinimas
- Darbdavio įvaizdžio formavimas

3. ĮVYKIAI, TURĖJĘ ESMINĘ REIŠMĘ ŽŪDC VEIKLAI. 2022 M. IR 2023 M. PAGRINDINIAI ĮVYKIAI

➤ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. lapkričio 22 d. įsakymas Nr. 3D-708 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro, valstybės įmonės Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS-centras“ ir valstybės įmonės Valstybės žemės fondo reorganizavimo“.

➤ Naujai reorganizuotai Įmonei vadovavo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. 3P-107 „Dėl Redvitos Četkauskienės paskyrimo į pareigas“ paskirta nuo 2022 m. rugpjūčio 1 d. eiti generalinio direktoriaus pareigas R. Četkauskienė.

➤ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 3D-864 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro valdybos sudarymo“ sudaryta Įmonės valdyba, kuri veiklą pradėjo 2023 m. sausio 3 d.

➤ Nuo 2023 m. vasario 3 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. 3P-23 „Dėl pavedimo atlikti VĮ Žemės ūkio duomenų centro generalinio direktoriaus funkcijas“ ŽŪDC generalinio direktoriaus funkcijas buvo pavesta atlikti Įmonės Administravimo departamento direktorei Linai Zinkevičienei.

➤ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. kovo 7 d. įsakymu Nr. 3D-130 „Dėl Žemės ūkio ministro 2022 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 3D-864 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro valdybos sudarymo“ pakeitimo“ sudaryta naujos sudėties Įmonės valdyba, į kurią buvo paskirtas Įmonės darbuotojų atstovas.

➤ Lietuvos Gerovės ir apsaugos įstatymo pakeitimas. Gyvūnų augintinių registro valdytojas – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija nuo 2023 m. sausio 3 d.

➤ ŽŪDC valdybos 2023 m. kovo 10 d. sprendimu „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro struktūros nustatymo“ nustatyta Įmonės struktūra, kuri įsigaliojo 2023 m. balandžio 3 d. Taip pasiekta Įmonės padalinių veiklos optimizavimo: sumažintas struktūrinių padalinių ir vadovaujančių pareigybių skaičius.

➤ Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo Nr. IX-415 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 24, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIV-2127, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 3D-875 „Dėl Žemės ūkio ministro 2022 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 3D-864 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro valdybos sudarymo“ pakeitimo“ patvirtinta naujos sudėties Įmonės valdyba, atšauktas valdybos narys R. Bagdonavičius.

➤ 2023 m. Lietuvos Respublikos Seimo priimtu sprendimu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. sausio 23 d. nutarimu Nr. 723 „Dėl Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo įgyvendinimo“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 724 „Dėl georeferencinio pagrindo kadastro reorganizavimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimo Nr. 215 „Dėl georeferencinio pagrindo kadastro steigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veikimo pradžios nustatymo“ pakeitimo“, ŽŪDC vykdytos Geodezijos ir kartografijos įstatyme nustatytos funkcijos nuo 2024 m. sausio 1 d. perduotos viešajai įstaigai Statybos sektoriaus vystymo agentūrai.

➤ Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymo ir Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojusias redakcijas, ŽŪDC nuo š. m. sausio 1 d. perdavė Žemės ūkio agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo valstybinės priežiūros ir kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) prašymų pripažinti žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais) priėmimo, išvadų dėl pripažinimo pateikimo, kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) atitikties Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo reikalavimams patikrų inicijavimo funkcijas.

➤ Nuo 2024 m. sausio mėn. dalies aukščiau minėtų Įmonės funkcijų perdavimas kitai institucijai, įtakojo naujos Įmonės organizacinės struktūros patvirtinimą, kuri įsigaliojo 2024 m. vasario 1 d.

➤ Taip pat 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo nauja Įmonės įstatų redakcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. 3D-758 „Dėl žemės ūkio ministro 2022 m. lapkričio 22 d. įsakymo Nr. 3D-708 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro, valstybės įmonės distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS-Centras“ ir valstybės įmonės Valstybės žemės fondo reorganizavimo“ pakeitimo“.

4. ŽŪDC VEIKLOS PLANAI

2024 m. ŽŪDC, vykdydamas įstatuose, teisės aktais pavestas funkcijas, sieks Įmonės tikslų:

- Valstybės deleguotų funkcijų vykdymas;
- Komercinių ir kitų paslaugų teikimas;
- Duomenų analitika ir viešinimas.

Valstybės deleguotų funkcijų vykdymas, komercinių ir kitų paslaugų teikimas, registru, IS kūrimas, tvarkymas ir administravimas (17 registru ir IS), interneto portalų kūrimas ir tvarkymas yra pagrindinės Įmonės veiklos, todėl svarbiausias Įmonės prioritetas yra užtikrinti sklandų jų veikimą, pasiekiamumą, veiklos nepertraukiamumą, veiklos sutrikimų operatyvų pašalinimą ir, prireikus, sistemų veikimo atstatymą. Skirtingų kategorijų registrams ir IS keliami skirtingi reikalavimai jų nepertraukiamos veiklos užtikrinimui, veiklos

nutrūkimo atstatymui ir pan., kuriuos Įmonė įgyvendins ir užtikrins. Siekiant šių tikslų bus pasitelkiamos Įmonės žmogiškosios kompetencijos, technologijos, pasirenkami optimaliausi techniniai, procesiniai ir procedūriniai sprendimai.

2024–2027 m. didžiausias dėmesys bus kreipiamas į ŽŪDC stiprybes ir galimybių išnaudojimą. Siekiant tinkamai atlikti savo misiją, įgyvendinti viziją ir valstybės keliamus tikslus, savo veiklą Įmonė vykdys numatytais strateginėmis kryptimis. Atlikus išsamią aplinkos veiksnių analizę numatomos šios strateginės kryptys:

- **TAPTI TVARIA ORGANIZACIJA**
- **UŽTIKRINTI KOKYBIŠKŲ SPECIALIŲJŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMĄ**
- **DIDINTI PASLAUGŲ KOKYBĘ IR MODERNIZUOTI VEIKLĄ**

Įgyvendindamas veiklos strategijoje numatytus tikslus ŽŪDC vertina ir siekia atsižvelgti į suinteresuotų šalių interesus bei lūkesčius. Kiekviena strateginės veiklos kryptis yra susijusi su viena ar keliomis suinteresuotomis šalimis.

ŽŪDC 2024–2027 m. strateginiu laikotarpiu sieks įgyvendinti šiuos tikslus (taip pat jiems pasiekti reikalingus uždavinius ir rodiklius):

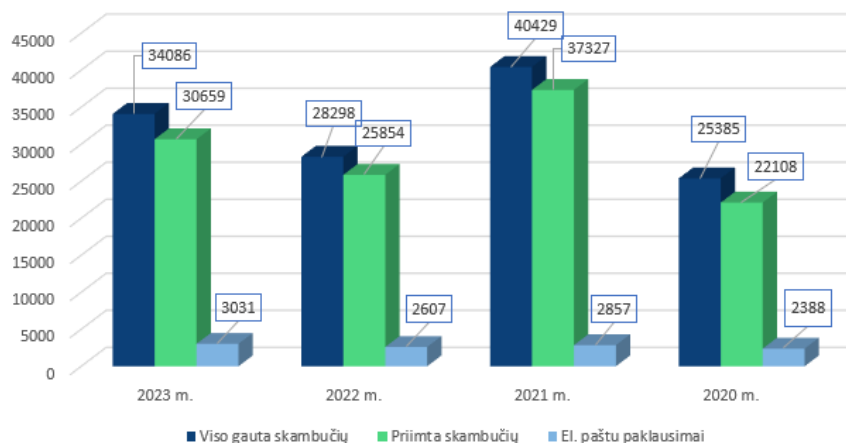
- Darbuotojų įsitraukimo didinimas.
- Įmonės valdysenos tobulinimas.
- Įmonės veiklos aplinkosauginio pėdsako mažinimas.
- Įmonės finansinio stabilumo ir pridėtinės vertės paslaugų plėtros užtikrinimas.
- Registrų ir IS prieinamumo užtikrinimas.
- Kokybiškas projektų įgyvendinimas.
- Atitikties užtikrinimas LR teisės aktams, reglamentuojantiems informacijos saugumą, TIS2 direktyvai ir ISO 27001 standarto reikalavimams.
- Registrų ir IS techninės platformos modernizavimas.
- Registrų ir IS veiklą bei Įmonės administruojamų sistemų modernizavimas.
- Pelningos Įmonės komercinės veiklos užtikrinimas.

Įmonė taip pat vykdys įvairią komercinę didelės svarbos ir apimties žemėtvarkos, teritorijų planavimo dokumentų rengimo, žemės ir kito nekilnojamojo turto kadastrinių matavimų bei kadastro duomenų nustatymo, geodezijos, dirvožemio ir melioracijos darbų, kontrolinių žemės sklypų, erdvių duomenų kūrimo ir atnaujinimo, pažymų / išrašų, saugiųjų dokumentų blankų, galvijų pasų, arklinių šeimos gyvūnų tapatybės nustatymo dokumentų išdavimo veiklą.

ŽŪDC veikla grindžiama IT taikymu, todėl technologinių veiksnių pokyčiai vertinami labai atsakingai. Siekiama priimti geriausias, ilgalaikę perspektyvą turinčius sprendimus, kurie atitiktų ŽŪDC poreikius ir suinteresuotųjų šalių lūkesčius, o IT infrastruktūra, registrai ir IS, naudojamos ŽŪDC specialistų sukurtos unikalios taikomosios programos, duomenų bazių architektūra užtikrintų 24/7 veikimą, sistemų prieinamumą ir sumažintų teikiamų paslaugų sutrikimų riziką.

Siekdamas, kad administruojamuose registruose ir IS kaupiama informacija pasiektų naudotojus, tenkintų visuomenės, ūkininkų ir verslo poreikius, didins elektroninių paslaugų plėtrą. Didelis dėmesys bus skiriamas registrų ir IS naudotojų mokymams, skatinant savarankiškai naudotis ŽŪDC sukurtais programiniais įrankiais. Taip bus siekiama didinti ŽŪDC klientų, kurie aktyviai naudotųsi paslaugomis, skaičių.

Klientų aptarnavimo skyriaus gautų skambučių ir el. paštu paklausimų pasiskirstymas pagal metus

3 pav. Gautų skambučių ir el. paštu paklausimų skaičius

Didėjant mobiliųjų įrenginių naudotojų skaičiui, plečiasi ir internetinių paslaugų teikimo galimybės ir apimtys.

Įmonės rezultatyviai veikai užtikrinti itin svarbios yra naujausios technologijos, galinčios užtikrinti tinkamą ir saugų informacijos rinkimą, saugojimą ir analizę. Planuojama atnaujinti geodezinę įrangą, programinę įrangą, kompiuterinę ir kitą techninę įrangą, gerinti tinklo infrastruktūrą, įsigyjant naujos, modernios ir inovatyvios technikos.

Įmonės vykdoma veikla yra tiesiogiai susijusi su ES bendrąja žemės ūkio politika (toliau – BŽŪP) ir jos įgyvendinimu Lietuvoje. 2024–2027 m. BŽŪP grindžiama dešimtimi tikslų, daugiausia dėmesio skiriant aplinkosauginiams, socialiniams ir ekonominiams tikslams. Įmonė taip pat prisidės prie Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano įgyvendinimo.

Panaudojant turimas kompetencijas planuojama vykdyti komercines paslaugas, kurios leis užsitikrinti reikiamą finansavimą. Įmonės vykdomų paslaugų pajamos bus skirtos technologinės skolos mažinimui ir darbuotojų motyvacinės sistemos tobulinimui. Taip pat Įmonėje numatoma diegti inovatyvias technologijas ir skaitmenizuoti paslaugas, taip mažinant priklausomybę nuo tarpininkų vertės grandinėje ir gerinant kibernetinę saugą.

Svarbu plėsti Įmonės kompetencijas projektų valdymo srityje, taip gerinant paslaugų kokybę ir klientų patirtį. Įmonė sieks užsitikrinti pripažinimą žemės ūkio sektoriuje ir Įmonės patrauklumą pritraukiant naujus darbuotojus.

2024 m. Įmonė priklausys tarptautinėms organizacijoms, bendradarbiaujant su kitomis institucijomis dalyvaus įvairiuose tarptautiniuose ir valstybės lygmens projektuose.

5. ŽŪDC 2023 M. VYKDYTA VEIKLA

5.1. ŽŪDC dalyvavimas įgyvendinant Ministerijos strateginį veiklos planą

ŽŪDC 2023 m. dalyvavo įgyvendinant Ministerijos 2023–2025 m. strateginio veiklos plano programos „Žemės ir maisto ūkio, kaimo, žuvininkystės, žemės tvarkymo ir fitosanitarijos vystymas“ (15-001) priemones:

- „Atlikti melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo valstybinę priežiūrą“ (15-001-11-04-17)
- „Techninė pagalba, skirta įgyvendinti ir administruoti KPP 2014–2020 m.“ (15-001-11-04-21).

- „Užtikrinti žuvininkystės duomenų rinkimo programos vykdymą (2021–2027 m.) (15-001-12-05-22);
- „Užtikrinti žemės ūkio informacinių ir kontrolės sistemų veiklą“ (15-001-11-04-34);
- „Užtikrinti ūkių apskaitos duomenų tinklo veiklą“ (15-001-11-04-35);
- „Plėtoti ir palaikyti žemės informacinę sistemą“ (15-001-11-04-45);
- „Vystyti Kontrolinių žemės sklypų duomenų bazę“ (15-001-11-04-46).

5.2. Registrų, IS administravimas ir kita Įmonės veikla

Naujai reorganizuotai Įmonei sėkmingai tęsiant ir vystant veiklą teko suvaldyti procesus, kurių pagrindinis iššūkis: užtikrinti ir sklandžiai vykdyti iki reorganizavimo veikusią VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro, VĮ Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS-CENTRAS“ ir VĮ Valstybės žemės fondo veiklą registrų, IS, duomenų bazių, portalų kūrimo, administravimo srityje.

Įmonė, siekdama kokybiškų valstybei svarbių pavestų funkcijų atlikimo, privalėjo užtikrinti registrų, IS pasiekiamumą, veiklos nepertraukiamumą, veiklos sutrikimų operatyvų pašalinimą ir / ar sistemų veikimo atstatymą. Veiklos užtikrinimas vyko įtraukiant sujungtų įmonių žmogiškąsias kompetencijas, technologijas, pasirenkant optimaliausius techninius, procesinius ir procedūrinius sprendimus.

ŽŪDC įgyvendino patvirtintuose ŽŪDC įstatuose nustatytus veiklos tikslus ir atliko teisės aktais jam pavestas funkcijas.

2023 m. ŽŪDC administravo registrus bei IS, užtikrino saugų ir nepertraukiamą jų veikimą, leidžiantį efektyvų duomenų panaudojimą administruojant ES paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai priemones, Taip pat administravo registrų ir IS naudotojus, analizavo registruose ir IS sukauptus duomenis, juos teikė valstybės ir savivaldybių institucijoms, socialiniams partneriams ir asmenims, atliko skaičiavimus, konsultavo su registrų ir IS administravimu susijusiais klausimais, nagrinėjo fizinių ir juridinių asmenų prašymus, pasiūlymus, skundus, skelbė statistinę informaciją ŽŪDC interneto svetainėje www.zudc.lt.

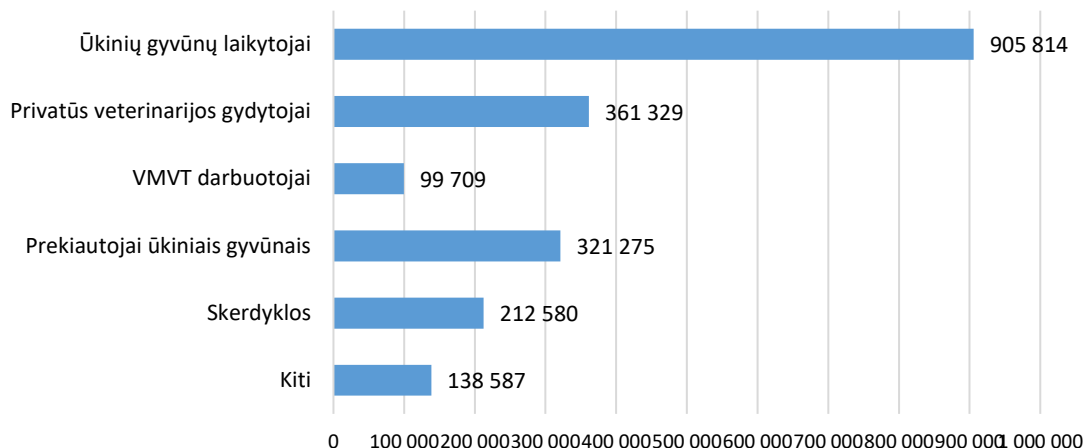
Be valstybės deleguotų funkcijų vykdymo, registrų, IS kūrimo, tvarkymo ir administravimo, Įmonė taip pat vykdė labai svarbią įvairių komercinių žemėtvarkos, teritorijų planavimo dokumentų rengimo, žemės ir kito nekilnojamojo turto kadastrinių matavimų atlikimo bei kadastro duomenų nustatymo, geodezijos melioracijos, dirvožemio darbų atlikimo, kontrolinių žemės sklypų, erdvinių duomenų kūrimo ir atnaujinimo, pažymų / išrašų, saugiųjų dokumentų blankų, galvijų pasų, arklinių šeimos gyvūnų tapatybės nustatymo dokumentų išdavimo bei melioracijos veiklą.

2023 m. birželio mėn. atnaujintas ŽŪDC registrų / IS ir vidaus administravimo sistemų sąrašas, nurodant svarbumo lygį, adresą, kiekvienam informaciniam ištekliui priskiriant atsakingus - duomenų valdymo įgaliotinius, saugos įgaliotinius, administratorius ir naudotojų administratorius. Atlikti ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijai derinimui išsiųsti informacinių išteklių vertinimai su pagrindimais.

✓ ŪGR (Ūkinių gyvūnų registras)

Ūkinių gyvūnų laikytojai, pripažintų veislininkystės institucijų darbuotojai, skerdyklų, utilizavimo įmonių darbuotojai, kt. paslaugų teikėjai kiekvieną dieną naudojami ŪGR teikiamomis elektroninėmis paslaugomis (registruoja ūkinius gyvūnus, jų perkėlimą ir kaitą, užsako galvijų pasus, arklinių šeimos gyvūnų tapatybės nustatymo dokumentus ir kt.). Kasmet į vieną iš didžiausių Lietuvos registrų – ŪGR (jame šiuo metu sukaupta apie 86 mln. įrašų) – vidutiniškai įvedama apie 2 mln. įrašų per metus. Pagal ŪGR duomenis kiekvieną mėnesį formuojamos ir ŽŪDC interneto svetainėje www.zudc.lt skelbiamos daugiau nei 30 statistinių ataskaitų apie ūkinių gyvūnų pasiskirstymą, veisles, eksportą, importą, kritimus ir kt. Iš viso ŪGR naudojami 16 864 naudotojai. Iš jų 13 074 ūkinių gyvūnų laikytojai.

Į ŪGR įvestų įrašų skaičius pagal naudotojus vnt.

4 pav. 2023 m. į ŪGR įvesti duomenys pagal naudotojų grupes

ŽŪDC išduodami galvijų ir arklinių šeimos gyvūnų tapatybės nustatymo dokumentai leidžia užtikrinti galvijų ir arklinių šeimos gyvūnų atsekamumą, judėjimo kontrolę, arklinių šeimos gyvūnų gydymo, vakcinavimo kontrolę. 2023 m. ŽŪDC išdavė 124 938 galvijo pasus (2022 m. – 122 640 galvijo pasų) ir 1 385 arklinių šeimos gyvūnų tapatybės nustatymo dokumentus (2022 m. – 1 543 arklinių šeimos gyvūnų tapatybės nustatymo dokumentus).

Per ataskaitinį laikotarpį ŪGR užregistruota, kad galvijų, avių, ožkų ausų įsagų ir ženklavimo įrangos tiekėjai išplatino 267 985 galvijų, 56 099 avių ir ožkų, 409 600 kiaulių ausų įsagus, 1 746 elektronines arklinių šeimos gyvūnų ženklavimo priemones. Buvo atgaminti 59 218 galvijų ausų įsagų ir 4 779 avių ir ožkų ausų įsagai.

ŪGR duomenys buvo teikiami duomenų gavėjams pagal duomenų teikimo sutartis arba pagal raštu gautus institucijų ir suinteresuotųjų asmenų prašymus. ŪGR išrašai, pažymos, informacija buvo teikiama Ministerijai, Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA), VĮ Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai (toliau – VMVT), Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI), Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, bankams, draudimo, kredito ir kt. įstaigoms, ūkiniių gyvūnų laikytojams. Pagal ūkiniių gyvūnų laikytojų, savivaldybių ir kitų institucijų prašymus buvo išduota 217 pažymų apie ŪGR registruotų ūkiniių gyvūnų skaičių ir sutartinius gyvulius.

Draudimo už ūkinius gyvūnus įmokų kompensavimo skaičiuoklėje buvo administruojama 218 įrašų. Sudarytos 132 naujos ūkiniių gyvūnų draudimo sutartys.

2023 m. ŽŪDC, administruodamas ŪGR, atliko ŪGR modernizavimą, kitas pavestas funkcijas.

Įgyvendinant projektą „Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos (VIISP) portalo patogumo vartotojams, platformos duomenų mainų įrankių vystymas, bendro naudojimo paslaugų sukūrimas“, ataskaitiniu laikotarpiu kiekvieną mėnesį buvo formuojamos šios ataskaitos:

- galvijų laikytojų ir jų laikomų galvijų skaičius savivaldybėse, pienuių veislių karvių ir mėsiniių ir mišrūnų galvijų skaičius mėnesio paskutinę dieną;
- juridinių asmenų laikomas galvijų, pienuių veislių karvių skaičius pagal savivaldybes mėnesio paskutinę dieną;
- galvijų iki 1 m amžiaus, virš 30 mėn. amžiaus ir visų amžiaus grupių skerdimai skerdyklose, savo reikmėms ir priverstiniai skerdimai nuo metų sausio 1 d. iki paskutinės pateikiamo mėnesio dienos;

- bulių, telyčių ir karvių likvidavimų, bulių, telyčių, karvių ir importuotų galvijų skerdimų skerdimo įmonėse duomenys nuo einamų metų sausio 1 d. iki pateikiamo mėnesio pirmos dienos;
 - pieninių veislių karvių ūkio dydžio pasiskirstymas paskutinę mėnesio dieną, nurodant laikytojų ir karvių skaičių;
 - karvių ir telyčių pasiskirstymas pagal veislių grupes paskutinei mėnesio dienai;
 - galvijų ūkių dydžio pasiskirstymas mėnesio paskutinei dienai, nurodant laikytojų ir galvijų skaičių;
 - galvijų skaičius savivaldybėse pagal veislių grupes paskutinę mėnesio dieną;
 - savivaldybės bulių ir telyčių skaičius pagal amžiaus grupes mėnesio paskutinei dienai;
 - savivaldybėse karvių židinių ir mėsinių veislių telyčių skaičius pagal amžiaus grupes ir karvių židinių skaičius mėnesio paskutinei dienai;
 - avių ir ožkų laikytojų ir jų laikomų gyvūnų skaičius savivaldybėse mėnesio paskutinei dienai;
 - savivaldybėse avių ir ožkų skaičius pagal lytis mėnesio paskutinei dienai;
 - ėriavedžių ir ožkavedžių laikytojų ir jų laikomų gyvulių skaičius savivaldybėse mėnesio paskutinei dienai;
 - avių ūkių dydžio pasiskirstymas mėnesio paskutinei dienai, nurodant laikytojų ir avių skaičių savivaldybėse;
 - ožkų ūkių dydžio pasiskirstymas mėnesio paskutinei dienai, nurodant laikytojų ir ožkų skaičių savivaldybėse;
 - laikomų galvijų avių, ožkų, arklių bei jų bandų skaičius savivaldybėse paskutinei mėnesio dienai;
 - paskerstų skerdimo įmonėse galvijų, avių, ožkų, kiaulių ir arklių skaičius nuo sausio 1 d. iki einamojo mėnesio paskutinės dienos savivaldybėse, kuriuose jie buvo laikomi;
 - kritusių galvijų, avių, ožkų ir arklių skaičius nuo sausio 1 d. iki einamojo mėnesio paskutinės dienos savivaldybėse, kuriuose jie buvo laikomi;
 - bulių, telyčių, karvių, avių ir arklių eksportas nuo sausio 1 d. iki einamojo mėnesio paskutinės dienos į konkrečias užsienio šalis;
 - bulių, telyčių, karvių, avių ir arklių importas nuo sausio 1 d. iki einamojo mėnesio paskutinės dienos iš konkrečių užsienio šalių;
 - per visą registravimo laikotarpį registruotų galvijų, avių, ožkų, arklių ir kiaulių bandų (laikymo vietų) skaičius;
 - arklių ir jų laikytojų skaičius savivaldybėse paskutinei mėnesio dienai;
 - savivaldybėse registruojamų ūkinių gyvūnų, bandų ir laikytojų skaičius paskutinei mėnesio dienai;
 - kiaulių bandos dydžio pasiskirstymas mėnesio paskutinei dienai pagal savivaldybes, nurodant kiaulių ir bandų skaičių;
 - kiaulių ūkio dydžio pasiskirstymas mėnesio paskutinei dienai pagal savivaldybes, nurodant kiaulių ir laikytojų skaičių;
 - grynaveislių mėsinių veislių bulių, telyčių, karvių skaičius pagal veisles mėnesio paskutinei dienai;
 - Laikytojų, bandų ir laikymo vietų skaičius savivaldybėse, kuriose laikomi ūkiniai gyvūnai mėnesio paskutinei dienai;
 - savivaldybėse galvijų, avių, ožkų, arklių prieauglio pagal lytį atvedimo skaičius nuo sausio 1 d. iki einamojo mėnesio paskutinės dienos.

✓ ŽŪKVR (*Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registras*)

ŽŪDC administruoja ŽŪKVR, kuriame žemės ūkio valdą (toliau – valda) privalo įregistruoti visi žemės ūkio ar alternatyviaja veikla užsiimantys fiziniai ir juridiniai asmenys, norintys pasinaudoti teikiama ES struktūrinių fondų bei valstybės parama žemės ūkiui ir kaimo plėtrai.

ŽŪKVR duomenimis, 2023 m. gruodžio 31 d. buvo registruotos 147 535 valdos (2022 m. gruodžio 31 d. – 148 824 valdos).

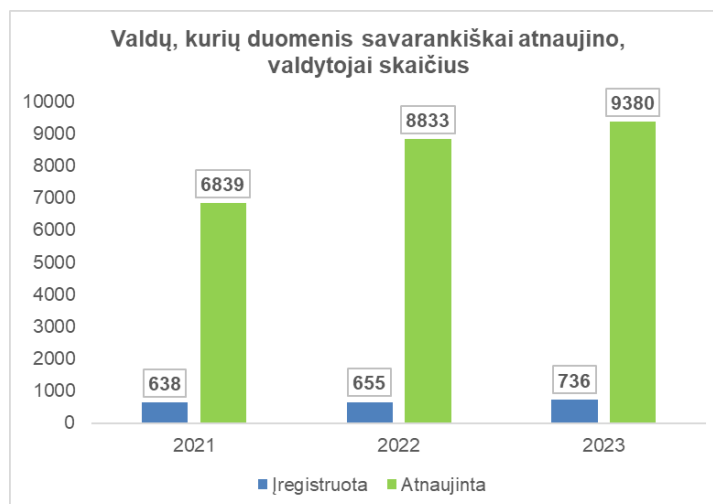
Per ataskaitinius metus ŽŪKVR tvarkytojai įregistravo 4 786 naujas valda, atnaujino 120 276 valdų duomenis, išregistravo 6 076 valdas (2022 m. – įregistruota 5 019 naujų valdų, atnaujinti 122 672 valdų duomenys, išregistruotos 6 786 valdos).

5 pav. 2021–2023 m. Lietuvoje registruotų valdų skaičius pagal būklę

3 444 valdos, kurių išregistravimas buvo inicijuotas 2023 m. sausio 1 d., o jų duomenys per einamuosius metus nebuvo atnaujinti, buvo išregistruotos 2023 m. gruodžio 31 d. nustatyta tvarka.

Per ataskaitinį laikotarpį 9 380 valdų valdytojai, pasinaudodami Žemės ūkio ir kaimo verslo registro ir Ūkininkų ūkių registro portalu (toliau – VŪRAP), savo valdų duomenis atnaujino savarankiškai, 736 valdytojai pateikė prašymus dėl valdos įregistravimo (2022 m. savarankiškai duomenis atnaujino 8 833 valdų valdytojai, 655 pateikė prašymus įregistruoti valdą).

6 pav. 2021–2023 m. valdų, kurių duomenis savarankiškai atnaujino valdytojai, skaičius

✓ **TSMPR (Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registras)**

ŽŪDC administruoja TSMPR. 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis, TSMPR buvo sukaupti duomenys apie 309 042 TSMPR objektus (2022 m. – 303 743).

2023 m. TSMPR buvo įregistruoti 6 243 ratiniai traktoriai, 534 kombainai, 1 063 traktoriaus priekabos ir puspriekabės (2022 m. – 6 836 ratiniai traktoriai, 761 kombainas, 1 378 traktoriaus priekabos ir puspriekabės).

Sudedamoji TSMPR dalis yra Žemės ūkio technikos klasifikatorius. Jis nuolatos pildomas naujais duomenimis, įvedami nauji žemės ūkio technikos duomenys, koreguojamos neaktualios ir pasikeitusios reikšmės.

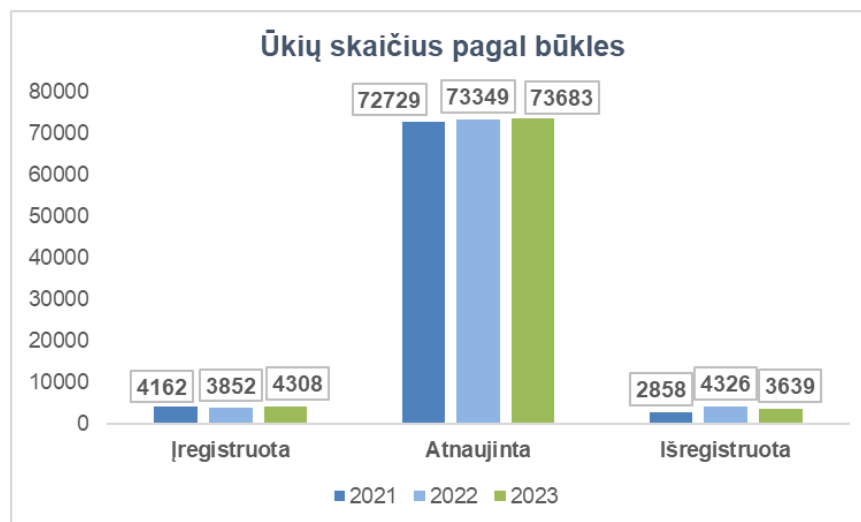
Savivaldybių administracijų atsakingi darbuotojai, taip pat pareiškėjai, pagal poreikį buvo konsultuojami dėl TSMPR duomenų ir dokumentų tvarkymo. Informacija buvo teikiama telefonu ir raštu, buvo atsakoma į pateiktas užklaudas ir operatyviai šalinami iškilę nesklandumai. Informaciniai pranešimai apie TSMPR aktualijas buvo nuolat atnaujinami ir skelbiami TSMPR skiltyje „Naujienos“. ŽŪDC interneto svetainėje taip pat buvo nuolat atnaujinami sąrašai tų žemės ūkio technikos priemonių, kurių registracijos data pagal išmetamų teršalų atitikimą ES reikalavimams baigiasi. ŽŪDC interneto svetainėje www.zudc.lt nuolat atnaujinama ir skelbiama statistinė informacija apie įregistruotą žemės ūkio techniką.

✓ **ŪŪR (Ūkininkų ūkių registras)**

ŽŪDC administruoja ŪŪR.

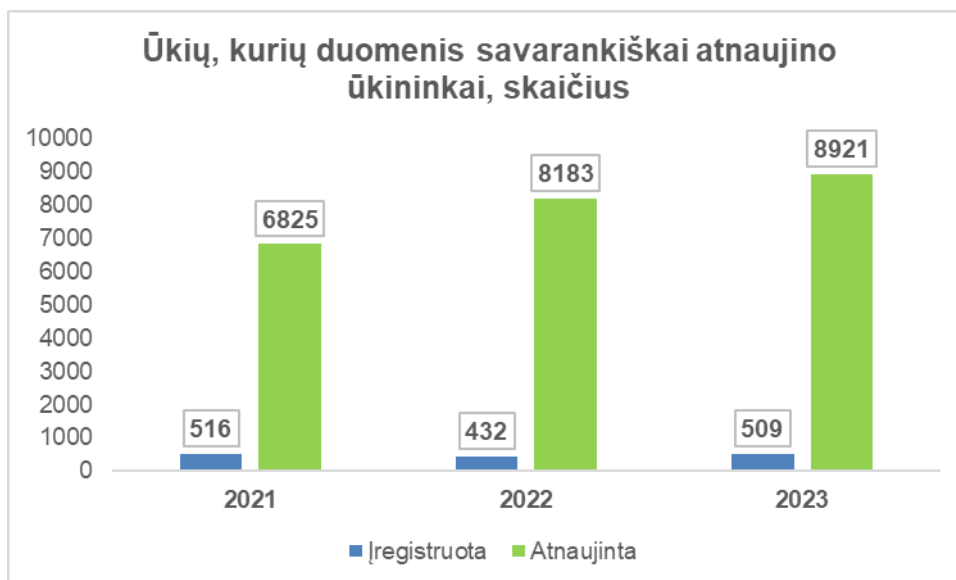
2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis, 87 837 ūkiai (2022 m. gruodžio 31 d. – 87 167 ūkiai).

Per ataskaitinį laikotarpį ŪŪR tvarkytojai įregistravo 4 308 naujus ūkius, atnaujino 73 683 ūkių duomenis, išregistravo 3 639 ūkius (2022 m. įregistruoti 3 852 nauji ūkiai, atnaujinti 73 349 ūkių duomenys, išregistruoti 4 326 ūkiai).

7 pav. 2021–2023 m. Lietuvoje registruotų ūkių skaičius pagal būklę

Per ataskaitinį laikotarpį, pasinaudodami VŪRAP, 8 921 ūkininkas savarankiškai atnaujino savo ūkių duomenis, 509 pateikė prašymus įregistruoti ūkį (2022 m. atnaujinti 8 183 ūkių duomenys, 432 ūkininkai pateikė prašymą įregistruoti ūkį).

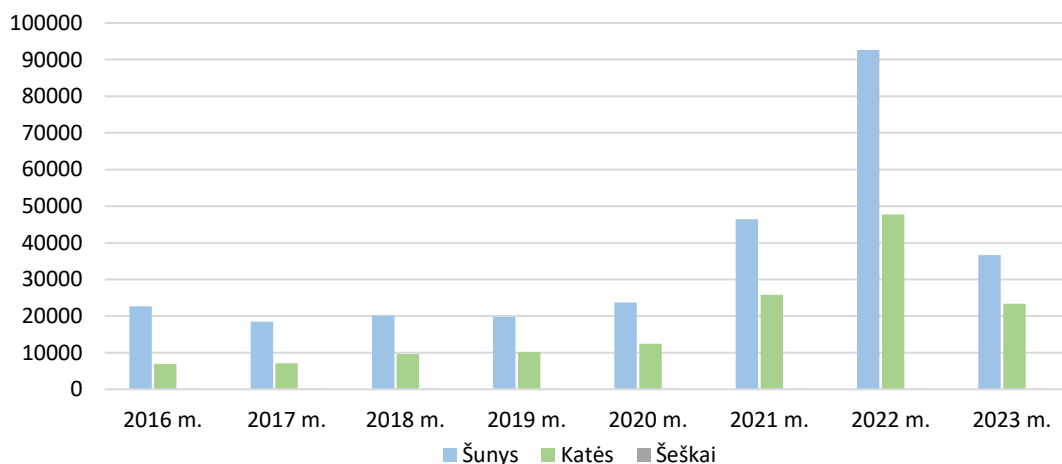

8 pav. 2021–2023 m. ūkių, kurių duomenis savarankiškai atnaujino ūkininkai, skaičius

✓ GAR (Gyvūnų augintinių registras)

GAR registruojami mikroschemomis paženklininti šunys, katės, šeškai ir kiti naminiai gyvūnai augintiniai. Registruojant gyvūnus augintinius siekiama užtikrinti jų atsekamumą, mažinti beglobių ir bešeimininkų šunų ir kačių populiaciją, užtikrinti gyvūnų augintinių gerovę, gyvūno augintinio savininko nustatymą pasimetimo ar vagystės atveju bei apsaugoti visuomenę ir kitus gyvūnus nuo plintančių ligų, ypač – pasiutligės. 2016 m. sausio 1 d. pradėjusiam veikti GAR 2023 m. gruodžio 31 d. buvo registruoti 387 431 gyvūnas augintinis (iš jų: 254 815 šunų, 132 188 katės, 428 šeškai).

Gyvūnų augintinių, įregistruotų GAR, skaičius 2016 - 2023 m.

9 pav. 2016–2023 m. GAR registruotų gyvūnų augintinių skaičius

Daugiausia GAR registruota mišrūnų (188 806 vnt.), vokiečių aviganių (5 936 vnt.), Jorkšyro terjerų (5 720 vnt.), vokiečių nykštukinių špicų (4 481 vnt.) veislės šunų; mišrūnių kačių (118 471 vnt.), britų trumpaplaukių (5 451 vnt.), Meino meškėnų (4 544 vnt.), Bengalijos kačių (2 754 vnt.).

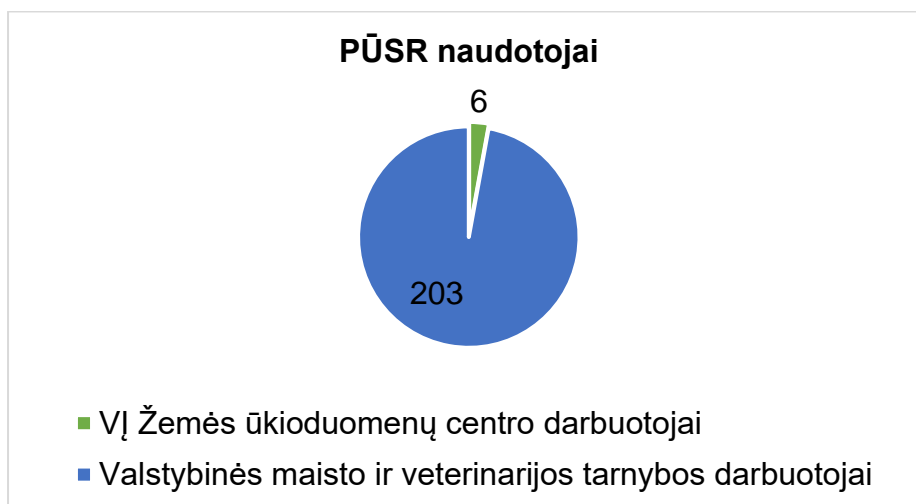
2023 m. tarptautinei gyvūnų augintinių registrus vienijančiai organizacijai „Europetnet“ buvo perduotos 81 768 duomenų įrašų eilutės.

✓ **PŪSR (Lietuvos Respublikos pašarų ūkio subjektų registras)**

ŽŪDC administruoja PŪSR, kuriame registruojami patvirtinti ir registruoti pašarų ūkių subjektai, kaupiami duomenys apie asmenis, įstatymų nustatyta tvarka gaminančius, laikančius, fasuojančius, pakuojančius, vežančius, naudojančius ir tiekiančius rinkai pašarus, pašarų priedus, premiksus, kombinuotuosius pašarus.

2023 m. buvo toliau tęsiami 2021 m. pradėti PŪSR modernizavimo ir tobulinimo darbai. Norint užtikrinti tinkamą modernizuoto PŪSR veikimą buvo toliau konsultuojamasi bei glaudžiai bendradarbiaujama su atsakingais VMVT darbuotojais.

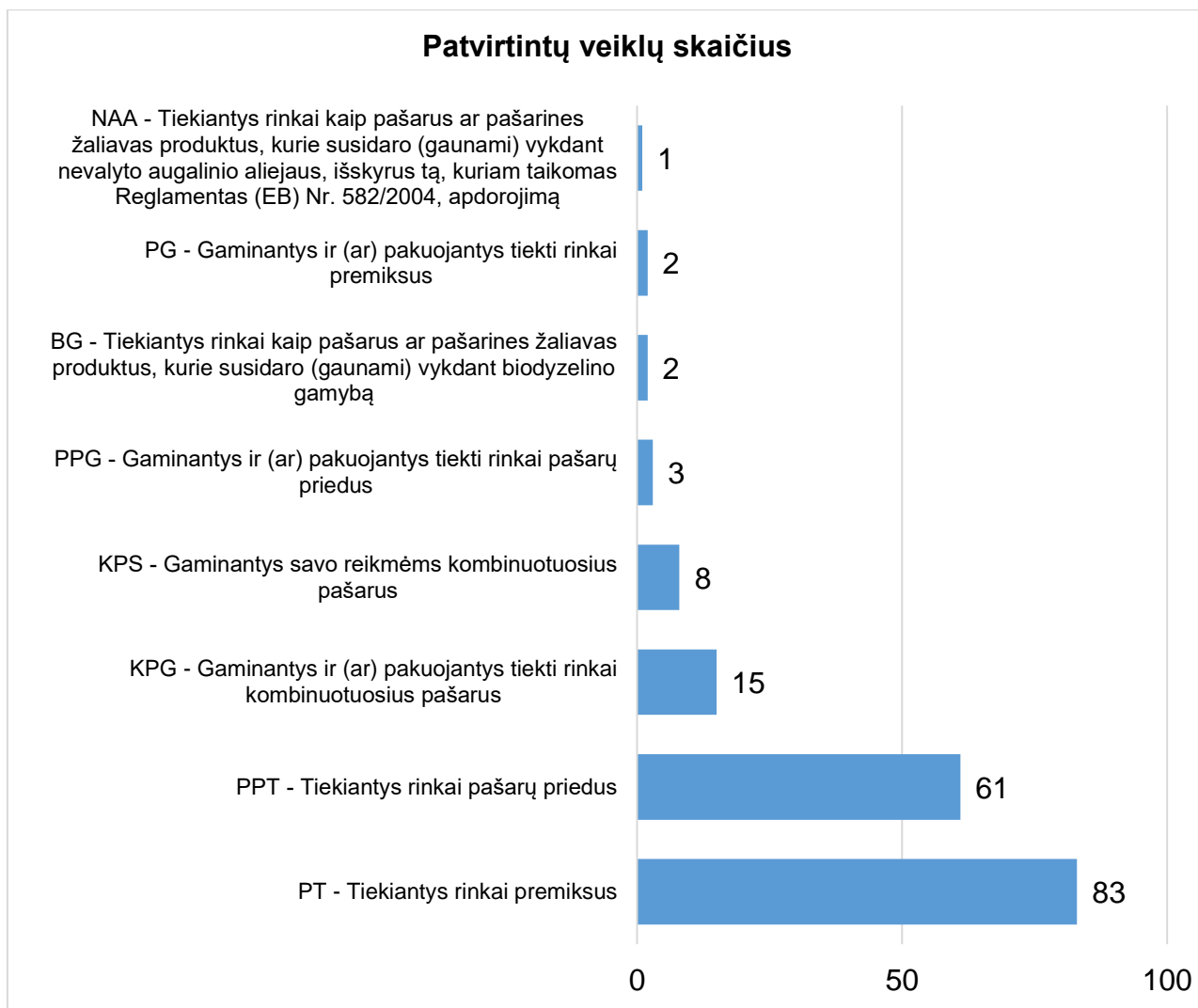
PŪSR duomenimis, 2023 m. gruodžio 31 d. prisijungimą prie PŪSR turėjo 209 naudotojai.

10 pav. Duomenys apie PŪSR naudotojus

2023 m. gruodžio 29 d. duomenimis, PŪSR buvo administruojami 124 pašarų ūkio subjektai, kurie turėjo 175 patvirtintas veiklas ir 100 530 pašarų ūkio subjektų, kurie turėjo 257 366 įregistruotas veiklas.

Patvirtintų veiklų skaičius

11 pav. Pašarų ūkio subjektų patvirtintų veiklų duomenys

7 lentelė. Pašarų ūkio subjektų įregistruotų veiklų duomenys

Įregistruotos veiklos pavadinimas	Veiklų skaičius
AT - Gaminantys tiekti rinkai ar savo reikmėms augalininkystės produktus	81914
GT - Laikantys maistui auginamus gyvūnus, įskaitant pašarų gamybai auginamus vabzdžius ir gaminantys savo reikmėms pašarines žaliavas	77785
KPS - Gaminantys savo reikmėms kombinuotuosius pašarus	67074
PGA - Gabenantys pašarus	25180
PLA - Laikantys pašarus	2386
ŽT - Tiekiantys rinkai pašarines žaliavas	1310
KPT - Tiekiantys rinkai kombinuotuosius pašarus	779
ŽG - Gaminantys ir (ar) pakuojantys tiekti rinkai pašarines žaliavas	394
PPT - Tiekiantys rinkai pašarų priedus	213

Įregistruotos veiklos pavadinimas	Veiklų skaičius
PT - Tiekiantys rinkai premiksus	84
KPG - Gaminantys ir (ar) pakuojantys tiekti rinkai kombinuotuosius pašarus	62
AMG - Auginantys maistui skirtus grūdinius augalus ir (ar) sandėliuojantys maistui skirtų grūdinių augalų derlių	41
GTN - Laikantys maistui auginamus gyvūnus, įskaitant pašarų gamybai auginamus vabzdžius ir nevykdantys jokių pašarų gamybos	38
KPSP - Gaminantys savo reikmėms kombinuotuosius pašarus be pašarų priedų arba premiksų, išskyrus silosavimo priedus	33
A - Atstovaujantys trečiojoje šalyje įsteigtai įmonei	21
I - Įvežantys pašarus į Lietuvos Respubliką	13
PG - Gaminantys ir (ar) pakuojantys tiekti rinkai premiksus	12
MG - Teikiantys mobiliąją pašarų gamybos paslaugą	11
PPG - Gaminantys ir (ar) pakuojantys tiekti rinkai pašarų priedus	6
KPSN - Gaminantys savo reikmėms kombinuotuosius pašarus su pašarų priedais arba premiksais, išskyrus silosavimo priedus ir pašarų priedus, nurodytus Reglamento (EB) Nr. 183/2005 IV priedo 3 skyriuje	5
PKP - Užsiimantys pašarų, kurių sudėtyje yra pluoštinių kanapių produktų, skirtų gyvūnams augintiniams, prekyba	4
E - Eksportuojantys pašarus į trečiąsias šalis	1

✓ **PPIS (Paraiškų priėmimo informacinė sistema)**

ŽŪDC administruoja PPIS ir jos sudedamąsias dalis: Paramos paraiškų duomenų bazę, Pasėlių laukų duomenų bazę, Kontrolinių žemės sklypų erdvinių duomenų rinkinį (toliau – KŽS_DR5LT). PPIS paskirtis – žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaravimo metu sudaryti galimybę žemės ūkio veiklos subjektams, įregistravusiems valdą, elektroniniu būdu teikti paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškas, jas keisti. Taip pat PPIS teikiamos ir kitos elektroninės paslaugos, kuriomis 2023 m. naudojosi žemės ūkio veiklos subjektai.

8 lentelė. 2021–2023 m. naudojimas PPIS teikiamomis elektroninėmis paslaugomis

E. paslaugos pavadinimas	2023 m.	2022 m.	2021 m.
Paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškų priėmimas	116 153	118 740	121 336

Pranešimų apie augalų apsaugos produktais apdorotų žemės plotų ar sėklos sėją priėmimas	78 558	58 971	41 321
Žemės ūkio darbų apskaitos žurnalų duomenų priėmimas	223 081	52 457	33 663
Pranešimų apie kontrolinių žemės sklypų ribų pasikeitimus priėmimas	12 250	4 027	7 079
Tręšiamųjų produktų apskaitos duomenų priėmimas	169 773	3 871	15 603

✓ **Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaravimas**

Nuo 2023 m. balandžio 17 d. iki birželio 30 d. Lietuvoje vyko elektroninis paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus paraiškų (toliau – paraiška) surinkimas. Visų paraiškų duomenys buvo įvesti ir perduoti administruoti NMA.

Pareiškėjai, norėdami patys elektroniniu būdu pateikti paraišką, pasinaudoję EI. valdžios vartų portalu, turėjo galimybes įbraižyti deklaruojamus laukus, įvesti reikiamą paraiškos informaciją, patvirtinti duomenis, atsispausdinti paraišką, keisti paraiškos duomenis.

Pareiškėjams, neturintiems galimybių pateikti paraiškos savarankiškai, užpildyti paraiškos duomenis padėjo savivaldybių ir seniūnijų žemės ūkio skyrių darbuotojai.

2023 m. PPIS buvo įregistruota 116 153 paraiškos (bendras deklaruotas plotas – 2904075,29 ha), iš jų 5 733 (bendras deklaruotas plotas – 285 332,04 ha) pareiškėjai ar jų įgalioti asmenys savarankiškai užpildė ir patvirtino paraiškas.

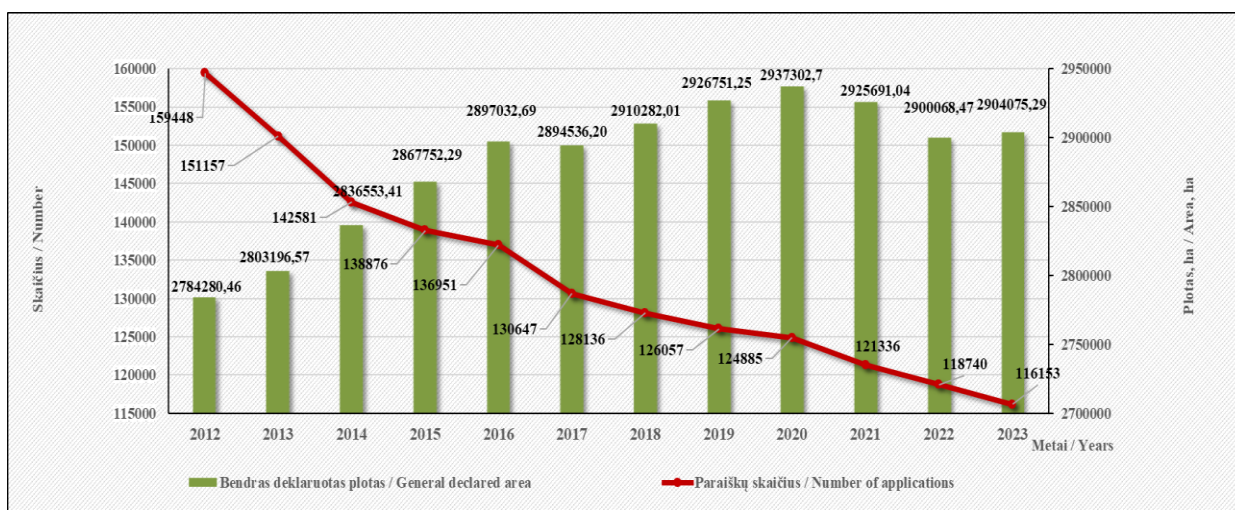
Pareiškėjai 2023 m. deklaravimo laikotarpiu galėjo pateikti paraiškas ir prašyti išmokų už plotus pagal tęstinę Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, tęstines Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones: „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“, „Ekologinis ūkininkavimas“, „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones: „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“, „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“, 2023–2027 metų Strateginio plano kaimo plėtros intervencines priemones: „Ekologinis ūkininkavimas. Ekologinio ūkininkavimo tęstiniai įsipareigojimai“, „Miško priežiūra ir apsauga“, „Laukinių paukščių apsauga už „Natura 2000“ teritorijos ribų“. Fiziniai ar juridiniai asmenys taip pat galėjo prašyti išmokų už ūkinius gyvūnus pagal Strateginio plano kaimo plėtros intervencinę priemonę „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“.

Pareiškėjai 2023 m. buvo skatinami saugoti biologinės įvairovės apsaugos požiūriu vertingus agrarinio kraštovaizdžio elementus – neproduktyvius plotus, skirtus žemės ūkio naudmenų biologinei įvairovei pagerinti. Jie teikia naudą žemės ūkio ekosistemoms ir visai aplinkai, turi estetinę ir kultūrinę vertę. Pareiškėjai galėjo dalyvauti ekologinėje sistemoje „Kraštovaizdžio elementų priežiūra“. Daugiausia buvo pateikta paraiškų, kuriose deklaruoti kraštovaizdžio elementai – medžių ir krūmų grupės, miškeliai, apleistos sodybvietės ir ūkiniai pastatai, – 6 251 vnt. Šiose paraiškose deklaruotų medžių ir krūmų grupių, miškelių, apleistų sodybviečių ir ūkinių pastatų bendras plotas sudarė 3 550,47 ha, kiekis – 27 953 vnt. Mažiausiai pateikta paraiškų, kuriuose deklaruoti natūralios (gamtinės) kilmės akmenynai, akmenų, šakų, kelmų krūvos, – 65 vnt., o jose deklaruotų šių kraštovaizdžio elementų bendras plotas – tik 1 ha, kiekis – 100 vnt.

Nuo 2023 m. pareiškėjai, teikiantys paraiškas, galėjo savanoriškai pasirinkti dalyvavimą ekologinėse sistemose bei kaimo plėtros intervencinėse priemonėse ir

pretenduoti į šias išmokas: kompleksinės ekologinės sistemos „Veiklos ariamojoje žemėje“ (50 474 pareiškėjai deklaruavo 2 376 319,42 ha plotą), „Ariamųjų durpžemių keitimas pievomis“ (402 pareiškėjai deklaruavo 1 939,7 ha plotą), „Erodotos žemės keitimas pievomis“ (19 pareiškėjų deklaruavo 41,07 ha plotą), „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ (2 104 pareiškėjai deklaruavo 24 119,5 ha plotą), „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ (257 pareiškėjai deklaruavo 1 964,93 ha plotą), „Sodų ir uogynų tvarkymas gamtai palankiu būdu“ (158 pareiškėjai deklaruavo 1 080,93 ha plotą), „Tausojanti vaisių, uogų ir daržovių programa (NKP)“ (76 pareiškėjai deklaruavo 1 493,18 ha plotą), „Perėjimas prie ekologinio ūkininkavimo“ (963 pareiškėjai deklaruavo 19 804,4 ha plotą), „Ekologinis ūkininkavimas (vaisiai, uogos, daržovės, vaistažolės ir prieskoniniai augalai)“ ir „Ekologinis ūkininkavimas. Ekologinio ūkininkavimo tęstiniai įsipareigojimai“ (2 136 pareiškėjai deklaruavo 203 405,21 ha plotą), „Laukinių paukščių apsauga už „Natura 2000“ teritorijos ribų“ (1 652 pareiškėjai deklaruavo 11 712,52 ha plotą).

2023 m. daugiausia žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų buvo deklaruota Panevėžio (109 239,69 ha), Kėdainių (108 636,01 ha), Raseinių (99 642,31 ha) rajonuose. Daugiausia paraiškų pateikta Šilalės (4 700), Alytaus (4 494) ir Šilutės (4 199) rajonų savivaldybėse.

12 pav. 2012–2023 m. Pateiktų paraiškų ir deklaruoto ploto dinamika

✓ **Kontrolinių žemės sklypų erdvinių duomenų rinkinio administravimas**

Įgyvendinant Žemės ir maisto ūkio, kaimo, žuvininkystės, žemės tvarkymo ir fitosanitarijos vystymo programos priemonę „Vystyti Kontrolinių žemės sklypų duomenų bazę“ ŽŪDC iki 2023 m. gruodžio 31 d. pagal Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT) pateiktą 2023 m. ortofotografinę medžiagą atnaujino 90 proc. Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:5 000 kontrolinių žemės sklypų erdvinių duomenų rinkinio KŽS_DR5LT kontrolinių žemės sklypų (toliau – KŽS) ir žemės ūkio naudmenų sluoksnių, kuriuose 2023 m. buvo deklaruoti laukai, duomenis ir 100 proc. atnaujino 2023 m. deklaruotus kraštovaizdžio elementų, kurie pateko į NŽT pateiktą 2023 m. ortofotografinę medžiagą, duomenis.

Dirvos erozijos sluoksnis buvo optimizuojamas šalia hidrografijos, infrastruktūros ir kelių objektų, naudojantis 2019–2022 m. Lietuvos Respublikos teritorijos skaitmeniniais lazerinio skenavimo taškų duomenimis (LIDAR).

Geografinių informacinių sistemų skyriaus (toliau - GISS) darbuotojai iki 2023 m. gruodžio 31 d. peržiūrėjo visus 12 250 aprašytus KŽS ribų pasikeitimus.

4 560 KŽS ribų pasikeitimai buvo atnaujinti pagal ortofotografinius žemėlapius, labai didelės skiriamosios gebos palydovinius žemės paviršiaus vaizdus (toliau – VHR), Sentinel palydovo ir kitą medžiagą. 1 682 KŽS ribų pasikeitimai buvo netaisomi, nes

pareiškėjai prašė padaryti tinkamais paramai plotus, esančius kiemų, sodybų teritorijose ir pan. 1 142 KŽS ribų pasikeitimai buvo įvertinti kaip besikartojantys, t. y. pažymėti vienas greta kito, 45 KŽS ribų pasikeitimai buvo netaisomi, nes ankstesniais metais pareiškėjų aprašyti KŽS ribų pasikeitimai neatitiko tikrovės (pareiškėjai neiškirto medžių, neišrovė kelmų ir neišvežė nupjautų medžių ar medžių liekanų, nesutvarkė akmenų krūvų ar kitų netinkamų paramai plotų), ir kt. 1 000 KŽS ribų pasikeitimai patikslinti pagal bepilote skraidykle padarytas nuotraukas, 3 821 aprašytiems KŽS ribų pasikeitimams numatyta atlikti patikrą vietoje. Iki 2023 m. gruodžio 31 d. GISS darbuotojai atliko 3 112 patikrų vietoje.

Vadovaujantis Europos Komisijos Jungtiniam tyrimų centro (toliau - JTC) techninėmis gairėmis iš 923 258 KŽS buvo įvertinti 300 KŽS. Atlikdami kokybės vertinimą pagal JTC VHR GISS darbuotojai įbraižė 800 KŽS_DR5LT kokybės vertinimo skaičiavimams reikalingus KŽS ir jų žemės dangas suskirstė pagal tipus.

Atlikus 2023 m. KŽS_DR5LT kokybės vertinimą pagal 7 kokybės elementus nustatyta, kad KŽS_DR5LT atitinka visus kokybės reikalavimus.

✓ **ŪGVIS (Ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinė sistema)**

ŽŪDC administruoja ŪGVIS, kurios tikslas – rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti, administruoti ir tvarkyti veislinių ūkinių gyvūnų duomenis, užtikrinti jų atsekamumą ir juos teikti fiziniams ir juridiniams asmenims, veislininkystės organizacijoms, mokslo ir tyrimo bei konsultavimo įstaigoms, valstybinėms institucijoms. ŪGVIS sudaro šeši posistemiai: pieninių galvijų, mėsinių galvijų, avių, ožkų, kiaulių ir arklių.

ŪGVIS pagal posistemius administruojama: pieninių galvijų veislininkystės - 7 171 693 įrašai; mėsinių galvijų veislininkystės - 2 208 042 įrašai; arklių veislininkystės - 99 008 įrašai; kiaulių veislininkystės - 569 535 įrašai; avių veislininkystės posistemis - 975 374; ožkų veislininkystės - 62 331 įrašai. ŪGVIS iš viso buvo sukaupta 11 085 983 įrašai.

Pagal ŪGVIS sukauptus duomenis atliekami ūkinių gyvūnų eksterjero, produktyvumo, genetiniai vertinimai.

Pieninių galvijų veislininkystės posistemyje (toliau – PGVP) saugoma informacija apie pieninių veislių gyvūnų genofondą, kaupiami kiekvienos karvės produktyvumo, kilmės, prieauglio, sėklinimo / kergimo, būklės pasikeitimo ir eksterjero linijinio įvertinimo duomenys bei galvijų veislinės vertės pagal vertinamus požymius rezultatai.

Tiriamųjų pieninių veislių galvijų, ožkų ir avių produktyvumo, būklės pasikeitimo ir kilmės duomenys suvedami ir yra analizuojami kiekvieną mėnesį.

2023 m. buvo modernizuotas ŪGVIS PGVP Pieninių gyvulių (galvijų, avių, ožkų) produktyvumo tyrimų duomenų administravimo modulis (produktyvumo tyrimų duomenų įvedimas, skaičiavimas, ataskaitos).

Pieninių veislių galvijų asociacijos PGVP tvarko kilmės knygas ir išduoda kilmės pažymėjimus. 2023 m. gruodžio 31 d. pieninių veislių galvijų asociacijų PGVP vedamose kilmės knygoje įrašyta 1 309 806 galvijai, iš jų gyvų 305 254, per 2023 m. įrašė 144 013 galvijus bei išdavė 451 kilmės pažymėjimus, atitinkančius 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1012 dėl zootechninių ir genealoginių reikalavimų, taikomų grynaveislių veislinių gyvūnų ir hibridinių veislinių kiaulių veisimui, prekybai jais bei jų genetinės medžiagos produktais ir jų įvežimui į ES.

Per ataskaitinį laikotarpį ŪGVIS Mėsinių galvijų veislininkystės posistemyje (toliau – MGVP) Lietuvos mėsinių galvijų augintojų ir gerintojų asociacija (toliau – LMGAGA) ir galvijų laikytojai pateikė ŽŪDC 142 užsienyje įsigytų mėsinių veislių karvių, telyčių ir bulių kilmės pažymėjimus.

Iki 2023 m. gruodžio 31 d. LMGAGA į MGVP administruojamas kilmės knygas įrašė 21 251, per 2023 m. įrašė 1 377 veislinius mėsinius galvijus.

2023 m. LMGAGA, naudodama duomenų bazėje sukauptus duomenis, suformavo 659 kilmės pažymėjimus, atitinkančius Reglamento (ES) 2016/1012 reikalavimus.

Iki 2023 m. gruodžio 31 d. pripažintos veislininkystės institucijos MGVP galvijų eksterjero vertinimo modulyje suvedė 807 duomenų įrašus apie mėsinis galvijus.

Arklių veislininkystės posistemis (toliau – ARVP) ataskaitiniu laikotarpiu buvo papildomas arklių kilmės duomenimis pagal nustatytą tvarką kilmės knygoms pildyti, veislino arklio sertifikatui ir arklio pasui išduoti. 2023 m. gruodžio 31 d. ARVP buvo sukaupti 79 264 arklių duomenų įrašai (su nurodyta veisle) (iš viso arklių duomenų įrašų – 99 008).

Iki 2023 m. gruodžio 31 d. arklių augintojų asociacijos į ARVP kilmės knygas įrašė 16 606 veislinius arklius.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo administruojami 506 ARVP naudotojai.

2023 m. gruodžio 31 d. ŪGVIS Kiaulių veislininkystės posistemyje (toliau – KVP) buvo administruojami 152 naudotojai.

2023 m. į KVP duomenys buvo įvesti iš 22 kontroliuojamųjų kiaulių ūkių.

Per ataskaitinį laikotarpį į KVP kilmės knygas buvo įrašytos 62 kiaulės.

Per ataskaitinį laikotarpį Lietuvos avių augintojų asociacija ir avių laikytojai ŽŪDC pateikė 30 užsienyje įsigytų avių kilmės pažymėjimus. Į ŪGVIS Avių veislininkystės posistemį (toliau – AVP) buvo įvesti avių kilmės pažymėjimuose pateikti kilmės duomenys.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo administruojami AVP naudotojai: 3 turi kilmės knygų tvarkymo prieigas, 3 – vertinimo duomenų įvedimo prieigas, 2 – kontrolinių penėjimų duomenų įvedimo prieigas. Avių laikytojai savo bandos, avių kilmės ir vertinimo duomenis ŪGVIS AVP gali peržiūrėti prisijungę per Elektroninius valdžios vartus.

Per ataskaitinį laikotarpį į AVP kilmės knygas buvo įrašytos 4 378 avys.

Lietuvos avių augintojų asociacija, naudodama duomenų bazėje sukauptus duomenis, 2023 m. suformavo 794 kilmės pažymėjimus, atitinkančius Reglamento (ES) 2016/1012 reikalavimus.

Iki 2023 m. gruodžio 31 d. pripažintos avių veislininkystės institucijos į AVP avių eksterjero vertinimo modulį suvedė 1 027 duomenų įrašus.

Lietuvos pieninių ožkų augintojų asociacija (toliau – LPOAA) ir ožkų laikytojai 2023 m. ŽŪDC pateikė 15 užsienyje įsigytų ožkų kilmės pažymėjimų. Į ŪGVIS Ožkų veislininkystės posistemį (toliau – OVP) buvo įvesti ožkų kilmės pažymėjimuose įrašyti kilmės duomenys.

Per ataskaitinį laikotarpį į OVP kilmės knygas buvo įrašytos 138 ožkos.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo administruojamas 1 OVP naudotojas - turėjo kilmės knygų tvarkymo teises. Ožkų laikytojai savo bandų ožkų kilmės ir vertinimo duomenis ŪGVIS OVP gali peržiūrėti prisijungę per Elektroninius valdžios vartus.

Iki 2023 m. gruodžio 31 d. pripažintos ožkų veislininkystės institucijos į OVP ožkų eksterjero vertinimo modulį įvedė 146 duomenų įrašus.

ŽŪDC atlieka mėsinų ir pieninių veislių bulių bei iš užsienio įvežtų mėsinų ir pieninių veislių galvijų kraujo laipsnio dalių apskaičiavimą. 2023 m. ŪGR karvių ir sėklinimo ar kergimo duomenys buvo papildyti 248 veislinių kergimo bulių reproduktorių duomenimis, bulių reproduktorių spermos dozių apskaitos modulis (toliau – SAP) buvo papildytas 273 bulių reproduktorių, kurių spermos dozių įsigijo arba pagamino sėklinimo centrai, kilmės duomenimis bei kraujo laipsnio dalių informacija.

Šiuo metu SAP sukaupta 14 436 165 įrašai, 2023 m. įvesta 407 998 įrašai apie išplatintą veislinę medžiagą, 387 667 sėklinimo įvykius bei 40 498 kergimus.

NMA pateikta informacija apie pareiškėjų laikomus nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulius ir naminius paukščius - 483 pareiškėjų 9 168 gyvulius.

2023 m. į duomenų bazę buvo įvesti 14 902 karvių eksterjero linijinio vertinimo duomenys. Iš viso duomenų bazėje sukaupti 178 928 karvių eksterjero linijinio vertinimo duomenys.

Parengta „Tiriamųjų pieninių veislių gyvūnų bandų produktyvumo 2021–2022 metų apyskaita“ Nr. 85.

✓ **Galvijų ir kiaulių genetinio vertinimo atlikimas ir duomenų analizė**

Naudojantis ŪGVIS duomenimis, ŽŪDC atliekamas pieninių veislių galvijų (toliau – galvijų) ir veislinių kiaulių genetinis vertinimas, nustatoma veislinė vertė BLUP (geriausias nepriklausomas gyvulių vertinimo metodas, angl. *Best linear unbiased prediction* BLUP) metodu.

Galvijų genetinis vertinimas pagal produktyvumo ir somatinių ląstelių skaičiaus karvių piene (toliau - SLS) požymius atliekamas naudojant atsitiktinės regresijos kontrolės dienos modelį, o pagal eksterjero, reprodukcijos ir ūkinio naudojimo trukmės požymius naudojant laktacijos metodą. 2023 m. vasario–kovo mėn. atliktas pirmas galvijų genetinis vertinimas pagal produktyvumo, SLS požymius naudojant dvi skirtingas genetines bazes. Genetinio vertinimo rezultatų ataskaitos pateiktos Veislinių bulių vertinimo komisijos (toliau – Komisija) nariams. Vertinimo rezultatai buvo aptarti Komisijos posėdžio, įvykusio 2023 m. kovo 16 d. metu. Taip pat posėdžio metu buvo apsvarstyta genetinio vertinimo pagal visus selekcionuojamus požymius eiga, kiti aktualūs klausimai, pateikta informacija apie *Interbull* genetinių modelių validacijos rezultatus.

Dėl pasikeitusios ŪGVIS duomenų bazės, siekiant gauti kuo teisingesnius genetinio vertinimo rezultatus 2023 m. antrą pusmetį toliau buvo koreguojamos ir perrašomos duomenų atrinkimo programos. Atlikti antras ir trečias bandomieji vertinimai pagal selekcionuojamus požymius. Siekiant gauti kuo teisingesnius genetinio vertinimo rezultatus bei išvengti klaidų, bandomieji vertinimai buvo atliekami po kelis kartus, o duomenų atrinkimo programos koreguojamos toliau. Atsižvelgiant į jau minėtą situaciją dėl duomenų atrinkimo programų keitimo, atliekamų bandomųjų genetinių vertinimų rezultatai Komisijai nebuvo siunčiami. Sąrašai-ataskaitos Komisijos nariams bus išsiųsti galutinai ištaisius duomenų atrinkimo programas ir atlikus genetinį vertinimą.

ŽŪDC pavesta teikti veislinių bulių vertinimo duomenis Tarptautinei bulių vertinimo tarnybai „Interbull“ ir, atlikus įvertinimą, viešai juos skelbti savo svetainėje www.zudc.lt. Vadovaudamasis „Interbull“ nustatyto grafiku, ŽŪDC pateikė veislinių bulių genetinio vertinimo pagal produktyvumo ir SLS požymius duomenis tarptautiniam vertinimui (*Routine Run*) kovo 14 d., liepos 18 d. ir lapkričio 14 d., o bandomajam vertinimui (*Test Run*) – sausio 17 d. ir rugpjūčio 28 d. „Interbull“ ŽŪDC teikia tarptautinius genetinio vertinimo rezultatus ir ataskaitas pagal valstybes nares. Bulių genetinio vertinimo pagal selekcionuojamus požymius rezultatai ir „Interbull“ pateikti tarptautinio genetinio bei genomio vertinimo duomenys skelbiami ŽŪDC interneto svetainėje www.zudc.lt.

ŽŪDC pavesta atlikti veislinių kiaulių genetinį vertinimą, tačiau 2021 m. gruodžio 17 d. paskelbus AB „Kiaulių veislininkystė“ bankrotą, ŪGVIS Kiaulių veislininkystės posistemii duomenys, reikalingi atlikti veislinių kiaulių genetinį vertinimą nebeteikiami, todėl atlikti kiaulių genetinį vertinimą nėra galimybių.

✓ **PAIS (Pieno apskaitos informacinė sistema)**

ŽŪDC, bendradarbiaudamas su Ministerija, VMVT, VĮ Pieno tyrimais (toliau – PT), VšĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra, savivaldybių administracijomis, vykdo Lietuvoje pagaminto pieno apskaitą ir administruoja PAIS.

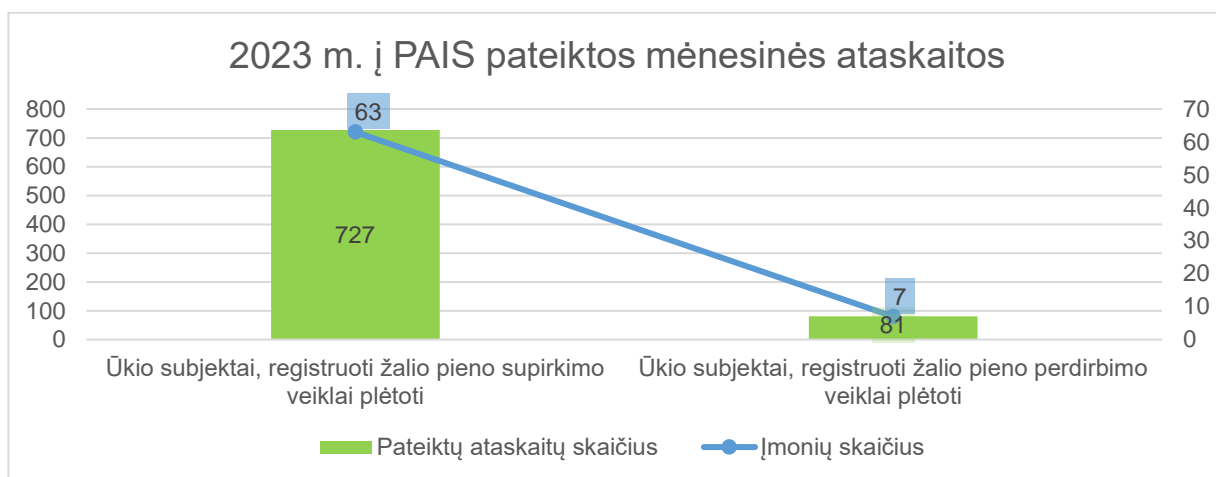
ŽŪDC tikslas – kuo operatyviau ir sklandžiau surinkti ataskaitas iš žalio pieno supirkėjų apie supirktą pieną ir mokamą kainą bei susistemintą informaciją perduoti suinteresuotoms institucijoms.

Duomenis elektroniniu būdu į PAIS apie supirktą pieną, mokėtą kainą, įgyvendinant Lietuvos Respublikos ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiiais, nesažiningų veiksmų draudimo įstatymą, kiekvieną mėnesį iki 8 darbo dienos teikė žalio pieno pirkėjai (t. y. ūkio subjektai, teisės aktų nustatyta tvarka

registruoti žalio pieno supirkimo ir (arba) perdirbimo veiklai plėtoti), kurių, 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Lietuvoje buvo 68.

Registruotų žalio pieno supirkėjų sąrašas tvirtinamas ŽŪDC generalinio direktoriaus įsakymu ir skelbiamas Įmonės svetainėje www.zudc.lt. 2023 m. gruodžio 31 d. ŽŪDC buvo įregistruota 61 pieno supirkimo įmonės. Tik registruoti žalio pieno supirkėjai turi teisę supirkti žalią pieną iš pieno gamintojų.

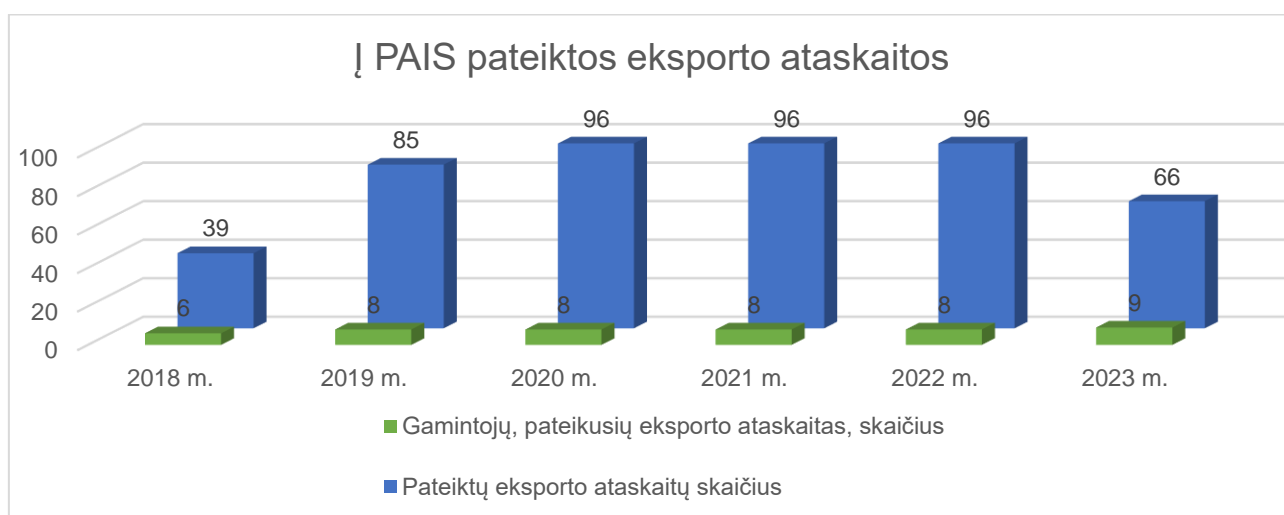
Ataskaitiniu laikotarpiu 70 žalio pieno pirkėjų (iš jų: 63 registruotos pieno supirkimo įmonės ir 7 ūkio subjektai, registruoti žalio pieno perdirbimo veiklai plėtoti) elektroniniu būdu į PAIS pateikė 808 mėnesines ataskaitas apie supirktą pieno kiekį, supirkimo kainą.

13 pav. Ataskaitų pateikimas elektroniniu būdu

Duomenis PAIS kas mėnesį iki 8 darbo dienas teikė pieno gamintojai, parduodantys pieną perdirbti kitos ES šalies ūkio subjektui (toliau – eksporto ataskaita), ir kartą metuose – pieno gamintojai, parduodantys pieną tiesiogiai vartoti.

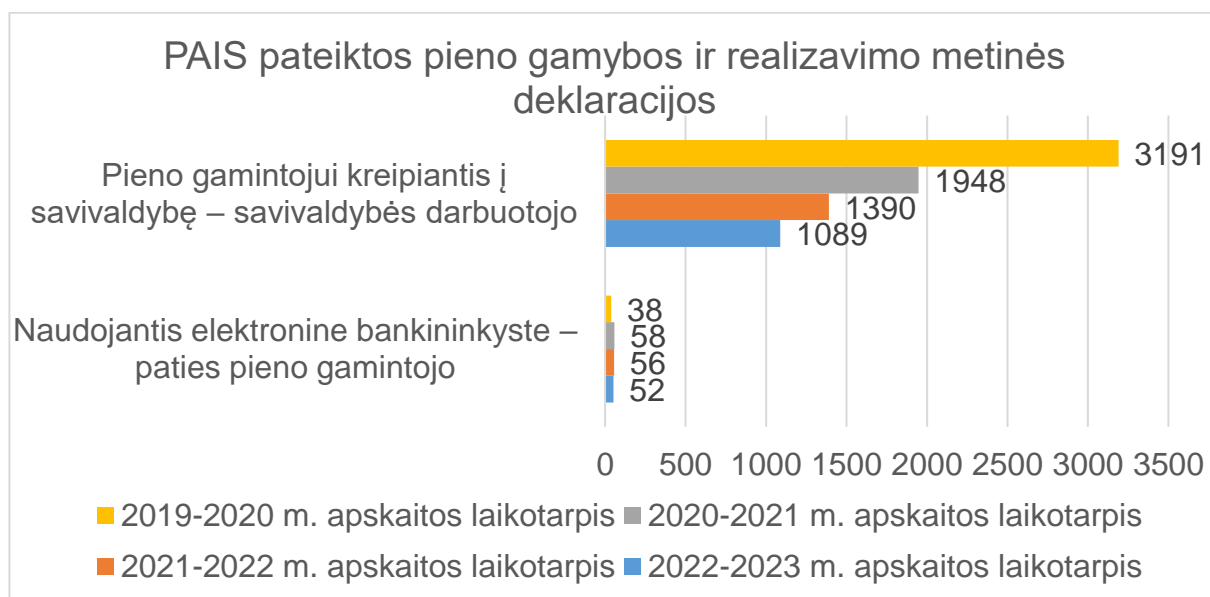
2023 m. iš 9 pieno gamintojų gautos 66 eksporto ataskaitos, kuriose nurodyta, kad žalias pienas buvo parduotas perdirbti Lenkijoje, Latvijoje ir Vokietijoje registruotiems ūkio subjektams.

14 pav. Eksporto ataskaitų skaičius

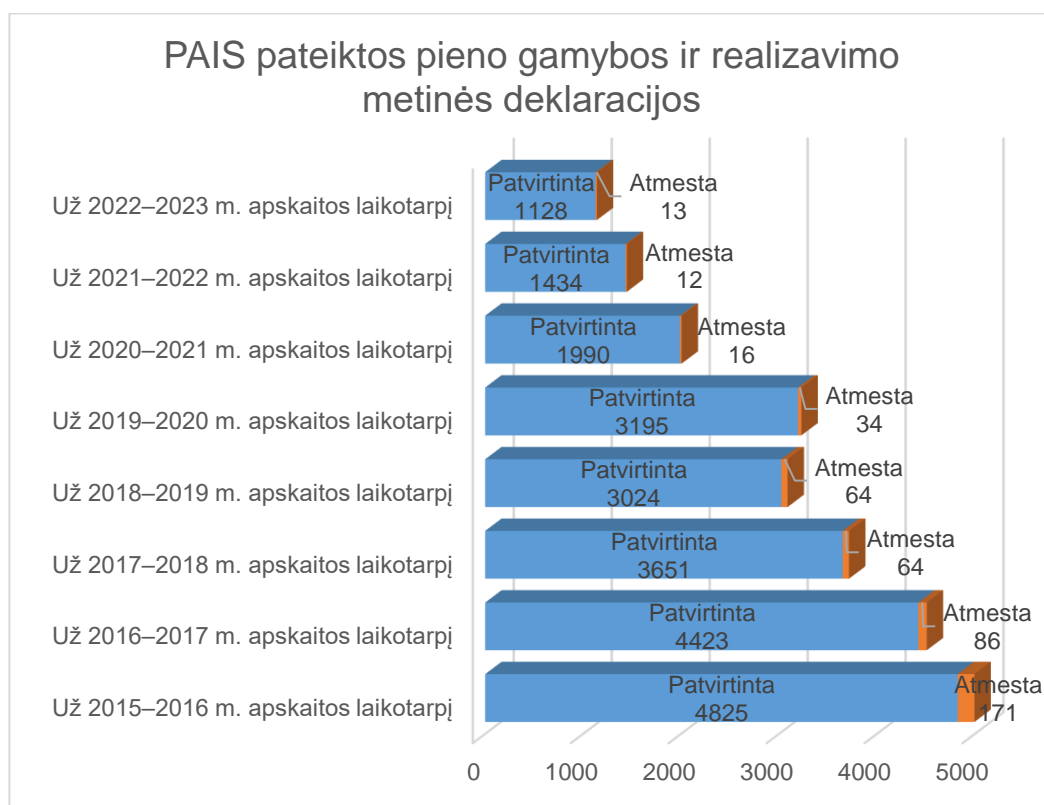
2023 m. atsakingi savivaldybių darbuotojai į PAIS pieno gamybos ir realizavimo metinių deklaracijų teikimo posistemį įvedė 1 089 pieno gamybos ir realizavimo metinių deklaracijų duomenis apie 2022–2023 m. apskaitos laikotarpiu pieno gamintojų parduotą

(atiduotą) pieną (pieno produktus) tiesiogiai vartoti, o 52 pieno gamintojai, prisijungę prie PAIS per elektroninę bankininkystę, patys į PAIS pateikė duomenis apie 2022–2023 m. apskaitos laikotarpiu parduotą (atiduotą) pieną (pieno produktus) tiesiogiai vartoti. Bendras 2022–2023 m. apskaitos laikotarpiu pateiktų deklaracijų skaičius, lyginant su 2021–2022 m. apskaitos laikotarpiu, sumažėjo beveik 21 proc.

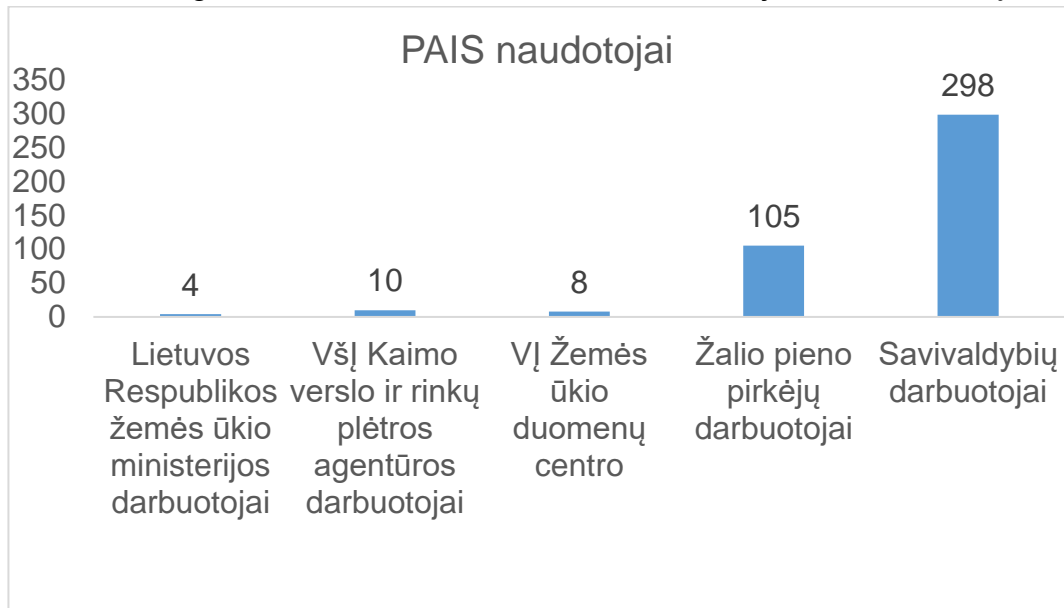
15 pav. Informacija apie pieno gamybos ir realizavimo metinių deklaracijų pateikimą į PAIS

2023 m. į PAIS įvesti 1 141 pieno gamybos ir realizavimo metinės deklaracijos duomenys.

16 pav. Pieno gamybos ir realizavimo metinių deklaracijų skaičius

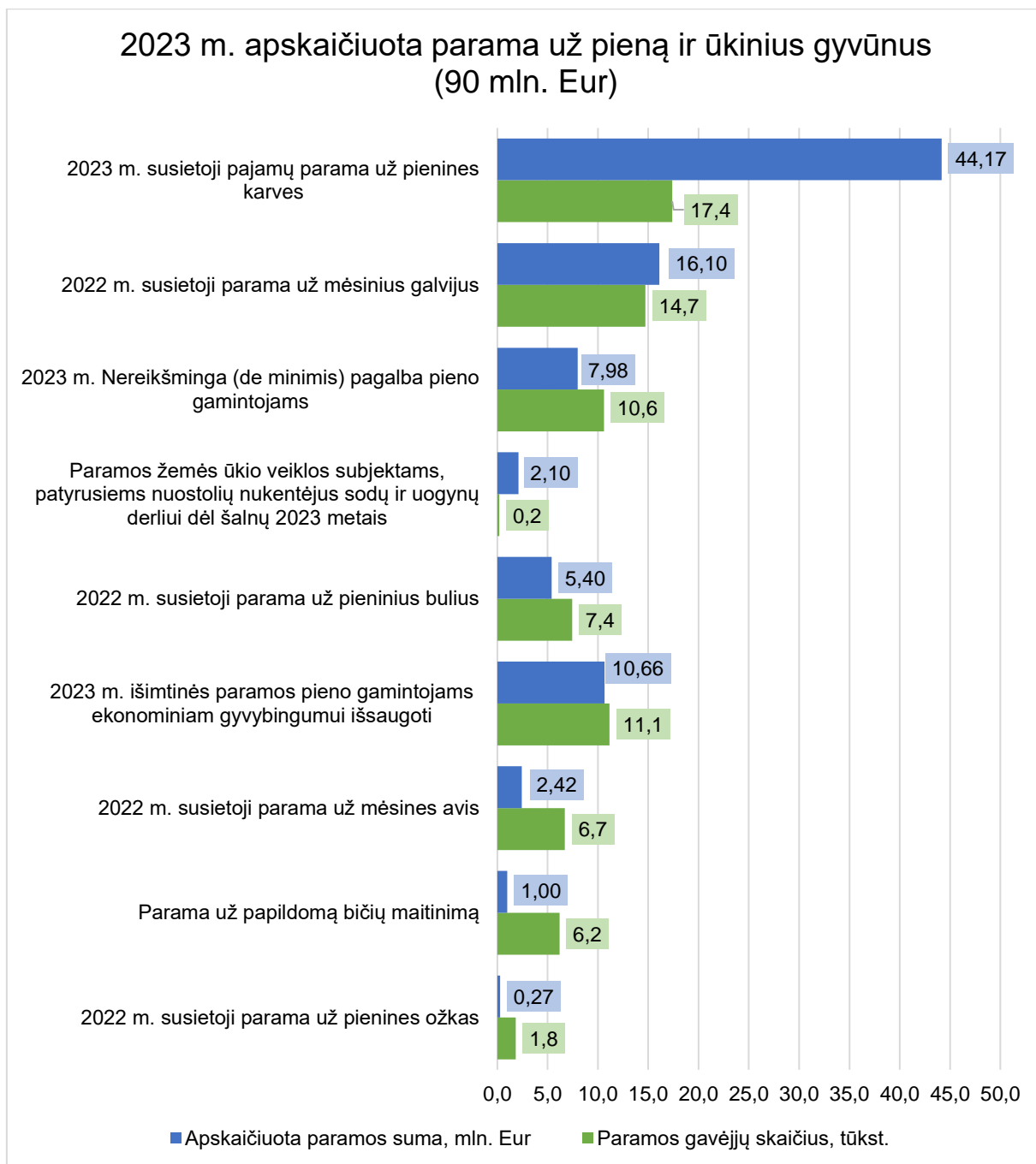
2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis, PAIS naudojami 425 naudotojai.

17 pav. PAIS naudotojų skaičius 2023 m.

✓ **PŪŽVSAIS (Paramos žemės ūkio veiklos subjektams apskaičiavimo informacinė sistema)**

ŽŪDC, dalyvaudamas paramos už pieną ir ūkinius gyvūnus priemonių administravime, 2023 m. apskaičiavo paramą paramų gavėjams pagal šias priemones:

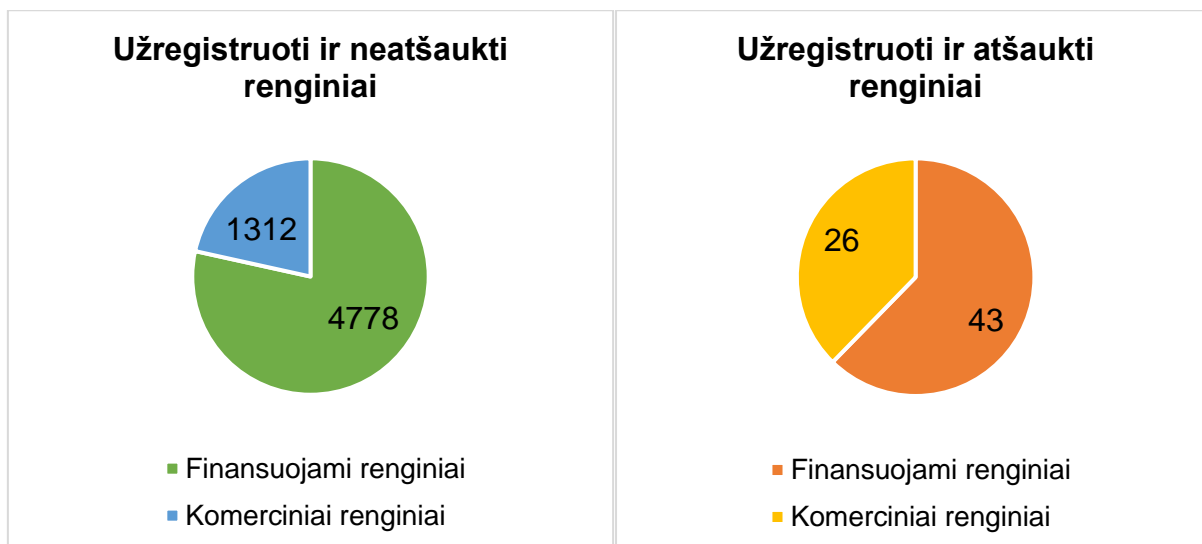

18 pav. Apskaičiuotos paramos sumos pagal priemones

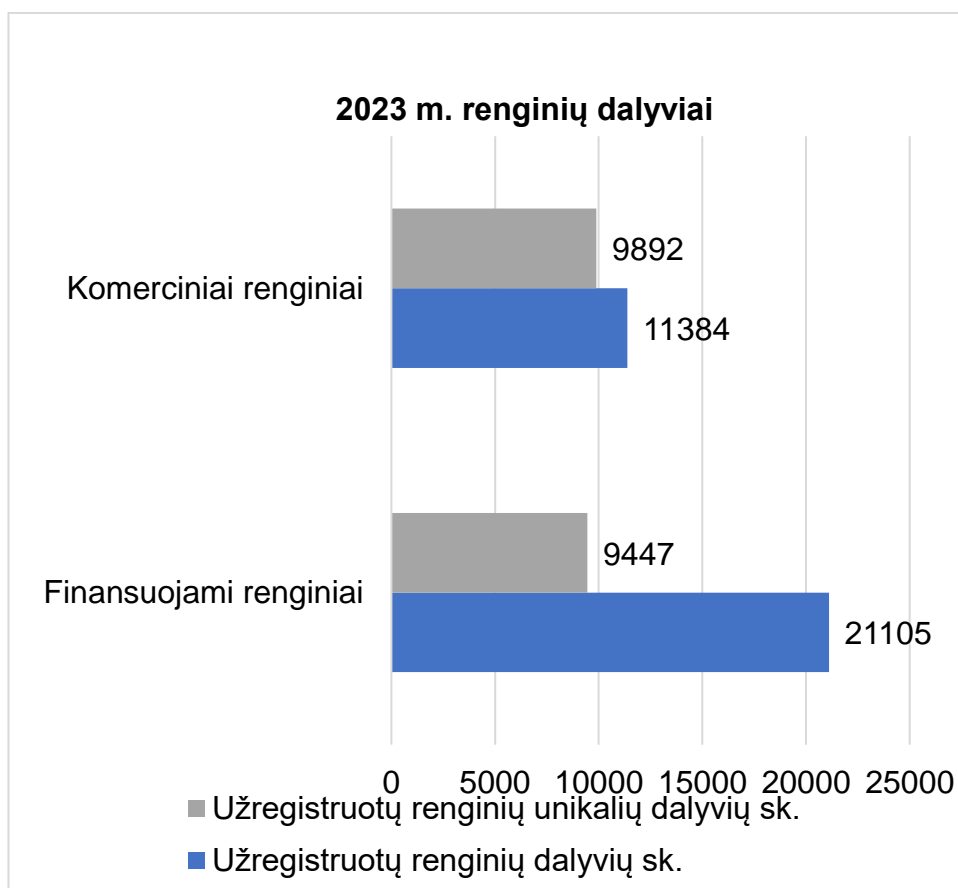
✓ **ŽMIKIS (Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinė sistema)**

ŽŪDC dalyvaudamas ŽMIKIS, kurio tikslas – informacinėmis technologijomis valdyti duomenis apie žemdirbių mokymą, konsultavimą ir švietimą, administravime – 2023 m. toliau tęsė jos tobulinimo darbus ir atnaujino šią informacinę sistemą pagal ŽŪM poreikius. Siekiant identifikuoti kiekvieną ŽMIKIS naudotoją, atsakingiems ŽMIKIS besinaudojantiems asmenims buvo suteikiami prisijungimo prie ŽMIKIS vardai ir slaptažodžiai. ŽMIKIS duomenimis, 2023 m. gruodžio 31 d. prisijungimą prie ŽMIKIS turėjo 199 naudotojai.

2023 m. ŽMIKIS buvo užregistruota 6 090 renginių, kurie nebuvo atšaukti ir 69 renginiai, kurie buvo atšaukti, o užregistruotuose ir neatšauktuose renginiuose dalyvavo 18 039 dalyviai.

19 pav. Duomenys apie ŽMIKIS užregistruotus renginius

20 pav. Duomenys apie renginių dalyvius

✓ TPIS (Traktorininko pažymėjimų informacinė sistema)

2023 m. išduodant traktorininko pažymėjimus informacija nuolat sutikrinama su Gyventojų, Adresų, Administracinių nusižengimų, leškomų asmenų, neatpažintų lavonų, nežinomų bejėgių asmenų žinybinio, Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų, Sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros IS, Licencijų, Mokinių, Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registrų duomenimis.

TPIS tvarkymo įstaigų (profesinio mokymo teikėjų) atsakingi darbuotojai buvo konsultuojami TPIS duomenų įvedimo, dokumentų tvarkymo klausimais. Informacija buvo

teikiama telefonu ir raštu, buvo atsakoma į pateiktus paklausimus, operatyviai šalinami iškilę nesklaidumai ir sprendžiami aktualūs klausimai. Informaciniai pranešimai apie TPIS aktualijas buvo nuolat skelbiami šios sistemos skiltyje „Naujienos“.

Naudojantis TPIS 2023 m. buvo išduoti (išduoti naujai arba pakeisti) 13 328 Traktoriaus ir savaeigės mašinos vairuotojo (traktorininko) pažymėjimai (iš jų: 7 781 išduoti naujai; 5 547 pakeisti).

✓ **LŽŪMPRIS (Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema)**

2023 m. ŽŪDC užtikrino LŽŪMPRIS bei jos posistemų nepertraukiamą veikimą, administravimą ir tobulinimą:

- Interaktyviąją duomenų įvesties sistemą (toliau – IDIS) statistinių duomenų teikimas laikantis ES ir nacionalinių teisės aktų nustatytų reikalavimų;
- Virtualią aplinką, pritaikytą duomenų ir informacijos apie būtiniausius maisto produktus teikimo nepaprastosios padėties, mobilizacijos ar karo padėties poreikiams;
- Lietuvos žuvininkystės ekonominių duomenų posistemį;
- Lietuvos žuvininkystės biologinių duomenų posistemį;
- Užsienio prekybos statistinių duomenų administravimo posistemį, skirtą užsienio prekybos statistinei informacijai (importo, eksporto, vertės, kiekių) tvarkyti ir analizuoti;
- Ekologinio ūkininkavimo duomenų posistemį;
- Ministerijai pavaldžių juridinių subjektų išteklių duomenų bazę;
- Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos stebėsenos, prognozavimo ir sprendimų paramos verslo subjektams virtualių įrankių posistemį;
- viešąjį informacinį portalą www.produktukainos.lt, skirtą statistinei informacijai apie žemės ūkio ir maisto produktų kainas skelbti. Buvo rengiama ir kiekvieną pirmadienį 16 val. skelbiama atnaujinta informacija apie su Ministerija suderinto maisto produktų krepšelio mažiausias vidutines kainas praėjusių savaitę Lietuvos didžiųjų mažmeninės prekybos tinklų parduotuvėse. Rengta ir kas ketvirtį skelbta analitinė informacija apie maisto produktų kainų kitimo tendencijas ir priežastis.
- specializuotą tinklalapį <https://www.vic.lt/pieno-rinka/>, skirtą informacijai apie Lietuvos pieno ūkį skelbti. Pagal priemonę „Žemės ūkio ir maisto produktų rinkų analizės ir prognozavimo paslaugų teikimas“ sukurtas Žalio pieno ir pieno gaminių kainų virtualaus prognozavimo įrankis. Specializuotame tinklalapyje <https://www.zudc.lt/pieno-rinka/> skelbiamos žalio pieno supirkimo ir kai kurių pieno gaminių 3 mėn. kainų prognozės.

Vadovaujantis Oficialiosios statistikos 2023 m. programa buvo atlikti 24 392 statistiniai tyrimai (surinktos statistinės ataskaitos).

Pagal EK ir Eurostato poreikius surinkta 16 381 statistinė ataskaita. Pagal šiuos statistinių tyrimų duomenis buvo parengtos ir pateiktos 1 053 statistinės ataskaitos Eurostatui ir EK.

2023 m. ŽŪDC užtikrino įmonių ir ūkių LŽŪMPRIS teikiamų statistinių duomenų kokybę. Buvo patikrinta 53 įmonės ir ūkiai.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo atlikti 2 104 savaitiniai mažmeninės rinkos statistiniai tyrimai Lietuvos didžiųjų prekybos tinklų (UAB „Maxima LT“, UAB „Rimi Lietuva“, UAB „Palink“, UAB „Norfos mažmena“ ir UAB „Lidl Lietuva“) parduotuvėse 7 didžiųjų Lietuvos apskričių miestuose: Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Alytuje ir Marijampolėje.

Taip pat ataskaitiniu laikotarpiu buvo atlikti 936 mėnesiniai mažmeninės rinkos statistiniai tyrimai 7 didžiųjų Lietuvos apskričių kaimo vietovių parduotuvėse, stacionariose ir mobiliose turgavietėse.

BŽP ir 2017/1004 reglamento nuostatoms, dėl informacijos sklaidos, įgyvendinti sukurtas viešasis analitinis portalas (<https://www.vic.lt/drp/>), skirtas skelbti ir analizuoti

susistemintai žuvininkystės sektoriaus informacijai, susijusiai su Programa ir buvo užtikrinama Virtualios informacinės aplinkos, skirtos galutinių naudotojų atvirai prieigai prie žuvininkystės sektoriaus informacijos, techninė priežiūra, tobulinimas ir plėtra, įvertinant naujus informacijos naudotojų poreikius.

Vadovaujantis statistinės informacijos skelbimo kalendoriumi užsienio ir vidaus rinkų stebėsenos ir analizės rezultatai buvo skelbiami ūkio subjektams, valstybės institucijoms informaciniame dvisavaitiniame leidinyje „Agro RINKA“ (22 leidiniai), „Lietuvos žemės ūkis: faktai ir skaičiai“ (2 leidiniai), viešajame informaciniame portale www.produktukainos.lt, oficialiosios statistikos portale <https://osp.stat.gov.lt>, interneto svetainėse: <https://www.zudc.lt/>, <https://www.zudc.lt/zumpris/>, <https://www.zudc.lt/drp/>, <https://www.zudc.lt/pieno-rinka.lt/> ir periodinėje spaudoje. Leidinių elektronines versijas yra galimybė peržiūrėti ŽŪDC interneto svetainėje <http://www.zudc.lt/leidiniai/>.

Toliau buvo tobulinama interaktyvioji lenta <https://www.zudc.lt/interaktyvioji-analize/> - skelbiama atnaujinta statistinė analitinė informacija.

✓ **ŪADT (Ūkių apskaitos duomenų tinklo veikla)**

ŪADT – tai ES šalyse unifikuota IS, atspindinti prekinę produkciją gaminančių ūkių veiklą. ŪADT funkcionavimas yra griežtai reglamentuojamas Europos Komisijos pagrindiniu, deleguotuoju ir įgyvendinamuoju reglamentais bei Lietuvos teisės aktais. ŪADT veiklos tikslas – vykdyti Lietuvos stojimo į ES įsipareigojimus, teikiant Europos Komisijai ūkininkų ūkių ir žemės ūkio bendrovių ekonominius, finansinius, gamybinius rodiklius (apie 4 500 rodiklių ūkiui), tarnaujančius ES bendrajai žemės ūkio politikai formuoti ir vykdyti.

2023 m. pagal Europos Komisijos reikalavimus vyko Lietuvos ŪADT sistemos atnaujinimo ir testavimo darbai ūkininkų 2022 apskaitos metų duomenims kaupti, anketos lentelių atnaujinimas.

Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba pateikė 1 300 ūkininkų ūkių anketas, 18 žemės ūkio bendrovės sutiko pateikti pirminius ŪADT duomenis.

Europos Komisija suteikė ES šalims narėms prieigą prie RICA-1. Ištestavus į ŪADT įtrauktų ūkių ir Žemės ūkio bendrovių duomenų konvertavimo į RICA-1 posistemį, buvo atlikti būtini jo atnaujinimai, užtikrinantys sklandų duomenų parengimą ir siuntimą į RICA-1.

Nacionalinės tarybos posėdžio metu buvo pristatyti 2022 apskaitos metų atrankos plano įgyvendinimo rezultatai ir 2024 apskaitos metų atrankos planas.

Atlikus ŪADT tyrimo rezultatų apibendrinimą, gruodžio mėnesio pradžioje ŽŪDC interneto svetainėje buvo paskelbtas parengtas kasmetinis leidinys „Ūkių veiklos rezultatai 2022“. Leidinio nuoroda <https://zudc.lt/leidiniai/ukiu-veiklos-rezultatai-2022/>.

✓ **Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) pripažinimas žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais)**

Įgyvendindamas Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo nuostatas, ŽŪDC administruoja kooperatinių bendrovių (kooperatyvų), siekiančių tapti žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais), dokumentus: nagrinėja kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) prašymus ir prie jų pateiktus dokumentus, teikia Ministerijai dokumentus dėl kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) pripažinimo arba nepripažinimo žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais). 2023 m. ŽŪDC per Kooperatyvų programinį įrankį išnagrinėjo 31 kooperatinės bendrovės (kooperatyvų) prašymus (2022 m. – 32 prašymus) dėl kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) pripažinimo žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais) bei atliko 6 kooperatinių bendrovių (kooperatyvų), patenkančių į rizikos grupę, patikras vietoje (2022 m. patikros buvo atliktos 12 kooperatinių bendrovių). Dokumentuose buvo nustatyta pažeidimų, kuriuos kooperatinės

bendrovės turėjo pašalinti per nustatytą terminą. Taip pat ŽŪDC dokumentams pateikė rekomendacinio pobūdžio pastabų.

✓ **Oficialiosios statistikos programos I dalyje nustatyto atrankinio statistinio darbo (tyrimo) „Žemės ūkio bendrovių ir kitų žemės ūkio įmonių gamybiniai-finansiniai rodikliai“ vykdymas**

ŽŪDC ataskaitiniu laikotarpiu atliko atrankinį statistinį darbą (tyrimą) „Žemės ūkio bendrovių ir kitų žemės ūkio įmonių gamybiniai-finansiniai rodikliai“ – iš 261 žemės ūkio veiklą vykdančios įmonės (153 žemės ūkio bendrovių, 81 akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių, 20 kooperatinių bendrovių, 7 kitų žemės ūkio įmonių) pateiktų 1-ŽŪ formų atliko rodiklių analizę ir parengė Oficialiosios statistikos 2023 metų darbų programos Žemės ūkio gamybinių-finansinių rodiklių suvestinę už ataskaitinius 2022 metus bei 2023 m. rugpjūčio 26 d. pateikė ją Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai ir Lietuvos statistikos departamentui. Rodiklių suvestinė viešai skelbiama ŽŪDC interneto svetainėje <http://www.vic.lt/statistine-informacija/>.

✓ **Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) žemės ūkio funkcijoms atlikti skirtų lėšų apskaičiavimas**

ŽŪDC 2023 m. pagal žemės ūkio skyrių sąlyginių darbuotojų skaičiaus valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) žemės ūkio funkcijoms atlikti apskaičiavimo metodiką savivaldybėms skaičiavo sąlyginių darbuotojų poreikį, reikalingą valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) žemės ūkio funkcijoms atlikti. Duomenis skaičiavimams pateikė NMA, buvo naudojami ŽŪDC administruojamų valstybės registru ir IS duomenys. Visa informacija pateikta Ministerijai ir savivaldybėms.

✓ **Blankų, paslaugų kvitų knygelių (toliau visi - blankai) platinimas**

Savivaldybių administracijos, profesinio mokymo teikėjai ir augalų apsaugos produktų purkštuvų techninės apžiūros įmonės 2023 m. įsigijo: 4 216 Ūkininko ūkio įregistravimo pažymėjimo blankų, 12 900 Traktoriaus ir savaeigės mašinos vairuotojo (traktorininko) pažymėjimo blankų, 88 400 Traktoriaus, savaeigės mašinos (prikabos) techninės apžiūros talono blankų, 27 850 Traktoriaus ir savaeigės mašinos registracijos liudijimo blankų ir 300 Apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos pažymėjimo blankų, žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų gavėjai įsigijo 2 529 Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo kvitų knygeles, ir už juos atsiskaitė.

✓ **Valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionų organizavimas**

ŽŪDC, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 32 straipsnio 5 dalies 6 punktu bei Valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionų organizavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 19 d. nutarimu Nr. 261 „Dėl valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionų organizavimo taisyklių patvirtinimo“, vykdė valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionus.

Valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionai skelbiami ir vykdomi interneto svetainėje <https://aukcionai.vzf.lt>.

2023 m. ŽŪDC interneto svetainėje <https://aukcionai.vzf.lt> buvo organizuoti ir paskelbti 1 396 valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionai, iš kurių įvyko 401 (aukciono laimėtojai suderino pirkimo-pardavimo bei nuomos sutarčių projektus). Už visus šiuos parduotus bei išnuomotus valstybinės žemės sklypus į valstybės ir savivaldybių biudžetus surinkta 9,5 mln. Eur.

2023 m. buvo organizuoti 1 277, o įvyko net 347 kitos paskirties valstybinės žemės sklypų pardavimo aukcionai, tai 7 proc. daugiau nei įvyko kitos paskirties valstybinės žemės sklypų pardavimo aukcionų 2022 m. (2022 m. buvo parduoti 323 sklypai).

2023 m. įvyko 5 miškų ūkio paskirties valstybinės žemės sklypų pardavimo aukcionai ir tai yra ženklus sumažėjimas lyginant su ankstesniais metais, kadangi 2022 m. rugpjūčio 1 dieną įsigaliojo Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 21 straipsnio pakeitimas, kuriuo buvo pratęstas laikas piliečiams už miestuose turėtą žemę pasirinkti miško plotą kaimo vietovėje.

2023 m. įvyko 44 kitos paskirties žemės sklypų nuomos aukcionai.

✓ *Veiklos sritis „Apleistų žemių erdviųjų duomenų rinkinio tvarkymas“*

ŽŪDC įgyvendindamas priemonę pagal Apleistų žemių erdviųjų duomenų rinkinio tvarkymo darbų techninių reikalavimų aprašą, atnaujino apleistų žemių erdviųjų duomenų rinkinį AŽ_DRLT (toliau – AŽ_DRLT), apimančią visą Lietuvos Respublikos teritoriją.

2023 m. buvo atlikti šie AŽ_DRLT tvarkymo darbai:

- AŽ_DRLT duomenų tikslinimas pagal žemės ūkio naudmenų, pasėlių ir kitų plotų deklaravimo duomenis. 2023 m. I ketv. apleistų žemės ūkio naudmenų plotai buvo patikslinti pagal 2022 m. pasėlių laukų duomenų bazės duomenis.

- AŽ_DRLT duomenų tikslinimas pagal naujausius Lietuvos Respublikos teritorijos ortofotografinius žemėlapius ORT10LT. 2023 m. tikslinant AŽ_DRLT buvo naudoti 2020 m., 2021 m., 2022 m. bei 2023 m. ortofotografiniai žemėlapiai.

- AŽ_DRLT duomenų tikslinimas pašalinant AŽ_DRLT erdviuosius objektus, kuriose apleistos žemės ūkio naudmenos nenustatinėjamos. 2023 m. AŽ_DRLT buvo tikslinamas pašalinant apleistų žemės ūkio naudmenų erdviuosius objektus, persidengiančius su teritorijomis, kuriose apleistos žemės ūkio naudmenos nenustatinėjamos.

- AŽ_DRLT duomenų tikslinimas pagal kosminio vaizdo spektrabanges nuotraukas. Tikslinant AŽ_DRLT buvo panaudotos 32 skirtingų datų ir Lietuvos Respublikos teritorijos dalių multispektrinių žemės paviršiaus palydovinių nuotraukų mozaikos.

- AŽ_DRLT duomenų tikslinimas pagal pateiktus fizinių ir juridinių asmenų pranešimus. Visi gauti pranešimai išnagrinėti, o asmenys, pranešę apie netikslumus, apie nagrinėjimo rezultatus buvo informuoti pranešime nurodytais kontaktais.

- AŽ_DRLT duomenų tikslinimas pagal vietovėje gautus duomenis. Lietuvos Respublikos teritorijoje tikrinant apleistų žemės ūkio naudmenų plotų nustatymo kokybę ir tikslinant AŽ_DRLT pagal gyventojų pateiktus pranešimus apie apleistų žemės ūkio naudmenų plotų sutvarkymą buvo įvykdytos 527 patikros vietoje. 2023 m. gruodžio 1 d. būklei Lietuvos Respublikoje nustatytas 33 954,4 ha apleistų žemės ūkio naudmenų plotas. Tai sudaro 0,52% nuo šalies bendro ploto. Atnaujinus AŽ_DRLT nustatyta, kad apleistų žemės ūkio naudmenų užimamas plotas Lietuvos Respublikos teritorijoje sumažėjo 432,7 ha. lyginant su 2022 m. gruodžio 1 d. duomenimis.

AŽ_DRLT 2023 m. buvo atnaujintas bei pateiktas viešinimui 3 kartus. Atnaujintas AŽ_DRLT buvo patalpintas:

- ŽIS interneto svetainėje (www.zis.lt) ir Lietuvos erdvinės informacijos portalo interneto svetainėje (www.geoportal.lt);

- Paraiškų priėmimo informacinės sistemos interneto svetainėje (<http://paseliai.vic.lt>);

- Valstybės įmonės Registrų centro interneto svetainėje (www.regia.lt).

✓ *Veiklos sritis „Dirvožemio erdviųjų duomenų rinkinio tvarkymas“*

ŽŪDC įgyvendindamas priemonę pagal Dirvožemio erdviųjų duomenų rinkinio tvarkymo techninių reikalavimų aprašą, atliko Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 dirvožemio erdviųjų duomenų rinkinio Dirv_DR10LT (toliau – Dirv_DR10LT) sluoksnių VERTINIMAS ir VIETOVĖ (toliau – VERTINIMO ir VIETOVĖS sluoksniai) atnaujinimą, apimant visos Lietuvos Respublikos teritorijos žemės ūkio naudmenas.

Dirv_DR10LT erdvinių duomenų sluoksnių VERTINIMAS ir VIETOVĖ atnaujinimo darbai 2023 m. I pusmetyje toliau apėmė vidutinio žemės našumo balo skaičiavimą kiekvienai kadastro vietai, seniūnijai ir savivaldybei 31 savivaldybės teritorijoje. II pusmečio laikotarpiu buvo skaičiuojamas vidutinis žemės našumo balas kiekvienai kadastro vietai, seniūnijai ir savivaldybei 29 savivaldybių teritorijose: bei vyko ištisinų duomenų sluoksnių VERTINIMAS ir VIETOVĖ atnaujinimas bei vidutinio žemės našumo balo skaičiavimas visai Lietuvos Respublikos teritorijai.

Dirv_DR10LT duomenų rinkinio atnaujintų sluoksnių VERTINIMAS ir VIETOVĖ duomenys naudotojui yra prieinami per ŽIS elektronines paslaugas adresu <http://www.zis.lt>

✓ ***Žemės išteklių naudojimo stebėsenos (monitoringo) paslaugos***

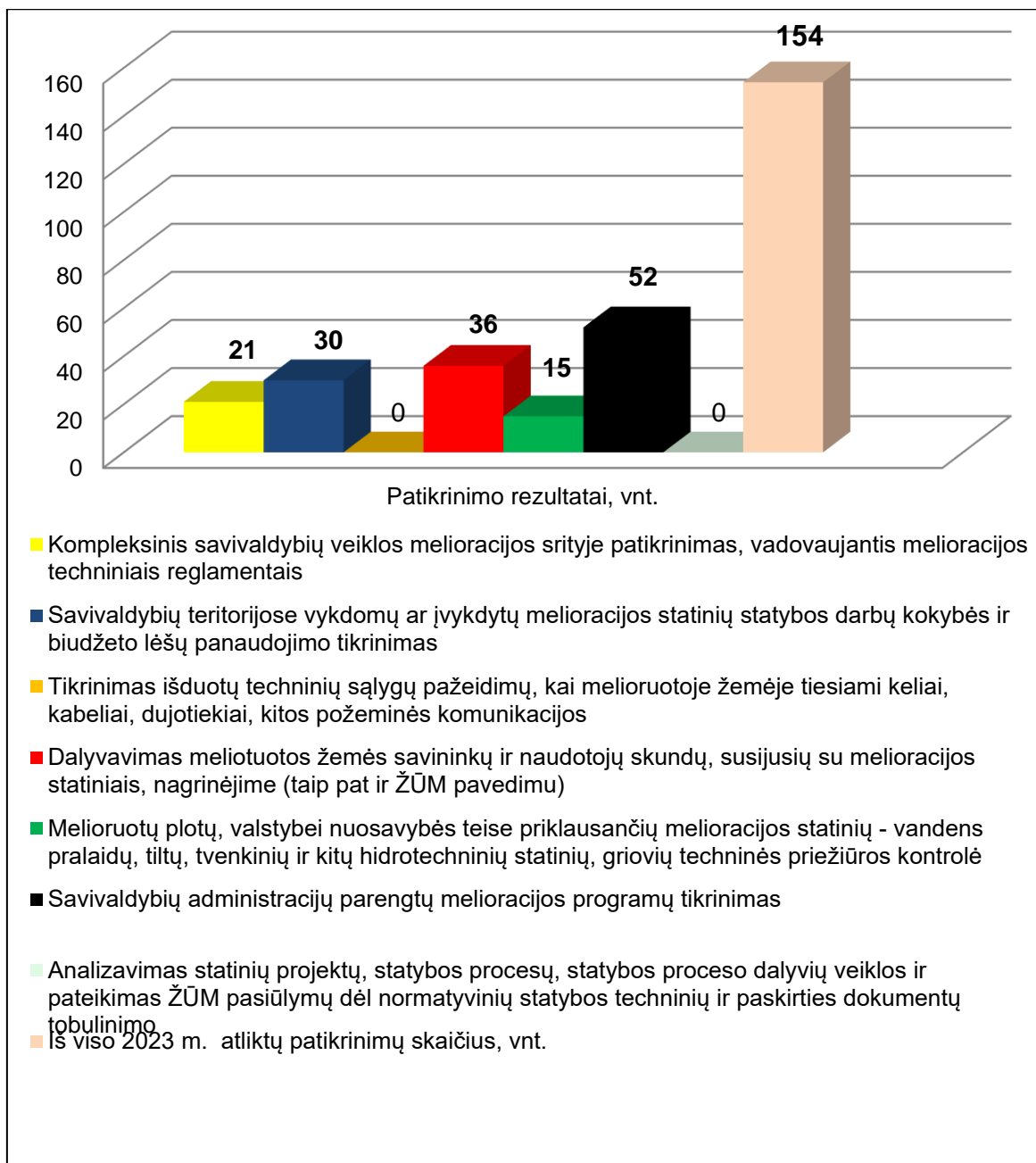
Buvo atlikti darbai, kurie apėmė žemės ūkio naudmenų naudojimo ir apsaugos stebėseną. Atlikta žemės ūkio augalų grupių sudėties ir žemės ūkio naudmenų naudotojų grupių ir jų pokyčių analizė per 2005–2023 m. dešimtyje nuolatinės stebėsenos teritorijų.

✓ ***Melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo valstybinė priežiūra***

2023 m. ŽŪDC, vykdydamas Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, atliko Melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo valstybinę priežiūrą (toliau – Melioracijos valstybinė priežiūra).

Melioracijos valstybinė priežiūra 2023 m. buvo atliekama vadovaujantis minimalios ir proporcingos priežiūros naštos, nediskriminavimo, planavimo, viešumo, metodinės ir konsultacinės pagalbos teikimo principais. Savivaldybėse buvo atlikti patikrinimai bei surašyti vertinimo aktai, pažymos, parengta planinė medžiaga ir pateikti atsakymai į raštus, skundus, prašymus ir įvairius paklausimus, užklausas, pranešimus apie melioracijos pažeidimus.

2023 m. atliktų melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo valstybinės priežiūros darbų rezultatų pasiskirstymas pagal patikrinimo rūšis:

21 pav. 2023 m. atliktų melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo valstybinės priežiūros darbų rezultatų pasiskirstymas pagal patikrinimo rūšis.

Valstybinės priežiūros vykdytojai, vykdydami melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo valstybinę priežiūrą, vadovaudamiesi teisės aktų nuostatomis 2023 m. darbų grafiku, per 2023 m. atliko iš viso 154 patikrinimus, 54 savivaldybių teritorijose.

2023 m. valstybinės priežiūros vykdytojai atliko 61 (šešiasdešimt vienu) patikrinimu daugiau nei buvo numatyta pagal 2023 m. darbų grafiką.

ŽŪDC valstybinės priežiūros vykdytojai, atlikdami melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo valstybinės priežiūros patikrinimus, taip pat teikė konsultacijas melioracijos klausimais Ministerijos darbuotojams, Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos, rajonų savivaldybių administracijų specialistams, žemės savininkams ir/ar naudotojams ir kitiems suinteresuotiems asmenims.

✓ **Valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių rekonstravimo darbų organizavimas ir koordinavimas**

ŽŪDC inžinieriai-inspektoriai (toliau – Vykdytojai) per 2023 m. pagal priemonės „Atlikti melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo valstybinę priežiūrą“ veiklą „Valstybei priklausančių melioracijos statinių rekonstravimo darbų organizavimas ir koordinavimas“ vykdė melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo valstybinę priežiūrą ir melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitą.

Rekonstravimo darbams įgyvendinti savivaldybių administracijos parengė ir įvykdė 15 techninių darbo projektų. Savivaldybės pagal Melioracijos inžinerinių statinių investicinės priemonės investicijų projekto finansavimo sutartis įsipareigojo Projektus įgyvendinti ir už juos atsiskaityti ne vėliau kaip iki 2023 m. gruodžio 4 d. Vykdytojai 2023 m. kas ketvirtį atliko valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių rekonstravimo darbų patikrinimus Jurbarko, Panevėžio, Kėdainių ir Kauno rajonų savivaldybėse.

2023 m. pasiekti atliktų rekonstravimo darbų rodikliai:

- rekonstruotų melioracijos griovių ilgis – 190,47 km;
- rekonstruotų pralaidų skaičius – 216 vnt.;
- įrengtų reguliatorių skaičius – 18 vnt.;
- pakeistų drenažo žiočių skaičius – 1926 vnt.

✓ **Solidarumo fondo finansinės paramos lėšomis remontuotų ar rekonstruotų melioracijos infrastruktūros objektų priežiūros kontrolė**

2023 m. ŽŪDC Melioracijos skyriaus specialistai vykdė Solidarumo fondo lėšomis remontuotų ar rekonstruotų melioracijos sistemų ir statinių tinkamo funkcionavimo ir priežiūros kontrolės darbus.

2023 m. atliko Solidarumo fondo lėšomis įgyvendintų objektų priežiūros darbų kontrolę Kazlų Rūdos savivaldybėje, Lazdijų, Pakruojo, Šilutės rajonų savivaldybėse: patikrino ES solidarumo fondo lėšomis įgyvendintų objektų priežiūros darbų vykdymą, surašė melioracijos valstybinės priežiūros patikrinimo aktus.

✓ **Žemių melioracinės būklės ir užmirkimo erdvių duomenų rinkinio MEL_DR10LT tvarkymas**

ŽIS teminis duomenų rinkinys Mel_DR10LT buvo sukurtas 2002 m. ir nuo 2008 m. yra nuolat atnaujinamas.

2023 m. Mel_DR10LT tvarkymo darbų dalį sudarė duomenų, reikalingų Mel_DR10LT tvarkymui surinkimas, suvedimas, atnaujinimas, tikslinimas ir pasiūlymų duomenų rinkinio valdytojui – NŽT – teikimas.

Per ataskaitinį laikotarpį, 6 rajonų savivaldybių – Ignalinos, Kretingos, Radviliškio, Šakių, Šilutės ir Ukmergės – administracijų melioracijos specialistai Melioracijos skyriui pateikė naują medžiagą apie kadaise rajonuose įvykdytą melioraciją – spausdintus melioracijos projektus ir drenažo sistemų rekonstrukcijos projektus.

Gauta medžiaga buvo sutvarkyta – atrinkti reikalingi (bylose buvo daug melioracijos projektus papildančios medžiagos, tokios kaip melioracijos išilginiai profiliai, kultūrtechninių priemonių aprašai), skenavimui tinkami melioracijos planai, suklijuoti suplyšę planai. Sutvarkyti melioracijos planai buvo skenuoti, išvalyti nuo nereikalingos informacijos, apkarpyti ir koordinuoti.

Pagal skenuotus ir sutvarkytus melioracijos planus Melioracijos skyriaus specialistai parengė 41 koordinuotą TIF formato skaitmeninį melioracijos planą M 1:2 000.

Per ataskaitinį laikotarpį sluoksnis MELPLOT_P buvo papildytas naujais erdviniais objektais (drenažo sistemų ir melioracijos projektų apimtyje) pagal iš Šakių, Šilutės, Širvintų, Utenos ir Vilniaus rajonų savivaldybių administracijų pateiktus

skaitmeninius melioruotos žemės duomenis (dalis jų buvo atnaujinti ŽŪDC naujai parengtų TIF formato skaitmeninių melioracijos planų M 1:2 000 pagrindu).

Per 2023 m. erdviųjų objektų sluoksnis MELPLOT_P buvo atnaujintas naujais duomenimis gautais iš savivaldybių administracijų bei panaudojant turimą skaitmenizuotą archyvinę medžiagą, koreguotas nurašytos melioruotos žemės – sluoksnio NURAS_P – duomenimis (daugiausiai Vilniaus ir Klaipėdos r. sav. ribose, dėl intensyvios urbanizacijos šių rajonų savivaldybėse).

Be sluoksnio MELPLOT_P papildymo ir atnaujinimo darbų, 2023 m. buvo pertvarkyta jo struktūra.

Atlikus sluoksnio MELPLOT_P pertvarką, jis tapo patogesnis skaitmeniniam apdorojimui, smulkesnio mastelio kartografiniam naudojimui, tiksliau parodo tikrą melioruotos žemės ploto pasiskirstymą savivaldybių teritorijų ribose, todėl, kad ankstesniame sluoksnio MELPLOT_P variante melioruotos žemės plotai buvo priskirti (suskaityti) tam tikros savivaldybės teritorijai pagal sluoksnio atributuose nurodomą melioruotos žemės priklausomybę konkrečiam melioracijos projektui, kuris ne retai nesutapdavo su dabartinėmis administracinėmis savivaldybių ribomis.

Po atliktos sluoksnio MELPLOT_P struktūros pertvarkos, papildymo naujais duomenimis, korekcijos Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:2 000 melioruotos žemės ir melioracijos statinių erdviųjų duomenų rinkinio Mel_DR2LT (toliau – Mel_DR2LT) ir Mel_DR10LT sluoksnio NURAS_P duomenimis bendras jo plotas padidėjo 31551,42 ha.

2023 m. Mel_DR10LT sluoksnis MELPROJ_P, kaupiantis informaciją apie melioracijos statinių projektų ribas, buvo papildytas naujais erdviniais objektais pagal iš Ignalinos, Šilutės, Širvintų, Ukmergės ir Utenos rajonų savivaldybių administracijų pateiktus skaitmeninius melioruotos žemės duomenis, patikslintas bei koreguotas 2023 m. nurašytos melioruotos žemės duomenimis.

2023 m. buvo vykdomi sluoksnio HDRST_T atnaujinimo darbai (kaupia informaciją apie valstybinėje melioruotos žemės ir melioracinių statinių apskaitoje esančius hidrotechninius (melioracijos) statinius – tiltus ir siurbines).

2023 m. pakito sluoksnio HDRST_T objektų – melioracijos siurbinių skaičius.

Taip pat buvo vykdomas sluoksnyje HDRST_T kaupiamų duomenų apie melioracijos tiltus surinkimas bei jų analizė. 2023 m. pakito bendras šalies melioracijos tiltų skaičius. Pasikeitusius tiltų būklės duomenis 2023 m. pateikė 11 savivaldybių (2022 m. – 20).

Blogos būklės melioracijos tiltų (1–2 balų) skaičius šalyje per metus išaugo nuo 151 iki 176, patenkinamos būklės (3 balų) sumažėjo nuo 544 iki 531, geros būklės tiltų (4–5 balų) skaičius sumažėjo nuo 735 iki 716. Melioracijos tiltų skaičius šalyje sumažėjo nuo 1445 iki 1438 vnt.

Vykdė skaitmeninių rastrinių melioracijos inžinerinių tinklų planų sudarymą iš topografinės inžinerinių tinklų projektų medžiagos bei sluoksnio ISPILD_T pildymą naujais erdviniais duomenimis. Iš viso per metus buvo gauti 376 topografiniai inžinerinių tinklų planai iš 25 savivaldybių. 2023 m. apdorojus gautus topografinius inžinerinių tinklų planus buvo sukurti 954 skaitmeniniai rastriniai melioracijos inžinerinių tinklų planai.

Taip pat buvo atnaujinti duomenys sluoksnyje NURAS_P, kaupiančiame informaciją apie iš valstybinės melioruotos žemės apskaitos išbrauktus melioruotos žemės plotus (toliau – nurašytą melioruotą žemę). 2023 m. bendras naujai nurašytos melioruotos žemės plotas sudaro 349,60 ha.

2023 m. buvo atnaujinti duomenys sluoksnyje BUKLE_P, kaupiančiame informaciją apie blogos būklės melioruotus žemės plotus. Blogos būklės melioruota žemė nustatyta visose 52 šalies savivaldybėse, kuriose yra melioruota žemė. Įtraukus naujus duomenis ir atlikus sluoksnio tvarkymo darbus bendras blogos būklės melioruotos žemės plotas sumažėjo 1 530,45 ha.

Buvo patikslintas sluoksnis TVENKINIAI_T, erdviųjų objektų skaičius sluoksnyje sumažėjo nuo 363 iki 362 vnt. Sluoksnio TVENKINIAI_T erdviniai objektai yra išsidėstę 46 šalies savivaldybių teritorijose, o 3 objektai yra Lietuvos Respublikos valstybės sienos zonoje.

2023 m. pakeitus Mel_DR10LT sluoksnio MELPLOT_P struktūrą ir atnaujinus duomenis, buvo koreguotas ir sluoksnis SZNS_MEL_PLOT_TERRITORIJA, žymintis melioruotos žemės apsaugos zonas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Bendras sluoksnio SZNS_MEL_PLOT_TERRITORIJA plotas 2023 m. gruodžio 1 d. duomenimis sudaro 2 670 036,43 ha.

Ataskaitiniu laikotarpiu koordinavo ir kontroliavo erdviųjų duomenų rinkinio Mel_DR2LT rengimo eigą, vykdė duomenų rinkinio tvarkymo darbus.

Parengti erdviniai duomenys buvo pateikti publikuoti erdviųjų duomenų portale www.geoportal.lt.

2023 m., komercinių darbų apimtyje, buvo atliktos Ignalinos, Šakių, Širvintų ir Ukmergės rajonų savivaldybių melioruotos žemės ir melioracijos statinių projektinės dokumentacijos skaitmenizavimo ir erdviųjų duomenų rinkinio Mel_DR2LT papildymo naujais duomenimis paslaugos. Melioracijos projektinio ploto duomenų papildymo apimtys siekia apie 1 003 ha Ignalinos rajono savivaldybėje, 1 500 ha Šakių rajono savivaldybėje ir 1 500 ha Ukmergės rajono savivaldybėje. Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje, pagal iš šios savivaldybės administracijos gautus 209 inžinerinių tinklų planus, į Mel_DR2LT buvo įbrėžtos melioracijos statinių rekonstrukcijos. Bendras melioruotos žemės ploto papildymas erdviųjų duomenų rinkinyje 2023 m. siekia apie 4 003 ha. Mel_DR2LT koregavimo ir tikslinimo darbai buvo atlikti Jonavos, Kretingos, Šilutės, Utenos ir Vilniaus rajonų savivaldybių erdviųjų duomenų rinkiniuose. Atnaujinti Mel_DR2LT duomenys buvo įtraukti į teminius sluoksnius savivaldybių aprėptyse, kurie sudaro savivaldybių Mel_DR2LT.

✓ *Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinį stočių tinklas (LitPOS)*

LitPOS - Lietuvos Respublikos teritorijoje išdėstytos globalinės padėties nustatymo sistemos (toliau - GPNS) nuolatinės stotys, duomenų perdavos tinklas ir duomenų tvarkymo centras, kuriame realiu laiku apskaičiuojamos ir eliminuojamos GPNS palydovų signalų paklaidos. LitPOS tinklas veikia naudojant virtualiųjų referencinių stočių technologiją. LitPOS GPNS stočių tinklą sudaro tolygiai šalies teritorijoje išdėstytos 35 stotys ir regioninis valdymo centras.

Dauguma GPNS stočių įrengta, bendradarbiaujant su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu, priešgaisrinių gelbėjimo stočių bokštuose. Keletas stočių įrengta savivaldybių administraciniuose pastatuose, ligoninėje, o stotis NIDA – Nidos gimnazijoje. Vidutinis atstumas tarp stočių – apie 50 km.

Nuolat veikiančių GPNS stočių tinklo LitPOS sudarymas Lietuvos teritorijoje palengvina ekstremalių situacijų teritorijų identifikavimą, transporto valdymą, logistiką, įvairius su koordinačių nustatymu susietus geodezinius darbus, tiesioginių išmokų žemės ūkio produkcijos gamintojams bei kitos ES teikiamos paramos administravimą. Šis tinklas leidžia supaprastinti ir atpiginti geodezinius matavimus, taip pat pagelbėti mokslo ir studijų institucijoms, karinėms struktūroms, geležinkeliečiams, kelininkams, vežėjų kompanijoms, tyrinėjimo ir statybos organizacijoms, miestų komunalinės bei specializuotoms tarnyboms.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo užtikrintas nepertraukiamas LitPOS įrangos funkcionavimas, duomenų priėmimas, apdorojimas ir teikimas realiu laiku LitPOS naudotojams telekomunikacinėmis priemonėmis.

ŽŪDC vykdė LitPOS nuostatuose ir LitPOS saugos nuostatuose priskirtas LitPOS tvarkytojo funkcijas. Buvo užtikrintas nepertraukiamas LitPOS įrangos funkcionavimas, duomenų priėmimas, apdorojimas ir teikimas realiu laiku LitPOS naudotojams telekomunikacinėmis priemonėmis.

Per ataskaitinį laikotarpį buvo užtikrinta 95 proc. darbo laiku funkcionavimas ir prieiga prie Lietuvos erdvinės informacijos portalo LitPOS teminės srities.

Šiuo metu LitPOS tinklo teikiamomis paslaugomis naudojasi beveik 3 000 vartotojų, iš kurių 193 prisijungė per 2023 m.

2023 m. išaugo suteiktų paslaugų skaičius, kuris siekia daugiau nei 1 mln. Suteiktų paslaugų LitPOS vartotojams.

Darbuotojai, tvarkantys LitPOS, turi reikiamą LitPOS tvarkyti kvalifikaciją. Per ataskaitinį laikotarpį LitPOS darbuotojai išklusė 8 valandų Trimble Pivot Platform apmokymus, gavo tai įrodančius dokumentus. 2023 m. gegužės 22–26 dienomis buvo sudalyvauta kasmetiniame EUREF simpoziume Geteburge.

Naujų techninių ir programinių priemonių LitPOS naudotojų poreikiams tenkinti, per ataskaitinį laikotarpį, sukurta nebuvo.

ŽŪDC vykdė palaikymo darbus anksčiau sukurtos ir įdiegtos el. paslaugos, kuri Lietuvos erdvinės informacijos portale LitPOS teminėje srityje suteikia galimybę autentifikuotiems LitPOS naudotojams gauti informaciją apie realiu laiku teiktus geodezinio pagrindo duomenis ir užtikrino jos veikimą.

Nuo 2023 m. sausio mėn. pradėta kaupti informacija apie naudotojų prisijungimus prie šios el. paslaugos.

Ataskaitinio laikotarpio metu atnaujinta į naujausią versiją LitPOS serverių programinė įranga bei globaliųjų navigacinių palydovinių sistemų (GPNS) imtuvų mikro-programinė įranga. LitPOS sistema be GPS ir GLONASS palydovų gali priimti ir Galileo bei BeiDou palydovų signalus. Padvigubinus LitPOS tinkle priimamų palydovinių sistemų signalų skaičių, matavimus Lietuvos teritorijoje galima atlikti sklandžiau ir patikimiau.

Lietuvos GPNS nuolatinių stočių tinklą LitPOS sudaro 35 stotys, duomenų perdavimo tinklas ir duomenų tvarkymo centras, kuriame realiu laiku apskaičiuojamas ir eliminuojamas GPNS palydovų signalų paklaidos. LitPOS tinklas yra susietas su 6 Latvijos stotimis (LATPOS) ir 3 Lenkijos stočių tinklo (ASG-EUPOS) stotimis.

LitPOS paslaugos yra teikiamos 24 val. per parą, visomis savaitės dienomis.

Registruoti vartotojai LitPOS tinklalapyje (<http://litpos.geoportal.lt/>) gali matyti kiekvienos GPNS stoties statusą, istorinius duomenis, stočių 2D padėtis pagal laiko intervalus, taip pat istorinį ir esamą jonosferos aktyvumą bei galimas paklaidas.

Ataskaitiniu laikotarpiu pavienių GPNS stočių darbas nebuvo sutrikęs ilgiau, kaip valandą. Pagrindinė ir vienintelė priežastis buvo internetinio ryšio sutrikimai, kuriuos operatyviai pašalindavo KVTC, todėl Portalo teminėje srityje informacija skelbta nebuvo.

Ataskaitinio laikotarpio metu, naudotojai įvairiais su LitPOS susijusiais klausimais buvo konsultuojami telefonu ir elektroniniu paštu. Informacija apie GPNS stočių laikinus sutrikimus taip pat buvo skelbiama socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje „LitPOS“, kurioje yra apie 500 stebėtojų.

Informacija apie LitPOS naudotojams realiu laiku teiktus geodezinio pagrindo duomenis yra prieinama nuolat Portalo teminėje srityje: <https://www.geoportal.lt/geoportal/web/litpos-paslauga/aplikacija>. Naudotojai prie sukurtos aplikacijos gali prisijungti naudodami savo prisijungimo prie LitPOS tinklo duomenis.

LitPOS naudotojų asmens duomenys tvarkomi išskirtinai LitPOS naudotojų registracijos ir administravimo bei LitPOS paslaugų teikimo užtikrinimo tikslais.

✓ **Georeferencinio pagrindo kadastro (GRPK) duomenų atnaujinimo ir palaikymo darbai**

ŽŪDC, vykdydamas GRPK tvarkytojo funkcijas siekiant palaikyti ir plėtoti informacines sistemas geodezijos, kartografijos ir nekilnojamojo turto kadastro srityje, buvo įsipareigojęs atlikti GRPK duomenų atnaujinimą ir palaikymą.

GRPK informaciją sudaro: GRPK erdvinių duomenų rinkinys, kuriame kaupiami GRPK duomenys ir GRPK informacija, kurią sudaro mažiausiai kintančių Žemės paviršiaus gamtinių ir antropogeninių objektų erdviniai ir aprašomieji duomenys, reikalingi georeferencinio pagrindo žemėlapiui parengti; georeferencinio pagrindo žemėlapis, kuris rengiamas GRPK nuostatų nustatyta tvarka.

2023 m. ŽŪDC įgyvendindamas reikalavimus vykdė darbus:

- GRPK duomenų ir informacijos kaupimas ir atnaujinimas;
- GRPK žemėlapio palaikymas ir atnaujinimas;
- GRPK techninės infrastruktūros palaikymas.

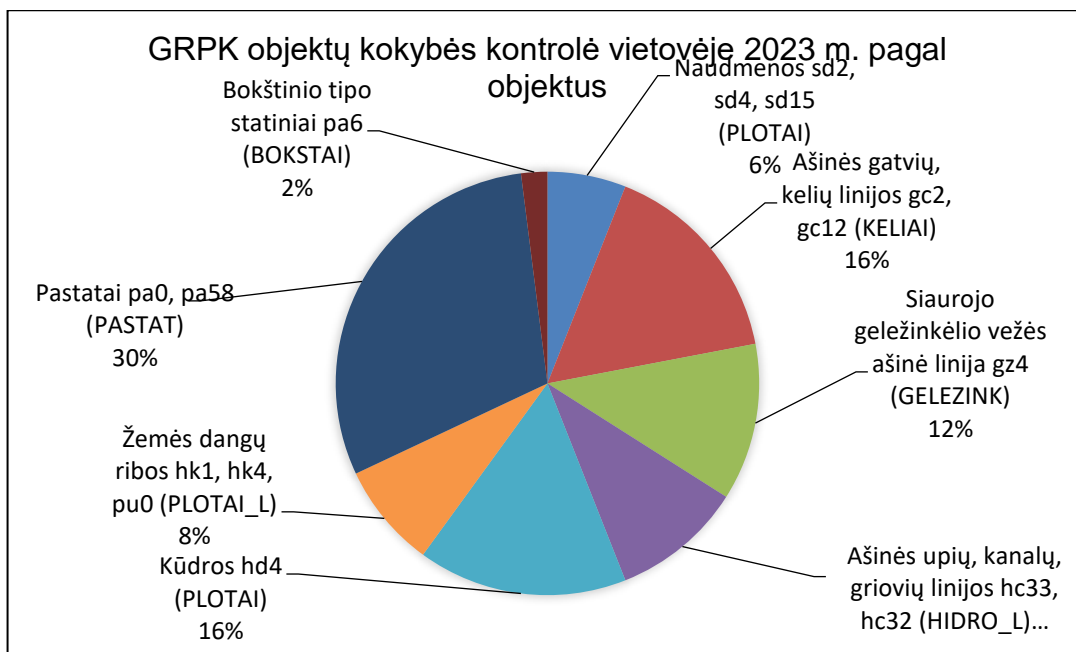
Nuolatinis GRPK duomenų ir informacijos atnaujinimas ataskaitiniu laikotarpiu buvo atliktas teritorijoje, kurią dengia 2022 m. ORT10LT nomenklatūriniai lapai. Nuolatinio naujinimo procesas yra perorientuojamas nuo maksimalaus nomenklatūrinio lapo atnaujinimo į aktualiausių vietų atnaujinimą. Nomenklatūriniai lapai pasirinkti kaip darbo organizavimo bei viso duomenų rinkinio atnaujinimo stebėsenos priemonė. Didžiausias prioritetas skirtas nomenklatūriniams lapams, kurie patenka į miestų teritorijas. Ataskaitiniu laikotarpiu visų miestų ir priemiesčių teritorijos, patenkančios į 2022 m. ORT10LT dengiamą teritoriją, buvo atnaujintos.

GRPK duomenų atnaujinimo procese buvo pasitelkiamas profesionaliam aerokartografavimui skirtas bepilotis orlaivis DJI Phantom4 RTK. Ataskaitiniu laikotarpiu GRPK tvarkytojas įrenginį naudojo GRPK kokybės kontrolės tikslams, vietovės situacijos vertinimui, kai to padaryti nebuvo įmanoma ir turimų duomenų ir informacijos šaltinių. Kokybės patikros metu bepilote skraidykle surinkta medžiaga apdorota ir parengti produktai: taškų debesis, skaitmeninis ortofotografinis vietovės žemėlapis, skaitmeninis paviršiaus ir reljefo modelis. Visi išvestiniai produktai panaudoti konkrečių objektų kokybei ir (arba) savybėms įvertinti ir perduoti GRPK vidiniam naudojimui.

Buvo vykdomas GRPK atnaujinimas pagal naudotojų pateiktas pastabas dėl GRPK objektų pokyčio ir netikslumų. Laikotarpiu nuo 2022-12-01 iki 2023-12-01 gauti 95 prašymai dėl GRPK objektų duomenų ar informacijos pataisymo ar atnaujinimo. Dėl 71 prašymo buvo priimtas sprendimas atnaujinti ar pataisyti GRPK objektų duomenis ir (arba) informaciją. Dėl 25 prašymų buvo priimtas sprendimas atsisakyti atnaujinti ar pataisyti GRPK objektų duomenis ir (arba) informaciją. Didžioji dalis prašymų susiję su vandentakiais ar paviršinio vandens telkiniais, jų ribomis, hidrotechniniais statiniais (grioviais, pralaidomis, tvenkiniais). Taip pat buvo prašoma patikslinti GRPK objektų ribas pagal pateiktus matavimus.

Iš viso per 2023 m. atlikta 50-ies GRPK objektų kokybės patikra vietovėje. Iš jų: 29 objektų duomenys buvo pataisyti ar atnaujinti, 21 objekto duomenys GRPK duomenų rinkinyje buvo teisingi ir (arba) atitiko aktualiame ORT10LT matomą vaizdą, jų faktinė padėtis vietovėje atitiko keliamus reikalavimus dėl objektų padėties nustatymo vietovėje paklaidos.

GRPK objektų kokybės kontrolė atlikta 2023 m.:

22 pav. GRPK kokybės kontrolė 2023 m. pagal objektus, %. Objekto kodas pateikiamas GRPK duomenų rinkinio specifikacijoje

Ataskaitiniu laikotarpiu vadovaujantis GRPK specifikacija ir naudodamas per praėjusį ketvirtį atnaujintus GRPK duomenis ir informaciją, ŽŪDC 4 kartus (kas ketvirtį) atnaujino GRPK žemėlapi. Atsižvelgiant į geopolitinę situaciją ir su ja susijusius ORT10LT platinimo apribojimus, GRPK žemėlapi, suskaidyto nomenklatūriniais M 1:10 000 lapais, peržiūros ir atsisuntimo paslaugos LEI portale yra sustabdytos.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo peržiūrėti GRPK žemėlapi sutartiniai ženklai. Nustatyta, kad GRPK erdviųjų duomenų rinkinyje yra objektų (sluoksniai KLIUTYS ir BOKSTAI), kurių atvaizdavimas nėra numatytas Žemėlapi specifikacijoje. Objektų kodai įtraukti į naują Žemėlapi specifikaciją (redakciją nuo 2024-01-01).

GRPK duomenų bazės ir technologinio proceso palaikymo funkcijoms atlikti ŽŪDC skyrė ir naudojo techninę ir programinę įrangą. ŽŪDC, vykdydamas darbus, nuolatos atliko GRPK sistemų, techninės bei programinės įrangos (paketų) priežiūrą, kuri apima įrangos aptarnavimą, ryšių tinklų administravimą, programinės įrangos palaikymą, konfigūravimą ir optimizavimą, bei duomenų bazių valdymo sistemų (DBVS) administravimą, konfigūravimą ir optimizavimą. Tokiu būdu yra užtikrinamas GRPK duomenų palaikymui skirtos sistemos našumo sutrikimų operatyvaus (per 6 val.) pašalinimo galimybės bei GRPK duomenų sauga.

GRPK erdviniai duomenys yra saugomi *DBVS MS SQL* serverio duomenų bazėje. Kiekvieno mėnesio pabaigoje duomenų patikros atliktos intensyviau, stengiantis naudotojams publikuoti kiek galima kokybiškesnius duomenis. Mėnesio duomenų eksporto pagrindinė kopija yra padedama į tam numatytą vietą diske ir saugoma neribotą laiką. Siekiant apsaugoti duomenų bazės duomenis nuo nesankcionuoto praradimo, papildomai buvo formuojama papildoma mėnesio duomenų kopija ir saugoma nešiojamame kietajame diske, nedegiamame seife. Šios duomenų kopijos saugomos neribotą laiką.

2023 m. buvo atsisakyta perteklinės istorinės informacijos kaupimo tiesiogiai SQL serveryje. Tai leido ženkliai sumažinti atsargines duomenų kopijos apimtį nuo 90-100 GB iki 36-40 GB. Taigi perteklinės istorinės informacijos atsisakymas padės sutaupyti duomenų saugojimo vietos resursus bei energetinius kaštus siunčiant atsargines duomenų kopijas.

LEI portale naudotojams buvo teikiamos šios paslaugos, susijusios su GRPK duomenimis ir informacija:

- GRPK duomenų paieškos, peržiūros, transformavimo ir atsiuntimo paslaugos;
- GRPK objekto išrašo teikimas;
- GRPK žemėlapių atsiuntimas nomenklatūriniais M 1:10 000 lapais (sustabdyta paslauga);
- Pranešimų dėl GRPK objektų teikimas;
- GRPK interaktyvios elektroninės paslaugos teikimas;
- GRPK teminės srities teikimas.

ŽŪDC kaip GRPK tvarkytojas užtikrino LEI portale teikiamų GRPK paslaugų turinį.

2023 m. metais sparčiai augantis GRPK rinkinio atsiuntimų ir peržiūros paslaugų užsakymų skaičius patvirtina plačias panaudojimo galimybes. 2022 m. bendras GRPK rinkinio panaudojimo atvejų skaičius – 1157, iš jų 111 atvirų duomenų, 2023 m. – 1874, iš jų 577 atvirų duomenų.

✓ Lietuvos erdvinės informacijos portalo palaikymo ir plėtros darbai

Ataskaitiniu laikotarpiu ŽŪDC vykdė Lietuvos erdvinės informacijos portalo (toliau – portalas) tvarkytojo funkcijas:

Užtikrino nepertraukiamą portalo veikimą ir funkcionavimą, šalino portalo funkcionalumo sutrikimus;

Užtikrino portalo posistemių, techninės bei programinės įrangos techninę priežiūrą ir atnaujinimą, palaikė portalo tinklo paslaugas ir paslaugų gavėjams skirtus modulius;

Nuolat administravo portalo tinklalapį www.geoportal.lt;

Administravo iš viso 23 166 portalo paslaugų gavėjus, nustatinėjo jų teises ir prieigas prie portalo;

Vykdė mobiliosios programėlės Geoportal.lt administravimą; Geoportal.lt mobiliąją programėlę Android OS aktyviai naudoja 39 702 naudotojas. Programėlė įdiegta 75 282 unikaliuose įrenginiuose. Per 2023 metus prisijungė 6 447 nauji naudotojai;

Užtikrino portalo saugą;

Kūrė, tvarkė, testavo ir teikė portalo paslaugų gavėjams portalo erdvinių duomenų elektronines paslaugas. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje LEI portale teikiamos 2 085 erdvinių duomenų elektroninės paslaugos. Lyginant su 2022 metų pabaiga (2018 paslaugų) pasiektas 3.3% augimas;

Per ataskaitinį laikotarpį portalo paslaugų gavėjams suteikė 1 257 296 erdvinių duomenų paslaugų;

Užtikrino centralizuotą registruotų portalo paslaugų gavėjų autentifikavimą ir autorizavimą, 3 029 nauji registruoti paslaugų gavėjai per 2023 metus; užtikrino ilgą laiką neaktyvių naudotojų patikrą, priminimų siuntimą bei daugiau kaip trejus metus neaktyvių paskyrų ir asmens duomenų šalinimą;

Apdorojo ir administravo portalo paslaugų gavėjų vykdomus užsakymus. Ataskaitiniu laikotarpiu portalo tvarkytojas apdorojo ir administravo 2716 užsakymus, iš jų – 2116 valstybinių duomenų rinkinių užsakymus;

Kaupė ir administravo su portalo elektroninių paslaugų teikimu susijusius duomenis ir dokumentus; konfigūravo, tvarkė ir portale teikė su portalo elektroninėmis paslaugomis ir metaduomenimis susijusias ataskaitas;

Tvarkė informaciją apie erdvinių duomenų teikėjus ir portalo paslaugų gavėjus;

Tvarkė publikuojamus atvirus duomenų rinkinius. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje portale publikuojami 28 atvirų erdvinių duomenų rinkiniai ir kt. funkcijas;

Atliko veiklas, susijusias su 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB, sukuriančios Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (toliau – NSPIRE direktyva) įgyvendinimu. Palaikė portalo interaktyvias elektronines paslaugas. Per 2023 m. 4 ketvirtį prisijungė 524 nauji paslaugų gavėjai. Per 2023 metus prisijungė 6 447 nauji mobiliosios portalo programėlės naudotojai.

Portalo tvarkytojas užtikrina būtinus vidinius išteklius ir kompetencijas INSPIRE įgyvendinimui Lietuvoje. Palaikomos ir atnaujinamos visos INSPIRE tinklo paslaugos. Tarp kitų ES valstybių narių Lietuva vis dar išsiskiria duomenų rinkinių atsiuntimo paslaugų santykine apimtimi, kuri sudaro 100%.

5.3. Naujovės

ŽŪDC teikdamas viešąsias ir administracines paslaugas, siekia, kad teikiamos paslaugos būtų efektyvios, lengvai prieinamos, kad jomis būtų patogiau naudotis.

Įgyvendinant teisės aktus, reglamentuojančius ŽŪDC administruojamus registrus ir IS, ataskaitiniu laikotarpiu buvo atlikti reikalingi pakeitimai, atnaujinimai, tobulinimai, atitinkantys reikalavimus.

✓ *ŪGR (Ūkinių gyvūnų registras)*

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 3D-101 „Dėl 2023–2027 m. susietosios paramos už mėsinius galvijus, avis ir ožkas administravimo taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 3D-103 „Dėl 2023–2027 metų susietosios paramos už pienines karves administravimo taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 3D-190 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ veiklos „Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganymą laukuose šiltuoju metų laiku“ ir veiklos „Parama už galimybę galvijams laisvai išeiti į atvirą erdvę, ganyklas“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ buvo atnaujinta Žemės ūkio veiklą vykdančio ūkio subjekto patikrinimo aktų įvedimo programa (toliau – Programa), t. y. Programoje buvo įdiegti šie du nauji priedai: Intervencinių priemonių „Gyvūnų gerovė“ reikalavimai, Kanopinių gyvūnų surinkimą vykdančių ūkių patvirtinimo reikalavimai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. 3D-253 „Dėl žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 20 d. įsakymo Nr. 3D-92 „Dėl paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“, buvo realizuotas ūkinių gyvūnų bandų išgynimo ir pargynimo informacijos įvedimas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. įsakymo „Dėl ūkinių gyvūnų turėjimo atitikties vertinimo bei paramos mokėjimo eilės tvarkos nustatymo pareiškėjams, pateikusiems paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškas 2023 m.“ projektu, buvo įgyvendintas ekstensyvaus ūkinių gyvūnų bandų ganymo laikotarpio informacijos įvedimas.

✓ *TSMPR (Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registras)*

2023 m. TSMPR įdiegta mobili aplikacija dėl techninių apžiūrų įvedimo, atnaujinta vieša technikos paieška, atnaujintos TSMPR saityno tarnybos (angl. web service), kad būtų teikiami tikslūs registre esantys duomenys.

✓ *ŽŪKVR (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registras)*

Įgyvendintas auginamų grybų plotų administravimo funkcionalumas.

Atlikti kiti su ŽŪKVR tobulinimu susiję uždaviniai: taisyti nustatyti smulkūs naujų funkcionalumų netikslumai, tobulinti duomenų suvedimo funkcionalumai (pavyzdžiui, ūkininkų ūkių pažymėjimų registracija) ir kt.

✓ **GAR (Gyvūnų augintinių registras)**

Ataskaitiniu laikotarpiu GAR buvo papildyti gyvūnų augintinių veislių ir spalvų klasifikatoriai atsižvelgiant į naudotojų prašymus.

✓ **PŪSR (Lietuvos Respublikos pašarų ūkio subjektų registras)**

2023 m. buvo tęsiami PŪSR modernizavimo darbai. Sukurta ir perkelta į viešą prieigą nauja PŪSR dalis – „Pašarų ūkio subjektų viešoji paieška“. Viešoji informacija apie Pašarų ūkio subjektus nuo 2023 m. spalio mėn. pasiekama adresu: <https://ise.vic.lt/lpusr>. Taip pat nuo 2023 m. gruodžio mėn. įgyvendinta galimybė pašarų ūkio subjektui jungtis prie PŪSR per el. valdžios vartus. Prisijungus prie PŪSR kiekvienas pašarų ūkio subjektas gali peržiūrėti savo duomenis t. y. įregistruotas / patvirtintas veiklas, veiklų adresus ir jų būsenas.

Atlikti kiti su PŪSR tobulinimu susiję uždaviniai: istorinių duomenų taisymas, taisyti pastebėti smulkūs naujų funkcionalumų netikslumai ir kt.

✓ **PŽŪVSAIS (Paramos žemės ūkio veiklos subjektams apskaičiavimo informacinė sistema)**

2023 m. buvo vykdomas PŽŪVSAIS atnaujinimas pritaikant PŽŪVSAIS Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano priemonių, susijusių su susietąją pajamų parama, įgyvendinimui.

2023 m. įgyvendinti darbai, susiję su 2023 m. susietosios pajamų paramos už pienines karves administravimu, 2023 m. išimtinės paramos pieno gamintojams, jų ekonominiam gyvybingumui išsaugoti skyrimu bei paramos žemės ūkio veiklos subjektams, patyrusiems nuostolių nukentėjus sodų ir uogynų derliui dėl šalnų 2023 metais, apskaičiavimu.

Taip pat tęsiami kiti PŽŪVSAIS atnaujinimo darbai t. y. atnaujinti visų administruojamų paramų peržiūros langai bei prisijungusiam naudotojui matoma informacija. Šie atnaujinimai optimizavo duomenų peržiūros procesą, kas pagerino ir pagreitino besikreipiančių paramos gavėjų konsultavimą ir atsitiktinės atrankos būdu atrinktų paramos gavėjų patikrą t. y. patikrinimą ar paramos gavėjams paramos sumos apskaičiuotos teisingai, ar teisingai atrinkti tinkami paramai ūkiniai gyvūnai.

✓ **PAIS (Pieno apskaitos informacinė sistema)**

2023 m. buvo vykdomas PAIS formuojamų ataskaitų atnaujinimas ir papildymas ataskaitomis, reikalingomis statistinės informacijos viešinimui. Įgyvendintas PAIS numatytas formuojamų ataskaitų papildymas / atnaujinimas apie:

- vidutines pieno kainas pagal kiekvieną žalio pieno pirkėją;
- vidutines pieno kainas pagal kiekvieną pieno pirkėją, perkant žalią pieną iš pieno gamintojų, parduodančių daugiau kaip 40 t žalio pieno per mėnesį;
- vidutinę faktinę (su priedais ir nuoskaitomis) bazinių rodiklių pieno kainą (Eur už t) superkant pieną iš pieno gamintojų;
- vidutinę faktinę (su priedais ir nuoskaitomis) bazinių rodiklių pieno kainą (Eur už t) superkant pieną iš pieno supirkimo ir (ar) perdirbimo įmonių.

✓ **LŽŪMPRIS (Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema)**

Vykdamas Lietuvos nacionalinės žuvininkystės 2022–2024 metų duomenų rinkimo programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 3D-184 „Dėl Lietuvos nacionalinės žuvininkystės 2022–2024 metų duomenų

rinkimo programos patvirtinimo“ 12 punktą, vadovaujantis BŽP ir 2017/1004 reglamento nuostatomis dėl informacijos sklaidos, 2023 m. buvo baigtas įgyvendinti projektas - sukurtas specializuotas analitinis Lietuvos nacionalinės žuvininkystės duomenų rinkimo programos portalas <https://www.zudc.lt/drp/>.

✓ **ŽMIKIS (Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinė sistema)**

2023 m. tobulinant ŽMIKIS buvo įgyvendinti nauji poreikiai: papildytos 3 (trys) ŽMIKIS formuojamos ataskaitos pagal Mnisterijos poreikį; renginio dalyvio informacija ŽMIKIS (dalyje „Dalyvio renginiai“) papildyta duomenimis apie mokymo instituciją, kuri užregistravo renginį. ŽMIKIS dalies „Dalyvio renginiai“ informaciją galima ne tik peržiūrėti ŽMIKIS, tačiau ir eksportuoti PDF ir XLSX formatais; atliktas ŽMIKIS papildymas žemės, miškų, žuvininkystės ūkio ir kaimo plėtros sektoriaus dalyvių neformaliojo suaugusiųjų švietimo mokymo programų sąvado talpinimu bei viešiniu.

✓ **ŪADT (Ūkių apskaitos duomenų tinklas)**

Siekiant suteikti pagrindą BŽŪP tikslams, nustatytiems Sutarties dėl Europos Sąjungos (toliau – ES) veikimo (SESV) 39 straipsnyje, ir užtikrinti, kad Sąjunga tinkamai spręstų savo dabartinius ir būsimus uždavinius, tikslinga apimti visus tris Sąjungos žemės ūkio tvarumo aspektus, t. y. ekonominį, aplinkos ir socialinį aspektus. Tačiau šiuo metu ŪADT duomenys daugiausia renkami žemės ūkio valdų ekonominiams aspektams įvertinti. Todėl Komisijos komunikate „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ Komisija paskelbė ketinanti pereiti nuo ŪADT prie ūkių tvarumo duomenų tinklo (toliau – ŪTDT), kad būtų renkami ūkio lygmens duomenys apie bendrą valdos tvarumą, įskaitant remiantis aplinkos duomenimis, susijusiais su dirvožemiu, oru, vandeniui ir biologine įvairove, taip pat socialinį ūkininkavimo aspektą apimančius duomenis, ypatingą dėmesį skiriant moterų ūkininkių ir moterų - ūkio darbuotojų bei jaunųjų ūkininkių ir jaunųjų ūkio darbuotojų padėčiai.

2023 m. pirmajame ketvirtyje Komisija pristatė esamų ŪADT duomenų inventorizacijos formą. Joje tarpininkavimo agentūroms nacionaliniu / regioniniu lygmeniu reikėjo užpildyti visų renkamų rodiklių rinkimo būdus, metodus, tikslumą ir informacijos šaltinius.

2023 m. trečiame ketvirtyje vyko EK užsakyto galimybių tyrimo (bandomojo projekto) "Ūkių apskaitos duomenų tinklo konvertavimas į Ūkių tvarumo duomenų tinklą", kurį atliko tarptautinis konsorciumas „ECORYS“ baigiamoji konferencija. Tyrimas buvo pradėtas 2022 m. viduryje. Jo tikslai buvo nustatyti pagrindines ekonominių, aplinkos ir socialinių duomenų kategorijas ir su tomis kategorijomis susijusias duomenų temas, kurios galėtų būti renkamos ir kaupiamos ŪTDT, įvertinti rinktinų ir rengtinų duomenų aktualumą ir nacionalinėms institucijoms bei ūkiams tenkančią administracinę našta, apibūdinti efektyviausius ūkio lygmens tvarumo duomenų surinkimo būdus ir metodikas bei įvertinti IT sistemas, kurios galėtų padėti rinkti, kaupti ir pateikti tvarumo duomenis. Galutinė visos studijos ataskaita buvo planuota paskelbti 2023 m. pabaigoje.

2023 m. spalio 12 d. komiteto posėdyje įvyko ŪTDT įgyvendinimo reglamento projekto pagrindinių elementų pristatymas ir aptarimas. Pirmą kartą buvo pristatyti pagrindiniai būsimos ŪTDT principai ir elementai: imties dydis, biudžetas, kintamieji, dalijimasis duomenimis. EK pateikė darbinį dokumentą (Non-paper 2 on FSDN variables), kuriame pateikti pasiūlymai dėl naujų kintamųjų. Šių kintamųjų aptarimas ir diskusijos tęsiamos ir vėlesniuose komiteto ir ekspertų grupių posėdžiuose bei darbo grupėse.

Tuo pačiu laiku ŪTDT ekspertų grupės posėdyje EK pristatė Komisijos deleguotojo reglamento, kuriuo Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1217/2009, kuriuo sukuriamas Ūkių tvarumo duomenų tinklas, papildomas metinių pajamų nustatymo, ūkio tvarumo analizės ir prieigos prie duomenų mokslinių tyrimų tikslais taisyklėmis, ir panaikinamas Komisijos deleguotasis reglamentą (ES) Nr. 1198/2014, projektas.

2023 m. spalio 17 d. Europos Parlamento plenarinėje sesijoje priimtas reglamentas (ES) 2023/2674, kuriuo dėl perėjimo nuo ūkių apskaitos duomenų tinklo prie ūkių tvarumo duomenų tinklo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1217/2009. Lapkričio mėn. teisės aktas buvo priimtas taryboje ir paskelbtas oficialiajame ES leidinyje ir įsigaliojo gruodžio mėnesį.

2023 m. spalio 26 d. ŪADT komiteto posėdyje buvo tęsiamas ŪTDT įgyvendinimo reglamentų projekto pristatymas ir diskusijos. Komisija pateikė "Excel" lentelę, pagrįstą ŪTDT bandomuoju projektu. Lentelė buvo pateikta bendroje "Teams" platformos erdvėje, kad valstybės narės galėtų surinkti informaciją apie šiuo metu renkamus duomenis apie naujus ŪTDT kintamuosius.

2023 m. lapkričio 16 d. ŪADT ekspertų grupės posėdyje EK pristatė įgyvendinimo reglamento dėl finansinių įnašų, skirtų valstybėms narėms įgyvendinimo išlaidoms kuriant ŪTDT darbinį dokumentą (non paper 3).

5.4. Duomenų teikimas iš ŽŪDC administruojamų registrų ir IS

ŽŪDC, nepažeisdamas duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų, ataskaitiniu laikotarpiu pagal pateiktus kriterijus nuolat teikė apibendrintą ir pagal individualias užklausas parengtą statistinę informaciją Ministerijai, savivaldybių administracijoms, VMI, Užimtumo tarnybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybai (toliau – LŽŪKT), kitoms valstybės institucijoms.

ŽŪDC yra sudariusi bendradarbiavimo sutartis su savivaldybių administracijomis. Sutarčių vykdymo kontrolė vykdyta nuolat.

Teikė KŽS_DR5LT ir pasėlių laukų pagal pasėlių grupes duomenis į Lietuvos erdvinių duomenų portalą.

ArcGIS online priemonėmis publikavo bendrą statistinę 2015–2023 m. informaciją apie deklaruotas žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus pagal valdos centrą.

2023 m. ŽŪDC pagal duomenų teikimo sutartį teikė deklaruojamų žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų grafinius laukų duomenis LŽŪKT, UAB „Geoface“, UAB „Hikos“, UAB „Dojus Agro“, VH „Lietuva“, fiziniams ir juridiniams asmenims pagal prašymus. Pateikti 299 pareiškėjams grafiniai laukų duomenys .shp formatu. Duomenys buvo teikiami neatlygintinai, kompensuojant duomenų parengimo sąnaudas.

Per ataskaitinį laikotarpį buvo išduotos juridinę galią turinčios pažymos, rengiamos ir teikiamos duomenų analizių apžvalgos, statistinė informacija ir kt. informacija. Informacija buvo skelbiama ŽŪDC interneto svetainėje www.zudc.lt ir kituose informaciniuose portaluose.

Vykdamt įmonės IT sistemų technologinį naujinimą didelis dėmesys 2023 m. buvo skiriamas duomenų teikimo iš ŽŪDC administruojamų registrų ir IS apskaitai. Pasirinkus naujus technologinius įrankius įdiegta platforma duomenų teikimo apskaitai. 2024 m. į šią platformą bus pajungiamos esamos duomenų sietyno paslaugos.

5.5. ŽŪDC atliekami skaičiavimai

✓ Valdos ar ūkio ekonominis dydis (ekonominio dydžio vienetais)

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo atliktas 2023 m. sausio 1 d. valdos ar ūkio ekonominis dydžio (toliau – EDV) apskaičiavimas 174 705 asmenims. EDV rodiklio reikšmės buvo skaičiuojamos už laikotarpį, prasidedantį 2022 m. sausio 1 d. ir pasibaigiantį 2022 m. gruodžio 31 d. Skaičiuojant EDV reikšmes yra įtraukiamos pajamos iš paslaugų žemės ūkiui teikimo, kurių duomenys yra imami iš pažymų apie žemės ūkio veiklos subjekto pajamas per praėjusius kalendorinius metus (toliau – pažyma). Paslaugas žemės ūkiui teikiantys žemės ūkio veiklos subjektai šią pažymą ŽŪDC turi pateikti iki einamųjų metų birželio 1 d. Ataskaitiniu laikotarpiu pažymą su prašymu įtraukti jos duomenis į EDV

apskaičiavimą pateikė 1 211 žemės ūkio veiklos subjektai. Įvertinus pažymoje nurodytus duomenis, jiems buvo perskaičiuotos EDV reikšmės. Valdos ar ūkio valdytojas, nesutinkantis su EDV reikšmių apskaičiavimo rezultatais, galėjo kreiptis į ŽŪDC su prašymu juos patikslinti. Ataskaitiniu laikotarpiu šiuo klausimu kreipėsi 481 asmuo.

✓ **Valdos ar ūkio ekonominis dydis (SP reikšme)**

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo atliktas 2023 m. sausio 1 d. ir liepos 1 d. SP verte išreikštas valdos ekonominio dydžio (toliau – VED) apskaičiavimas.

2023 m. sausio 1 d. VED reikšmės buvo skaičiuojamos už laikotarpį, prasidedantį 2022 m. sausio 1 d. ir pasibaigiantį 2022 m. gruodžio 31 d., o apskaičiuotos reikšmės buvo paskelbtos 2023 m. sausio 20 d. VED reikšmės buvo apskaičiuotos 147 534 valdoms. Taip pat atliktas ir 2023 m. liepos 1 d. VED apskaičiavimas, kuris buvo skaičiuojamas už laikotarpį, prasidedantį 2022 m. liepos 1 d. ir pasibaigiantį 2023 m. birželio 31 d., o apskaičiuotos reikšmės buvo paskelbtos 2023 m. liepos 27 d. Skaičiuojant VED reikšmes yra įtraukiamos pajamos iš paslaugų žemės ūkiui teikimo, kurių duomenys yra imami iš pažymų apie žemės ūkio veiklos subjekto pajamas per praėjusius kalendorinius metus (toliau – pažyma). Paslaugas žemės ūkiui teikiantys žemės ūkio veiklos subjektai šią pažymą ŽŪDC turi pateikti iki einamųjų metų birželio 1 d. Ataskaitiniu laikotarpiu pažymą su prašymu įtraukti jos duomenis į VED apskaičiavimą pateikė 1 211 žemės ūkio veiklos subjektai. Įvertinus pažymoje nurodytus duomenis, jiems buvo perskaičiuotos VED reikšmės. Valdos ar ūkio valdytojas, nesutinkantis su VED reikšmių apskaičiavimo rezultatais, galėjo kreiptis į ŽŪDC su prašymu juos patikslinti. Ataskaitiniu laikotarpiu šiuo klausimu kreipėsi 409 asmenys. NMA prašymu buvo perskaičiuotas 132 valdų VED pagal Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašo 1 (ar) 3 priede nurodytas reikšmes. Taip pat ŽŪDC pagal NMA pateiktą pažeidėjų sąrašą 2023 m. gegužės mėn. atliko 2023 m. sausio 1 d. VED perskaičiavimą.

✓ **Sutartiniai gyvulių (SG), azoto kiekio apskaičiavimas**

Vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonių atskirų veiklos sričių patvirtintomis taisyklėmis yra skaičiuojamas SG ir į dirvą patekusio azoto kiekis žemės ūkio valdose.

Duomenys suinteresuotiems asmenims apie SG ir į dirvą patekusio azoto kiekį žemės ūkio valdose teikiami keliais būdais. Registruoti naudotojai (savivaldybių darbuotojai, VMVT, asociacijos, NMA darbuotojai, ūkinių gyvūnų laikytojai) ŽŪDC svetainėje gali peržiūrėti duomenis pagal atskiras Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemones. Pagal duomenų teikimo sutartis SG ir į dirvą patekusio azoto kiekio žemės ūkio valdose duomenys NMA teikiami per žiniatinklio tarnybą (angl. *web service*).

✓ **Gazolis, skirtas naudoti žemės ūkio veiklos subjektams žemės ūkio produktų gamybai**

2023 m. birželio 30 d. buvo apskaičiuoti gazolių duomenys ir perduoti VMI

Ataskaitiniu laikotarpiu Žemės ūkio subjektų registrų skyriaus darbuotojai patikrino, ar pareiškėjai vykdė Pievų plotų, skirtų prekinės žolinio pašaro produkcijos gamybai, apskaičiavimo tvarkos apraše nustatytus reikalavimus. 2022–2023 ūkiniais metais pievų plotų, skirtų prekinės žolinio pašaro produkcijos gamybai, (toliau – pievų plotai) duomenys buvo apskaičiuoti 335 pareiškėjams, iš jų ataskaitas iki 2023 m. kovo 1 d. pateikė 231 pareiškėjas. Buvo patikrinti 86 pareiškėjai ir jiems Žemės ūkio subjektų registrų skyriaus darbuotojai išsiuntė pranešimus dėl ataskaitų pateikimo. Įvertinus pareiškėjų pateiktus duomenis, paaiškėjo, kad 119 pareiškėjams 2022–2023 ūkiniais metais apskaičiuotas pievų plotas buvo didesnis, nei patikrinimo metu nustatytas, todėl jiems buvo perskaičiuoti pirminiai duomenys. Apie duomenų patikslinimą pareiškėjai buvo informuoti raštu.

✓ **SP (standartinės produkcijos) verčių skaičiavimas**

ES ūkiai klasifikuojami, grupuojami, analizuojami remiantis ūkių tipologija: ūkininkavimo tipu ir ekonominiu dydžiu. Jiems apskaičiuoti naudojami augalų ir gyvulių SP reikšmės. SP yra vidutinė produkcijos vertė, gauta per metus iš vieno ha pasėlių ar gyvulio. SP koeficientų skaičiavimams imami vidutiniai penkerių metų duomenys, tuo stengiantis išvengti rodiklio reikšmių svyravimų dėl oro sąlygų, ekonominių krizių ir t.t.

Eurostatas nustato augalininkystės ir gyvulininkystės produktų ar grupės produktų sąrašą, kuriems kiekviena valstybė narė privalo apskaičiuoti SP reikšmes ir pagal galiojančius terminus pateikti Eurostatui. Atlikęs atitinkamas patikras, Eurostatas patvirtina valstybių narių SP reikšmes ir jų užginčyti negali jokios europinės ar valstybių narių institucijos ar organizacijos. 2021 m. Eurostatas galutinai patvirtino Lietuvos SP reikšmes SP_2017.

5.6. Vykdomi projektai

Siekdamas, kad administruojamuose registruose ir IS kaupiama informacija pasiektų naudotojus ir tenkintų visuomenės poreikius, ŽŪDC didelį dėmesį skiria elektroninių paslaugų plėtrai ir duomenų atvėrimui. Kaip Informacinės visuomenės plėtros komiteto partneris ŽŪDC dalyvavo projekte „Atvirų duomenų platformos, įgalinančios efektyvų viešojo sektoriaus informacijos pakartotinį panaudojimą verslui, ir jos valdymo įrankių sukūrimas“. Ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvos atvirų duomenų portale buvo papildomai atverti 31 duomenų rinkiniai: susiję su: ūkinių gyvūnų registro, Išankstinių kontrolinių žemės sklypų (KŽS) ribų aprašymų duomenų rinkiniais, Augalų apsaugos produktais purškiamų plotų ir augalų sėklų, apdorotų augalų apsaugos produktais, sėjos duomenimis

2023 m. buvo vykdomas ir 2024 m. bus tęsiamas Vieningos tręšimo planų rengimo metodikos integravimo į trąšų naudojimo apskaitos posistemę ir sukurto tręšimo planavimo funkcinio komponento plėtros projekte (Nr.VSP-2020-68-ES/5SF-55 (2023 07-2024 05)).

Pagal pasirašytas sutartis su Centrine projektų valdymo agentūra 2023 m. pradėti įgyvendinti trys investiciniai projektai skirti Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos brandos lygio kėlimui, t. y. tam tikrų komponentų kūrimui ir modernizavimui:

- „Interaktyvios sistemos mėsos (kiaulienos ir galvijienos) rinkos kainoms prognozuoti ir stabilumui analizuoti sukūrimas“ (sutarties su CPVA Nr. 02-022-p-0008, projekto pabaiga 2026-01-31);
- „Virtualaus pienininkystės ūkio rentabilumo matematinio modelio modernizavimas ir plėtra“ (sutarties su CPVA Nr. 02-022-p-0010, projekto pabaiga 2026-03-31);
- „Viešojo informacinio portalo www.produktukainos.lt tobulinimas ir plėtra“ (sutarties su CPVA Nr. 02-022-p-0011, projekto pabaiga 2025-10-31).

2024 m. kartu su kitais partneriais dalyvaus:

- ŽŪDC su Ministerija, Žemės ūkio agentūra prie Žemės ūkio ministerijos ir VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba įgyvendins projektą „ŽŪŽIS (Žemės ūkio žinių ir inovacijų sistemos) skaitmeninės / informacinės platformos sukūrimas“, Nr. 02-085-P-0004.;
- Valstybės duomenų agentūros įgyvendinamame VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūros (toliau – CPVA) administruojamame projekte „Valstybės informacinių išteklių integravimas į duomenų ežerą“, Nr. 02-008-P-0001;
- Informacinės visuomenės plėtros komiteto kartu su partneriais valstybės įmone Registrų centru ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgyvendinamame projekte „Duomenų valdymo modelio sukūrimas“, projekto kodas Nr. 02-009-P-0001;

- Pagal su Nacionaline žemės tarnyba prie Aplinkos ministerija pasirašytas Paslaugų pirkimo sutartis, vykdys žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo darbus ir prisidės prie spartesnio piliečiams nuosavybės teisių į žemės gražinimo procesų vykdymo Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje bei daugumoje kitų šalies rajonų savivaldybių teritorijų;

- Pagal su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija ir AB „LTG Infra“ pasirašytas viešojo pirkimo sutartis rengs ir gyvendins pagal projektą „Rail Baltica“ žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektus dėl didžiausio geležinkelio infrastruktūros projekto Baltijos šalyje įgyvendinimo;

- Pagal su Krašto apsaugos ministerija, VĮ Turto banku, UAB „LitGrid“, UAB „AmberGrid“, Ignalinos atominė elektrinė ir šalies rajono bei miesto savivaldybių pasirašytas Paslaugų teikimo sutartis, planuoja vykdyti ilgalaikius ir svarbius visuomenei projektus dėl įvairių žemėtvarkos, teritorijų planavimo dokumentų rengimo bei geodezijos paslaugų atlikimo.

ŽŪDC, vykdydamas ŽŪDC resursų valdymo komisijos 2024 m. vasario 14 d. protokoliniu sprendimu Nr. 8D-74(5.50E) ŽŪDC deleguotą užduotį – Sukurti maisto produktų pramonės įmonių interaktyvų žemėlapi, sukurto ir Ministerijai pateikto įvertinti prototipo pagrindu, toliau tobulins šį IT sprendimą bei atliks jo plėtrą pagal Ministerijos ir kt. institucijų poreikius;

2023 m. ŽŪDC ekspertai dalyvavo Dvynių projekte Serbijoje „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir pritaikymas žemės ūkio rinkų organizavimo diegimui“.

5.7. Duomenų apsauga

Po to, kai 2023 m. pradžioje pradėjo veiklą nauja įmonė – ŽŪDC, kilo didelis poreikis ne tik peržiūrėti, išanalizuoti trijų sujungtų įmonių veiklos procesus, iki tol vykdytą asmens duomenų tvarkymo bei apsaugos veiklą, tačiau ir užtikrinti šios veiklos sklandų tęstinumą, tinkamą aktualių procesų integraciją, teisės aktų atnaujinimą. Nemažu iššūkiu 2023 m. tapo trijų buvusių įmonių skirtingų veiklų integracija, procesų vientisumo užtikrinimas, kiek tai susiję būtent su tinkamu asmens duomenų tvarkymu ir apsauga.

Atsižvelgiant į tai, kad trys skirtingos įmonės vykdė tik dalinai panašią veiklą, tačiau atskirose veiklose buvo pastebima ir daug skirtumų, skirtingai traktuoti iki tol vykdyti duomenų tvarkymo procesai, itin skyrėsi įmonių dokumentacija asmens duomenų tvarkymo ir apsaugos srityje, ŽŪDC duomenų apsaugos pareigūnui (toliau – DAP) teko užduotis ne tik peržiūrėti aktualią dokumentaciją, tačiau ir imtis operatyviai ją suvienodinti, užtikrinti tolesnį sklandų procesų veikimą ir naujos aktualios dokumentacijos rengimą. Didžiausias dėmesys ir sutelktas siekiant kuo sklandžiau suvienodinti anksčiau taikytas skirtingas praktikas ir kuriant naujus aktualius procesus, teisės aktus ir kitą reikiamą dokumentaciją. Įmonėje buvo detalai peržiūrėti ir naujai reglamentuoti tokie procesai kaip poveikio duomenų apsaugai vertinimas, asmens duomenų subjektų teisių įgyvendinimas, asmens duomenų saugumo pažeidimų valdymo procesas, įmonės transporto priemonių stebėsenos veikla, vaizdo stebėjimas ir vaizdo duomenų tvarkymas ir kt., atnaujinta dokumentacija ir informacija, susijusi su asmens duomenų apsaugos procesu. Vykdamas įvairių įmonės veiklų peržiūrą, kartu nuolat teiktos konsultacijos įmonės darbuotojams tiek ir jų pačių, kaip duomenų subjektų, atžvilgiu, tiek ir darbuotojams teikiant asmens duomenis išorės subjektams ir sudarant duomenų teikimo, bendradarbiavimo ir kitas sutartis.

ŽŪDC 2023 m. svarbiais buvo laikyti ne tik tinkamo asmens duomenų saugumo reikalavimų įgyvendinimo teoriniai klausimai ir problematika, tačiau ir realus rūpinimasis efektyvia duomenų sauga bei suinteresuotų šalių bei duomenų subjektų pasitikėjimas vykdamas įprastą įmonės veiklą ir kartu užtikrinant, kad duomenų subjektų asmens duomenys tinkamai ir saugiai tvarkomi. Įmonėje 2023 m. detalai buvo tirtos visos situacijos, kurios buvo traktuojamos kaip galimi asmens duomenų saugumo pažeidimai,

didelį dėmesį skiriant tokių situacijų įvertinimui, prevencijai, tinkamam ir pakankamam dokumentavimui.

ŽŪDC užtikrinti atitiktį Bendrajam duomenų apsaugos reglamentui (toliau - BDAR) padeda du DAP, taip pat dalyvaujantys sprendžiant klausimus, turinčius (galinčius turėti) įtakos asmens duomenų apsaugai, konsultuojantys dėl asmens duomenų tinkamo tvarkymo ir apsaugos ir atliekantys kitas BDAR numatytas funkcijas. 2023 m. DAP aktyviai dalyvavo duomenų apsaugos mokomojo pobūdžio renginiuose ir toliau siekia ne tik juose dalyvauti, nuolat sekti naujausias tendencijas, bet ir kaupti gerąją praktiką bei ją diegti įmonės veikloje, kad ši padėtų užtikrinti dar efektyvesnę duomenų saugumą ŽŪDC.

Pažymėtina, kad ŽŪDC veiklai nuolatot įtaką daro asmens duomenų tinkamo tvarkymo ir apsaugos reguliavimo kitimas, nuolat besiformuojančios naujos veiklos praktikos ir priežiūros institucijos pozicija, teikiamos rekomendacijos, vykdomi patikrinimai, skiriamų baudų praktika ir pan.

ŽŪDC yra įstojęs į Lietuvos duomenų apsaugos pareigūnų asociaciją ir yra šios asociacijos korporatyvinis narys. Jos veikloje aktyviai dalyvauja ir 2023 m. dalyvavo ŽŪDC DAP. Taip pat vienas DAP yra ir Tarptautinės saugumo profesionalų asociacijos (*angl. IAPP*) narys bei 2023 m. aktyviai stebėjo šios asociacijos veiklą ir gerąsias praktikas, taikytinas ŽŪDC.

5.8. Mokymai

ŽŪDC kiekvienais metais daug dėmesio skiria registrų ir IS naudotojų mokymams, kurių metu registrų ir IS naudotojai supažindinami su pagrindiniais informacijos saugumo principais, mokomi dirbti su taikomosiomis IS programomis, kad galėtų tinkamai konsultuoti duomenų teikėjus, patys sklandžiai dirbtų su ŽŪDC administruojamais registrais ir IS. ŽŪDC organizuojama mokymus, skatinančius duomenų teikėjus savarankiškai naudotis įmonėje sukurtais programiniais įrankiais.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 3D-182 „Dėl 2023 m. žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaravimo datų nustatymo ir mokymų savivaldybių specialistams organizavimo“ ŽŪDC buvo pavesta parengti PPIS naujovių mokomąją medžiagą savivaldybių (seniūnijų) valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis.

2023 m. kovo–gegužės mėn., spalio–lapkričio mėn. ŽŪDC organizavo nuotolinius darbo su PPIS ir kitomis PPIS elektroninėmis paslaugomis mokymus naujai priimtiems savivaldybių (seniūnijų) valstybės tarnautojams ir darbuotojams. Organizavo nuotoliniu bei vyko į vietą (rajonus) pristatyti žemės ūkio apskaitos žurnalų ir Trašų naudojimo apskaitos posistemio duomenų pildymo ir pravedė duomenų pildymo mokymus savivaldybių (seniūnijų) valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, ūkininkams. Organizavo seminarą, kurio metu pristatė Tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių pakeitimus ir PPIS įgyvendintas naujoves, pravedė darbo su PPIS mokymus ir PPIS mokymus norintiems pateikti paraišką savarankiškai, atsakė į klausimus. Šiuose mokymuose, seminaruose ir kituose susitikimuose dalyvavo 1 755 savivaldybių (seniūnijų) valstybės tarnautojai, darbuotojai ir 800 ūkininkų.

Pagal atnaujintą PPIS funkcionalumą metodinė darbo su PPIS medžiaga buvo išsiųsta savivaldybių (seniūnijų) valstybės tarnautojams ir darbuotojams.

2023 m. rugsėjo 11 d. ŽŪDC darbuotojai Ministerijos ir VšĮ „Ekoagros“ atstovams pristatė sukurto Ekologinės gamybos žurnalo pildymą elektroniniu būdu.

Ekologinių ūkių asociacijos atstovams Ekologinės gamybos žurnalo pildymo per PPIS funkcionalumą pademonstravo 2023 m. lapkričio 6 d.

2023 m. gruodžio 7 d. ŽŪDC dalyvavo Žemės ūkio bendrovių asociacijos surengtoje konferencijoje, kurioje buvo skaitomas pranešimas „Pasėlių deklaravimas, rezultatai, perspektyvos“.

2023 m. gruodžio 14 d. Ministerija organizavo nuotolinį Tręšimo planavimo funkcinio komponento pristatymą, kurio metu ŽŪDC darbuotojai pademonstravo tręšimo planavimo funkcinio komponento funkcionalumą, atsakė į kylančius klausimus. Pristatyme dalyvavo apie 200 žemės ūkio veiklos subjektų ir savivaldybių (seniūnijų) darbuotojų.

2023 m. gruodžio 6 d. ŪADT darbuotojai dalyvavo kasmetiniuose LŽŪKT organizuojamuose mokymuose konsultantams: pristatė 2022 m. atrankos plano įgyvendinimą, naują 2024 m. atrankos planą bei naujus ŪADT sistemos pakeitimus, renkant 2023 apskaitos metų duomenis. Taip pat buvo pristatyti būsimi pakeitimai, susiję su perėjimu prie naujos ŪTDT sistemos. Mokymuose dalyvavo 7 ŪADT padalinio darbuotojai, LŽŪKT Buhalterinės apskaitos skyriaus specialistai ir apie 200 rajonų biurų konsultantų.

Bendrųjų reikalų skyrius ŽŪDC darbuotojams reguliariai organizavo vidinius mokymus, susijusius su dokumentų valdymo sistemos (toliau – DVS) naudojimu. Šių mokymų metu pristatyti nauji sistemos funkcionalumai (pvz., dokumento teikimas pasirašyti išorės institucijai tiesiai per DVS), šablonų naudojimas, elektroninių sutarčių rengimas. Po mokymų vykdytos darbuotojų apklausos, siekiant įvertinti, kiek tokio pobūdžio mokymai yra reikalingi, informatyvūs ir pritaikomi kasdieninėje veikloje.

5.9. ŽŪDC darbuotojų dalyvavimas tarptautinėje veikloje

Siekdami susipažinti su kitų šalių ekspertų rekomendacijomis, padedančiomis gerinti ŽŪDC veiklą ir suteikiančiomis darbuotojams profesinių žinių, ŽŪDC specialistai dalyvavo įvairiose tarptautinių organizacijų ir institucijų organizuojamose konferencijose, seminaruose ir kt.

2023 m. gegužės 12 d. ŽŪDC darbuotojas dalyvavo „Europetnet“ organizuotoje konferencijoje Paryžiuje. Konferencijoje buvo aptarti administraciniai organizacijos klausimai, patvirtintas 2024 m. biudžetas, aptarta Ukrainos gyvūnų augintinių situacija. Svarbiausios konferencijos temos buvo „Europetnet“ organizacijos įtvirtinimas ES ir gyvūno augintinio elektroninio paso projekto įgyvendinimas. ES kol kas nėra parengtų aiškių taisyklių, kuriomis vadovaudamosi šalys narės galėtų įdiegti elektroninį gyvūno augintinio pasą nacionalinėse duomenų bazėse. Posėdžiuose su EK nariais valdybos nariai pristatė „Europetnet“ veiklą, akcentavo, kad būtina įvesti privalomą gyvūnų augintinių ženklumą ir registravimą visoje ES.

2023 m. rugpjūčio 26–27 d. ŽŪDC darbuotojas dalyvavo *Interbull* rengiamoje kasmetėje konferencijoje Lijone (Prancūzijoje). Sesijų metu jis išklaušė pranešimus apie genominio vertinimo naujoves, naujus genetinio ir genominio vertinimo metodus ir atliktus tyrimus, informaciją apie nacionalinius ir tarptautinius genetinius ir genominius vertinimus, naujų požymių genetinį vertinimą, selekcijos naujoves. Mokslinės sesijos medžiaga publikuojama https://interbull.org/ib/2023_lyon_scientific_programme. Susitikime su Vokietijos firmos *Vereinigte Informationssysteme Tierhaltung w.V.* (VIT) atstovu konsultavosi dėl galimybių Lietuvoje atlikti galvijų genominį vertinimą.

2023 m. rugsėjo 14–16 d. darbuotojas dalyvavo Bandomojo projekto "Ūkių apskaitos duomenų tinklo (ŪADT) konvertavimo į Ūkių tvarumo duomenų tinklą (ŪTDT)" baigiamojoje konferencijoje Belgijoje.

2023 m. rugsėjo 26–29 d. darbuotojai dalyvavo į ETS-reporter programinės įrangos naudotojų konferencijoje Frankfurte, kurioje pristatė KŽS_DR5LT ir PPIS kokybės vertinimo atlikimo metodiką, programinės įrangos modulius skirtus PPIS kokybės vertinimui ir jų pakeitimus. Taip pat konferencijoje pasidalino patirtimi atliekant KŽS_DR5LT ir PPIS kokybės vertinimą.

2023 m. spalio 22–25 d. darbuotojai dalyvavo Europos Komisijos Jungtinio tyrimų centro ir Generalinio žemės ūkio ir kaimo plėtros direktorato rengiamame techniniame seminare „Integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir Integruotos administravimo ir kontrolės sistemos kokybės vertinimo įgyvendinimas Bendrojoje žemės ūkio politikoje 2023–2027 m.“, Milane. Pristatė Integruotos administravimo ir kontrolės sistemos

įgyvendinimo ir Integruotos administravimo ir kontrolės sistemos kokybės vertinimo atlikimo metodiką, aptarė techninius klausimus, pasidalino patirtimi tarp valstybių narių.

5.10. Auditai

✓ ISO 27001 ir ISO 9001 auditas

2023 m. gegužės mėn. siekiant įgyvendinti standartų ISO 9001:2015 ir ISO 27001:2022 reikalavimus ir kokybės vadybos sistemos (toliau – KVS) bei informacijos saugumo vadybos sistemos (toliau – ISVS) principus ŽŪDC, taip pat užtikrinti tinkamą pasiruošimą ŽŪDC KVS ir ISVS sertifikavimui, buvo sudaryta darbo grupė, kurios tikslas – atnaujinti (parengti naują) KVS ir IVS vidaus dokumentaciją, įvertinti rizikas, atlikti vidaus auditus ir vadybos vertinamąsias analizes, inicijuoti KVS ir IVS sertifikavimo paslaugų įsigijimą.

Ataskaitiniu laikotarpiu didelis dėmesys buvo skirtas siekiant suvienodinti trijų sujungtų įmonių dokumentaciją ir atskirus procesus asmens duomenų tinkamo tvarkymo ir apsaugos srityje. Buvo atsakyta į daug įmonės darbuotojų paklausimų dėl duomenų teikimo išorės subjektams, taip buvo išvengta galimo netinkamo asmens duomenų tvarkymo situacijų, galimų pažeidimų, sankcijų bei skundų.

Vykdam informacijos saugumo srities konsolidavimo darbus, peržiūrėta vidinė informacijos saugumo teisinė bazė, atnaujinti / sukurti nauji pagrindiniai dokumentai, atnaujinti informacijos saugumo valdymo sistemos monitoringo rodikliai, atliktas rizikos vertinimas, atlikta fizinės apsaugos inventorizacija, atliktas vidinis auditas, praveisti mokymai. Vyko aktyvus pasiruošimas sertifikaciniam auditui pagal ISO 27001:2022 standartą, kuris planuojamas 2024 m. I ketv.

✓ ISO 14001 auditas

2023 m. rugpjūčio mėn. ŽŪDC rengėsi veiklos sertifikavimui pagal tarptautinį aplinkos apsaugos vadybos sistemos (toliau – AVS) standartą ISO 14001:2025. Sertifikavimo sritis: Geografinės informacijos sistemų (GIS) ir erdvinių duomenų kūrimas bei tvarkymas, Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklo (LitPOS) tvarkymas. Informacinių paslaugų teikimas, registrų ir IS kūrimas ir tvarkymas. Žemės sklypų kadastrinių matavimų ir kitų nekilnojamojo daiktų kadastro duomenų nustatymas, geodezijos, inžinerinių tinklų ir topografijos darbų veikla, žemės reformos, žemėtvarkos ir teritorijų planavimo dokumentų rengimas, detaliųjų ir specialiųjų planų rengimas ir kiti, su tuo susiję darbai, specialiųjų žemės sąlygų bei servitutų nustatymo planų rengimo, dirvožemio, apleistų žemių tvarkymo, melioracijos darbų pardavimo vykdymas.

Sertifikacinio audito paslaugas teikianti įmonė atliko ŽŪDC procesinio valdymo požiūriu pagrįstą auditą, sutelkdama dėmesį į reikšmingus vadybos sistemos aspektus, rizikas ir tikslus. Audito metu nustatyta, kad ŽŪDC AVS dokumentacija atitinka standarto reikalavimus; Įmonėje yra užtikrinamas AVS gerinimas ir tobulinimas, todėl ŽŪDC sėkmingai sertifikuota pagal ISO 14001 standartą.

Informacijos saugumą Įmonėje reglamentuoja generalinio direktoriaus patvirtinta informacijos saugumo politika. ŽŪDC informacijos saugumo reikalavimų įgyvendinimas užtikrinamas ir valdomas nuosekliai planuojant, įgyvendinant, vertinant ir tobulinant Informacijos saugumo valdymo sistema, vadovaujantis standarto ISO/IEC 27001:2022 ir LR teisės aktų reikalavimais.

✓ Europos Komisijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato auditas

2023 m. spalio 10–11 d. vyko Europos Audito rūmų, 2023 finansinių metų patikrinimo Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) finansinis auditas pagal

reglamentą (ES) Nr. 1307/2013. Audito misijos metu buvo vykstama į patikras vietoje, audite dalyvavo GIS skyriaus darbuotojai.

✓ **Nepriklausomas auditas**

ŽŪDC metinių finansinių ataskaitų už metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d., auditą atliko nepriklausoma audito įmonė UAB Naukonsa. Trišalė sutartis dėl 2023–2024 m. metinių finansinių ataskaitų audito atlikimo buvo sudaryta 2023 m. gruodžio 28 d. Nr. 8P-23-202. Sutartis sudaryta 2023 m. ir 2024 m. metinių finansinių ataskaitų rinkinio, metinės veiklos ataskaitos audito ir audito rezultatų įforminimo paslaugoms atlikti. Kiekvienais metais už metinių finansinių ataskaitų auditą bus sumokama 4 114,00 Eur. Kitų papildomų paslaugų nepriklausoma audito kompanija įmonei neteikia.

✓ **IT auditas**

Siekiant efektyvios įmonės veiklos vykdymo bei kokybiškų, į elektroninę erdvę perkeltų paslaugų teikimo išorei, didelis dėmesys buvo skiriamas procesų standartizavimui ir optimizavimui. Atliktas įmonės IT infrastruktūros auditas leido identifikuoti silpnąsias vietas ir identifikuoti technologinę skolą: atlikta IT infrastruktūros optimizavimo ir atnaujinimo galimybių analizė, sudarytas infrastruktūros atnaujinimo planas. Identifikuota ir atsisakyta nesavalaikių IT infrastruktūros srities paslaugų (taupymas apie 60 000 Eur be PVM metams).

Daug sprendimų buvo įgyvendinta siekiant optimizuoti ir efektyvinti konsoliduotos IT infrastruktūros valdymą: centralizuotas buvusių trijų įmonių duomenų perdavimo tinklas, įmonės darbuotojų naudojamų programinių įrangų (Microsoft, elektroninio pašto, antivirusinės programos ir kt.), serverių (S. Konarskio g. 49 serverinė perkelta į valstybinį duomenų centrą (VDC)), kompiuterinės ir kitos techninės įrangos, darbo vietų veikimo užtikrinimas, duomenų perkėlimas.

5.11. Priklausymas organizacijoms

ŽŪDC nuo 2016 m. yra tarptautinės Europos gyvūnų augintinių registravimo organizacijos „Europetnet“ tikrasis narys, teikiantis Gyvūnų augintinių registro duomenis į „Europetnet“ duomenų bazę.

Nuo 2009 metų Lietuva, kaip šalis narė dalyvauja tarptautinės bulių vertinimo tarnybos „Interbull“ veikloje. Tai organizacija, kuri atsakinga už tarptautinių genetinių ir genominių vertinimų atlikimą, tarptautinių ryšių koordinavimą, naujausių žinių apie mokslinius tyrimus teikimą valstybėms narėms. ŽŪDC teikia „Interbull“ genetinio vertinimo duomenis, konsultuojasi genetinio vertinimo klausimais, atstovauja Lietuvai jų rengiamose konferencijose.

ŽŪDC taip pat priklauso Lietuvos duomenų apsaugos pareigūnų asociacijai (LDAPA) ir IT profesionalus vienijančiai tarptautinei asociacijai ISACA.

5.12. Naudotojų apklausos

Siekiant užtikrinti aukštą klientų aptarnavimo ir paslaugų teikimo kokybę, ŽŪDC vykdė išorinių naudotojų apklausą.

2023 m. sausio–gruodžio mėn. duomenimis, 92 proc. apklaustų asmenų aptarnavimo kokybę kreipiantis į ŽŪDC įvertino gerai ir vidutiniškai, ir tik 8 proc. – blogai. Vertinant atsakymų pateikimo operatyvumą, 83 proc. apklaustųjų įvertino atsakymų operatyvumą gerai, ir tik 3 proc. – blogai. 82,3 proc. apklaustųjų teigė, jog klausimai, dėl kurių jie kreipėsi į ŽŪDC, buvo išspręsti ir į juos aiškiai atsakyta, 10,4 proc. apklaustųjų su šiuo teiginiu nesutiko. Remiantis apklausų duomenimis, įmonė vertina savo paslaugų teikimo kokybę ir, prireikus, gali pritaikyti priemones klientų patirties gerinimui.

6. ŽŪDC 2023 M. FINANSINĖ INFORMACIJA

Pagrindinis ŽŪDC finansų valdymo tikslas – racionaliai panaudoti visus turimus finansavimo šaltinius veiklai vykdyti. ŽŪDC finansinių išteklių valdymo sistema apima finansinių išteklių planavimą, jų kontrolę, finansų rizikos vertinimą ir šio proceso tobulinimą.

Įmonės finansinė informacija pateikiama tik už 2023 m., nes jos veiklos pradžia 2023 m. sausio 3 d. Istorinių palyginamųjų finansinių duomenų neturi. Įmonė neturėjo galimybės atlikti finansinių duomenų analizės, tai bus galima padaryti rengiant finansines ataskaitas už 2024 m.

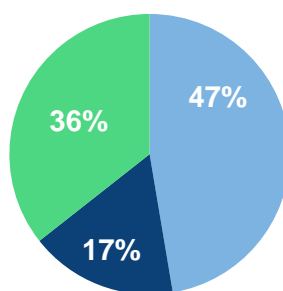
6.1. ŽŪDC veiklos finansavimo šaltiniai

ŽŪDC tęstinė veikla finansuojama trimis šaltiniais: Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis (toliau – Biudžeto lėšos), ES fondų lėšomis (toliau – ES lėšos) ir įmonės komercinėmis lėšomis, kurios gaunamos vykdant įprastinę veiklą: galvijo pasų ir arklinių šeimos gyvūnų tapatybės nustatymo dokumentų išdavimas, melioruotos žemės ir melioracijos įrenginių apskaita, žemėtvarkos darbai, valstybės sienos kartografavimas, valstybinių georeferencinių erdvinių duomenų rinkinių tvarkymas, blankų pardavimai ir kt.

9 lentelė. ŽŪDC veiklos finansavimo struktūra pagal atskirus finansavimo šaltinius, tūkst. Eur

Finansavimo šaltiniai	2023 m.	Dalis biudžete, proc.
Biudžeto lėšos	6 402	47%
ES lėšos	2 304	17%
Įmonės lėšos	4 814	36%
ŽŪDC finansavimas, iš viso	13 520	

Finansuojant ŽŪDC veiklą 2023 m. didžiausią lėšų dalį sudarė Biudžeto lėšos – 47 proc., Įmonės lėšos – 36 proc., ES lėšos – 17 proc.

■ Biudžeto lėšos ■ ES lėšos ■ Įmonės lėšos

23 pav. ŽŪDC veiklos finansavimo struktūra (proc.) 2023 m.

10 lentelė. 2023 metų plano ir 2023 m. faktinių lėšų detalizavimas pagal priemones, tūkst. Eur.

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	2023 m. gautas finansavimas, tūkst. Eur	2023 m. panaudotas finansavimas, tūkst. Eur	2023 m., proc.
1.	Aplinkos ministerijos valdymo programa, įgyvendinant programos priemonę „Palaikyti ir plėtoti informacines sistemas geodezijos, kartografijos ir nekilnojamojo turto kadastro srityje“.	2 070	1 920	93%
1.1	Georeferencinio pagrindo kadastro (GRPK) duomenų atnaujinimas ir palaikymas	622	618,20	99%
1.2	Lietuvos erdvinės informacijos palaikymas ir plėtra	687	606,60	88%
1.3	LR globalinės padėties nustatymo stočių tinklo tvarkymas ir tobulinimas (LitPOS)	159	140,70	88%
1.4	Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinės sistemos (TIIS) veiklos užtikrinimas, palaikymas, tobulinimas, vystymas	602	554,70	92%
2.	Žemės ir maisto ūkio, kaimo, žuvininkystės, žemės tvarkymo ir fitosanitarijos vystymo funkcijų vykdymas.	6 785,50	6 733,50	99%
2.1	Melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo priežiūra	171,20	171,20	100%
2.2	Plėtojimas ir palaikymas žemės informacinės sistemos	757,50	757,20	100%
2.3	Žemės ūkio informacinių ir kontrolės sistemų veiklos užtikrinimas	4 237,30	4 210,60	99%
2.4	Ūkių apskaitos duomenų tinklo veiklos užtikrinimas	197	194,40	99%
2.5	Kontrolinių žemės sklypų duomenų bazės vystymas	705	701,50	100%
2.6	KPP Techninės pagalbos 2014-2020 m. programos įgyvendinimas	477,60	474,60	99%
2.7	Žuvininkystės duomenų rinkimo programos vykdymas	239,90	224,00	93%
3.	Aplinkos ministerija. Gyvūnų augintinių registro tvarkymo darbai	52,20	52,20	100%
Viso		8 907,70	8 705,90	98%

6.2. Pagrindiniai ŽŪDC 2023 m. finansiniai rezultatai

11 lentelė. 2023 metų finansinės būklės ataskaita, tūkst. Eur.

Eil. Nr.	Straipsniai	2023-12-31	2023-01-03
A.	ILGALAIKIS TURTAS	5 661	6 666
1.	I. NEMATERIALUSIS IR MATARIALUSIS TURTAS	5 661	6 666
B.	TRUMPALAIKIS TURTAS	7 867	6 923
1.	I. ATSARGOS	158	148
2.	II. PER VIENUS METUS GAUTINOS SUMOS	193	196
3.	III. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI	7 516	6 579
C.	ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ SĄNAUDOS IR SUKAUPTOS PAJAMOS	27	348

TURTO IŠ VISO:		13 555	13 937
D.	NUOSAVAS KAPITALAS	2 978	2 608
1.	I. ĮMONĖS SAVININKO KAPITALAS	4 878	4 878
2.	II. REZERVAI	145	160
3.	III. NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	(2 045)	(2 430)
E.	DOTACIJOS	8 874	9 991
F.	ATIDĖJINIAI	515	0
G.	MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ĮSIPAREIGOJIMAI	502	1 253
1.	I. ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	0	4
2.	II. TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	502	1 249
H.	SUKAUPTOS SĄNAUDOS IR ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ PAJAMOS	686	85
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO:		13 555	13 937

ŽŪDC vienas iš pagrindinių tikslų yra siekti valstybei svarbių tikslų įgyvendinimo atliekant specialiuosius įpareigojimus ir pelningos veiklos, siekiant panaikinti po reorganizacijos 2023 m. sausio 3 d. perimtą 2 045 tūkst. Eur nuostolį.

12 lentelė. 2023 metų bendrųjų pajamų ataskaita, tūkst. Eur

Eil. Nr.	Straipsniai	2023-12-31	2023-01-03
1.	Pardavimo pajamos	4 814	0
2.	Pardavimo savikaina	(3 715)	0
3.	BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	1 099	0
4.	Bendrosios ir administracinės sąnaudos	(570)	0
5.	VEIKLOS PELNAS	529	0
6.	KITOS VEIKLOS REZULTATAS	(75)	0
7.	FINANSINĖ IR INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAS	79	0
8.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	533	0
9.	Pelno mokestis	(50)	0
10.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	483	0
11.	NORMALIZUOTAS GRYNASIS PELNAS*	757	0

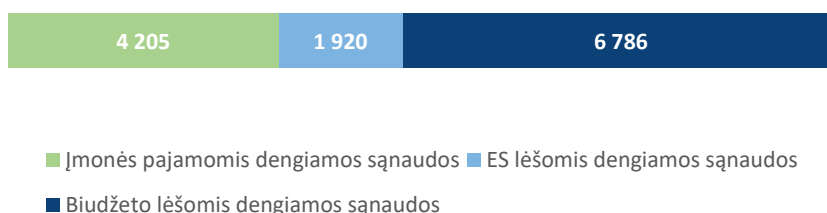
*Vadovaudamasis LR Vyriausybės 2024 m. sausio 3 d. nutarimu Nr. 25 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro valdomo valstybės turto perdavimo LR aplinkos ministerijai valdyti patikėjimo teise ir turto perdavimo viešajai įstaigai Statybos sektoriaus vystymo agentūrai panaudos pagrindais“ Žemės ūkio duomenų centras Turto perdavimo – priėmimo aktu (2024-01-25 Nr. D28-18 / 2024-01-26 Nr. 1A-8) perdavė perduodamų GIS funkcijų atlikimui reikalingą / naudojamą valstybės turtą, kurį valdė patikėjimo teise, valdyti Aplinkos ministerijai patikėjimo teise, buvo suformuotas atidėjinys: perduodamam nenudėvėtam ilgalaikiam ir trumpalaikiam turtui, įsigytam iš komercinių lėšų – 188 623 Eur ir Žemės ūkio duomenų centro valdybos 2023-12-29 d. sprendimu Nr. 6VP-39 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro struktūros nustatymo“ atidėjinys iškeitinės 85 000 Eur. Bendra suma: 273 623 Eur.

13 lentelė. 2023 metų bendrųjų pajamų ataskaitos vertikalė analizė, tūkst. Eur

Eil. Nr.	Straipsniai	2023-12-31	2023-01-03
1.	Pardavimo pajamos	100%	0
2.	Pardavimo savikaina	77,17%	0
3.	BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	22,83%	0
4.	Bendrosios ir administracinės sąnaudos	11,84%	0
5.	VEIKLOS PELNAS	10,99%	0
6.	KITOS VEIKLOS REZULTATAS	1,56%	0
9.	FINANSINĖ IR INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAS	1,64%	0
10.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	11,07%	0
11.	Pelno mokestis	1,04%	0
12.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	10,03%	0

14 lentelė. 2023 metų pardavimo pajamų pasiskirstymas pagal grupes, tūkst. Eur

Pardavimo pajamų struktūra	Suma tūkst. eurų	Proc. nuo visų pajamų
Melioruotos žemės ir melioracijos įrenginių apskaita	149,0	3,1
Valstybinės žemės sklypų pardavimų aukcionų organizavimas (valstybės deleguota komercinė funkcija)	204,0	4,24
Žemėtvarkos darbai	2 822,0	58,62
Galvijo pasų ir arklinių šeimos gyvūnų tapatybės nustatymo dokumentų išdavimas	658,0	13,67
Pažymų išdavimas ir duomenų teikimas iš registru ir IS	36,0	0,75
Blankų pardavimai	378,0	7,85
Kitos suteiktos paslaugos	131,0	2,72
Valstybės sienos kartografavimas, valstybinių georeferencinių erdvinį duomenų rinkinių tvarkymas	436,0	9,05
Iš viso:	4 814,0	100,0

24 pav. Sąnaudų struktūra pagal finansavimo šaltinį, tūkst. Eur

15 lentelė. 2023 metų pardavimo savikainos pasiskirstymas pagal straipsnius, tūkst. Eur

Sąnaudų straipsnis	Suma tūkst. eurų	Straipsnio % nuo visos savikainos
Žaliavos, gamybos atsargos	245,6	6,61
Darbo užmokestis ir Sodra	2 465,4	66,36
Komandiruotės	34,9	0,94
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	106,5	2,87
Ryšių paslaugos	6,3	0,17
Patalpų išlaikymas	81,0	2,18
Transporto išlaikymas	114,5	3,08
Prietaisų ir įrengimų išlaikymas	44,7	1,20
VĮ Registru centro paslaugos	108,6	2,92
Pašto paslaugos	132,4	3,56
Skelbimai, informaciniai skelbimai	16,9	0,46
Kvalifikacijos kursai ir pažymėjimai, mokymai, seminarai	9,5	0,26
Sveikatos patikra ir skiepai prieš erkinį encefalitą	3,4	0,09
Turto vertinimas	1,0	0,03
Darbų draudimas	2,4	0,07
Sutarčių administravimo mokestis	3,7	0,1
Šakų genėjimo ir šakų išvežimo paslaugos (pasienio zona)	1,9	0,05
Perkraustymo, montavimo paslaugos	1,7	0,05
Plano ir dokumentų parengimas	1,0	0,03
Kitos sąnaudos	2,0	0,05
Banko paslaugos	9,3	0,25
Subranga ir/ar jungtinė veikla	81,1	2,18
****Atidėjiniai darbuotojų premijoms už gerus 2023 m. metinius finansinius rezultatus	241,2	6,49
Iš viso:	3 715,0	100,0

16 lentelė. 2023 m. įsigytas ilgalaikis turtas, tūkst. Eur

Eil. Nr.	ILGALAIKIO TURTO PAVADINIMAS	2023 m.			
		Planas		Faktas	
		Kiekis, vnt.	Suma, Eur	Kiekis, vnt.	Suma, Eur
Kompiuterinė technika, spausdintuvai, dauginimo įranga					
1.	Stacionarūs ir nešiojamieji kompiuteriai	27	35,8	105	68,4
2.	Duomenų masyvas (techninė įranga)	1	8,6	0	0
Iš viso kompiuterinės technikos, spausdintuvų, dauginimo įrangos:		28	44,4	105	68,4
Programinė įranga:					
3.	Licencijos: AZURE bords, Visual studio, Power BI, Vmware, Pj SketchUP	62	48,6	0	0
4.	Programinės įrangos licencijos Microsoft Windows Server	0	0	25	34,878
Iš viso programinės įrangos:		62	48,6	25	34,878
Matavimo instrumentai ir jų priedai					
5.	GNSS ir Trimble imtuvai, bepilotis orlaivis ir jų priedai	0	0	3	29,019
Iš viso matavimo instrumentų ir jų priedų:		0	0	3	29,019
Kabinetiniai baldai:					
6.	Kabinetiniai baldai	0	0	3	4,828
Iš viso kabinetinių baldų:		0	0	3	4,828
Kondicionavimo sistemos:					
7.	Kondicionavimo sistema	1	6,05	8	34,643
Iš viso kondicionavimo sistemų:		1	6,05	8	34,643
Iš viso ilgalaikio turto:		91	99,05	144	171,768

6.3. Finansinė rizika ir jos valdymas

ŽŪDC, siekdamas užtikrinti disponuojamų lėšų likvidumą bei sumažinti finansinę riziką, naudojami trijų, aukštą ilgalaikio skolinimosi kredito reitingą turinčių bankų paslaugomis: AB „Luminor Bank“, AB SEB banku ir AB „Swedbank“.

6.4. ŽŪDC ūkinės-finansinės veiklos rodikliai

Sėkmingas finansinių rodiklių pasiekimas daugiausia priklauso nuo veikloje patiriamų sąnaudų valdymo, todėl didelis dėmesys skiriamas sąnaudų efektyvinimui, racionaliam planavimui ir kontrolei.

17 lentelė. ŽŪDC ūkinės-finansinės veiklos rodikliai 2023 m.

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	2023 m.
Pelningumo rodikliai		
1.	Bendrasis pelningumas ((gross margin)=Bendrasis pelnas / Pardavimo pajamos)	22,83%
2.	Veiklos pelningumas (operating margin)= Veiklos pelnas / Pardavimo pajamos	10,99%
3.	Grynasis pelningumas (net margin)= Grynasis pelnas / Pardavimo pajamos	10,03%
4.	EBIT pelningumas (EBIT margin) proc. EBIT pelningumas (EBIT margin) = (Grynasis pelnas+palūkanų sąnaudos+pelno mokestis) / Pardavimų pajamos	11,07%
5.	EBITDA pelningumas (EBITDA margin) = (Grynasis pelnas+palūkanų sąnaudos+pelno mokestis+nusidėvėjimas ir amortizacija) / Pardavimų pajamos	13,75%
6.	Turto grąža (Return on assets arba ROA) = Grynasis pelnas / Turtas	3,56%
7.	Nuosavo kapitalo grąža proc.*	11,46%
Likvidumo rodikliai		

1.	Bendrasis padengimo koeficientas (Current ratio) = Trumpalaikis turtas/trumpalaikiai įsipareigojimai	15,67
2.	Skubaus padengimo koeficientas (Quick ratio) = (trumpalaikis turtas-atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai	15,36
3.	Pinigų padengimo koeficientas (Cash ratio) = pinigai/trumpalaikiai įsipareigojimai	14,97
1.	Turto apyvartumas = Pardavimų pajamos/vidutinė turto vertė periodo metu	35,02%
2.	Ilgalaikio turto apyvartumas = Pardavimų pajamos/vidutinė ilgalaikio turto vertė periodo metu	78,10%

*Nuosavo kapitalo grąža apskaičiuojama ataskaitinių finansinių metų grynąjį pelną (nuostolius) dalijant iš nuosavo kapitalo šio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje vidurkio. Skaičiuojant nuosavo kapitalo grąžą, ataskaitinių finansinių metų grynasis pelnas padidinamas (grynieji nuostoliai sumažinami) mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise, nustatyto Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise įstatyme, suma, sumažinant apskaičiuoto pelno mokesčio, nustatyto Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme, suma. Valstybės įmonė žemės ūkio duomenų centras 2023 m. mokesčių už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise sumokėjo tik už 11 mėn. Mokestis sudarė 89 466 Eur sumą. Finansinių metų grynasis pelnas, apskaičiuojant nuosavo kapitalo grąžą, padidintas 76 029 Eur suma ((89 446 x 15 proc.=13417 pelno mokestis); (89446 -13417=76029)).

ŽŪDC likvidumo rodikliai yra aukšti, bet įmonė yra saugi ir neturėtų susidurti su trumpalaikio likvidumo problemomis. Patenkinamą pelningumą lemia aukšta pardavimo savikaina, o pardavimo kaina mažina didelę konkurenciją rinkoje dėl naujų konkurentų atsiradimo rinkoje.

7. RIZIKOS VEIKSNIAI IR JŲ SUMAŽINIMAS

Įmonėje šiuo metu galioja iki reorganizacijos atskirose įmonėse galiojantys aktualūs teisės aktai, tokie kaip Finansinės rizikos valdymo politikos aprašas, Rizikos valdymo tvarkos aprašas. Rizikos valdymo tvarkos aprašas reglamentuoja ŽŪDC vykdomų paslaugų kokybės ir informacijos saugumo rizikos valdymo procesą: poveikio ŽŪDC veiklai analizę, pažeidžiamumo, galimų įvykių (grėsmių ir galimybių) analizę, pasekmių, rizikos tikimybės ir lygio, rizikos priimtimumo nustatymą, taikytinų rizikos tvarkymo priemonių, Rizikos tvarkymo plano rengimą ir jo priežiūrą, rizikų stebėseną ir peržiūrą.

ŽŪDC naudojama rizikos vertinimo metodika (kokybinis vertinimo metodas) užtikrina grėsmių ir galimybių identifikavimą, tinkamų rizikos tvarkymo priemonių parinkimą, neleidžiančių atsirasti rizikai arba mažinančių riziką, kylančią ŽŪDC valdomai ir tvarkomai informacijai, teikiamoms paslaugoms, procesams ir jų kokybei, kad integruota kokybės ir informacijos saugumo vadybos sistema (IVS) būtų nuolat tobulinama ir būtų pasiekti užsibrėžti tikslai.

Rizikos vertinimas atliekamas kiekvienais metais iki ISO auditų pradžios.

Už IT rizikų vertinimo procesą atsakingas informacijos saugumo projektų vadovas, vadovybės atstovas kokybei ir rizikos šeiminiškai atsakingi už rizikų vertinimą iš paslaugų kokybės pusės.

Rizikos vertinimo procesas susideda iš šių etapų: rizikos vertinimo konteksto nustatymo, rizikos vertinimo, rizikos objektų detalizavimo, rizikos analizės, rizikos įvertinimo, rizikos tvarkymo ir rizikos stebėsenos bei peržiūros.

8. ADMINISTRACINĖ IR TECHNOLOGINĖ ŽŪDC KONTROLĖS IR STEBĖJIMO SISTEMA

ŽŪDC yra nuolat stebimos aplinkos sąlygos, pvz., temperatūra ir drėgmė, kad būtų išvengta sąlygų, galinčių neigiamai paveikti ŽŪDC darbuotojus ir turimus informacinius išteklius.

Įvairiems parametrams stebėti (elektros skaitiklių, nepertraukiamų maitinimo šaltinių, kondicionierių, temperatūros ir drėgmės, praėjimų kontrolės) tiek realiuoju laiku, tiek jų įrašams yra sukurta Stebėjimo ir kontrolės IS (isas.vic.lt). Esant kritiniams parametru rodikliams atsakingiems darbuotojams yra siunčiami įspėjantys trumpieji pranešimai (SMS).

ŽŪDC savo veiklą vykdo Vinco Kudirkos g. 18-1, 18-2 Vilnius, Konstitucijos pr. 23, Vilnius, Tilžės g. 170, Šiauliai, S. Šimkaus g. 19, Klaipėda J. Biliūno g. 28-2, Anykščiai, K. Donelaičio g. 33, Kaunas, Respublikos g. 63, Panevėžys, Maironio g. 4, Utena, Vilniaus g. 13, Skuodas.

Vinco Kudirkos g. 18-1, Vilnius, esančiame padalinyje nustatytos perimetro apsaugos priemonės, kurių išdėstymas ir patikimumas priklauso nuo turtui keliamų saugumo reikalavimų ir rizikos vertinimo rezultatų:

- patekimas į visas ŽŪDC patalpas yra apribotas – veikia elektroninė įeigos kontrolės sistema (šalia durų įrengti skaitytuvai, prie kurių pridėjus lustinę kortelę patenkama į patalpas arba išeinama iš patalpų) arba įrengti kodiniai užraktai;
- visose patalpose įrengtos gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemos;
- dėl asmenų ir turto apsaugos visose patalpose, esančiose V. Kudirkos g. 18-1, yra vykdomas vaizdo stebėjimas (veikia 14 realiuoju laiku filmuojančių kamerų).

Tarnybinių stočių patalpose įrengta atskira signalizacijos zona, vaizdo stebėjimo kameros, prieigos į aukšto saugumo lygio patalpas (tarnybines stotis) yra apribojamos per teisių valdymą lustinėse kortelėse.

9. DARBUOTOJAI

9.1. ŽŪDC darbuotojų valdymo politika ir priemonės

Reorganizavus Įmonę, 2023 m. sausio 3 d. Įmonėje dirbo 406 darbuotojai.

2023 m. balandžio 3 d. įsigaliojo nauja Įmonės struktūra, lėmusi darbuotojų kaitą, pokyčius Įmonėje. Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2024 m. sausio 1 d. dalis ŽŪDC funkcijų perduotos kitoms institucijoms – VšĮ Statybos sektoriaus vystymo agentūrai ir Žemės ūkio agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos, 61 darbuotojas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Darbo kodeksu 57 straipsniu nuo 2024 m. sausio 1 d. buvo perkelti kitam darbdaviui.

Per 2023 m. Įmonė atleido 132 darbuotojus, iš kurių 48 darbuotojai buvo atleisti savo noru, 14 darbuotojų nesutiko tęsti darbo santykių Įmonėje, atleistas 1 darbuotojas negalintis tinkamai atlikti savo darbo funkcijos, 4 darbuotojai atleisti per išbandymo laikotarpį, 4 darbo sutartys buvo nutrauktos šalių susitarimu ir 61 darbuotojas perkeltas kitam darbdaviui. Sudarė 70 naujų darbo sutarčių.

Siekiant tobulinti turimas ar įgyti naujas kompetencijas 2023 m. 115 Įmonės darbuotojų kėlė kvalifikaciją dalyvaujant įvairiuose mokymuose, seminaruose.

Siekiant nustatyti aiškia darbo užmokesčio skyrimo bei mokėjimo tvarką, darbo užmokesčio sudedamąsias dalis, darbuotojų skatinimo principus, skatinti darbuotojų darbo kokybės gerinimą, motyvuoti darbuotojus siekti jiems iškeltų tikslų kokybiško įgyvendinimo, auginti darbuotojų profesionalumą bei skatinti darbuotojų lojalumą Įmonei 2023 m. UAB Hay Goup atliko tyrimą, kurio metu buvo įvertintos ir suklasifikuotos ŽŪDC esančios pareigybės pagal atliekamas funkcijas, taip pat atliktas rinkos atlygio tyrimas, parengtos ir patvirtintos ŽŪDC darbuotojų darbo apmokėjimo ir skatinimo taisyklės.

Siekiant motyvuoti darbuotojus, didinti jų pasitenkinimą darbu 2023 m. sudarytos sąlygos darbu iš užsienio – parengtos ir patvirtintos nuotolinio darbo iš užsienio šalių taisyklės.

9.2. Darbo užmokestis

ŽŪDC personalo valdymo proceso organizavimą reglamentuoja ŽŪDC personalo valdymo tvarkos aprašas.

18 lentelė. ŽŪDC darbo užmokesčio fondas 2023 m., tūkst. Eur

Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis (Erais)	2023 m.
Bendras (visi darbuotojai)	2 003
Departamentų direktoriai	4 222
Skyrių vadovai	3 324
Kiti darbuotojai	1 898
Pagalbinis personalas	983

ŽŪDC generalinio direktoriaus, kaip valstybės valdomų įmonių vadovų, darbo užmokestis nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarimu Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“. Pareiginės algos koeficiento dydį ir kintamosios dalies už veiklos rodiklių įgyvendinimą dydį, nustato Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija.

10. DARNUMO PRINCIPAI

Įmonė, vykdydama veiklą, yra įsipareigojusi suinteresuotoms šalims, visuomenei, valdymo organams ir darbuotojams. Suprasdami visų lūkesčius, atsakingai siekiama darnių sprendimų, apjungiančių aplinkosauginius, socialinius bei ekonominius aspektus.

ŽŪDC taikoma integruota vadybos sistema (toliau – IVS), apimanti kokybės ir informacijos saugumo vadybos reikalavimus pagal ISO/IEC 9001:2015 ir ISO/IEC 27001:2013 standartus ir atspindinti ŽŪDC gebėjimą nuolat teikti paslaugas, atitinkančias naudotojų poreikius.

ŽŪDC generalinio direktoriaus 2023 m. rugsėjo 15 d. įsakymu Nr. 1V-522 „Dėl Valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro Darnumo politikos ir Darnumo politikos įgyvendinimo ir darnumo politikos įgyvendinimo ir valdymo plano tvirtinimo“ patvirtinta Įmonės Darnumo politika ir jos įgyvendinimo bei valdymo planas (toliau – planas), kuriame, išskelti tikslai ir planuojamos priemonės, siekiant užtikrinti tvarų Įmonės darbą visose veiklos srityse. Plane numatyti keturi pagrindiniai darnaus vystymosi principai:

➤ Darni veikla aplinkos apsaugos srityje

Tvari aplinka yra vienas iš Įmonės prioritetų. Įmonės biuruose siekiama mažinti darbuotojų CO₂ pėdsaką ir užtikrinti atsakingą vandens, elektros, popieriaus ir kitų gamtinių išteklių naudojimą. Vykdomi plane numatyti įsipareigojimai veikti atsakingai ir tvariai – rūšiuoti atliekas, taupyti energiją ir darbo priemones, skatinti virtualius susitikimus, perdirbti biuro atliekas. Visuose Įmonės biuruose įrengti atliekų rūšiavimo konteineriai, tarp Įmonės padalinių vyko energijos taupymo konkursas, planuojant komandiruotes, siekiama vienu maršrutu nuvykti į kuo daugiau darbo vietų ir mažinti komandiruočių / išvykų skaičių.

➤ **Darni veikla santykiuose su darbuotojais**

Patvirtintas Lygių galimybių politikos įgyvendinimo tvarkos aprašas, Įmonėje užtikrina lygias darbuotojų teises ir vienodas galimybes darbe. Įmonėje kuriama pasitikėjimo ir atvirumo atmosfera bei veikianti pasitikėjimo linija garantuoja patyčių, smurto ir priekabiavimo netoleravimą.

Įmonė skatina darbuotojų įtraukimą į sprendimų priėmimą, ugdymą ir mokymus. Įmonėje vykdomi mokymai naujiems darbuotojams, korupcijos prevencijos mokymai, darbuotojams reguliariai prašoma atsakyti į klausimus apie Įmonės veiklą, teikti siūlymus. Rengiami visuotiniai susirinkimai, skyrių susirinkimai, šventiniai ir sportiniai renginiai.

Užtikrina darbuotojų saugumą ir rūpinasi sveikata bei gerove - darbuotojams vykdomi profilaktiniai sveikatos patikrinimai. Darbuotojai, dirbantys lauko sąlygomis, aprūpinami atitinkama apranga, vakcinuojami nuo erkinio encefalito, visi norintys skiepijami nuo gripo.

Nuolat ieškoma priemonių didinti darbuotojų motyvaciją, pasitenkinimą (sudarytos sąlygos darbui iš namų, suteikiant darbo priemones).

Paskirtas asmens duomenų apsaugos pareigūnas, rūpinasi asmens duomenų apsauga Įmonėje.

➤ **Darni veikla santykiuose su klientais**

Esminis veiksnys Įmonės ir klientų santykiuose yra veiklos skaidrumas ir pasitikėjimas, todėl Įmonė yra įsipareigojusi saugiai ir konfidencialiai naudoti klientų duomenis, skaidriai ir aiškiai komunikuoti su klientais, greitai ir tiksliai teikti informaciją, sudaryti galimybę klientams kontroliuoti savo duomenis. Įmonė atsakingai ugdo visuomenę skaitmenizacijos, elektroninių paslaugų plėtros srityse: vykdo šviečiamąją veiklą apie efektyvius būdus pasinaudoti elektroninėmis paslaugomis, informuoja visuomenę apie erdvinį duomenų ir Įmonės teikiamų el. paslaugų pasinaudojimo galimybes.

Įmonė gerbia klientų teises ir privatumą, laikosi griežtų etikos principų ir teisės aktų.

Įgyvendinta didžioji dalis priemonių, reikiamų atsparios korupcijai aplinkos kūrimui, jos tobulinamos ir pildomos - patvirtintas etikos kodeksas, nulinė dovanų politika, darbuotojų nusišalinimo ir nušalinimo nuo pavesto darbo ar užduoties tvarkos aprašas, lobistinės veiklos administravimo tvarkos aprašas ir kiti vidaus teisės aktai.

Įmonės vadovybė, skatindama antikorupcinės aplinkos kūrimą ir nulinę toleranciją korupcijai ŽŪDC, vertina šios veiklos svarbą visų valstybės įmonių kontekste, pirmiausia, kaip pasitikėjimo viešuoju sektoriumi ir jo teikiamomis paslaugomis didinimą, valstybės valdomų įmonių veiklos efektyvinimą.

➤ **Darni veikla santykiuose su visuomene**

ŽŪDC, turėdamas didelę patirtį ir savo veiklą vykdomas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, suinteresuotosiems šalims yra įsipareigojęs veiklą vykdyti darniai ir tvariai. Suprasdama klientų ir visuomenės lūkesčius, Įmonės veiklos daromą tiesioginę įtaką verslo plėtrai, infrastruktūros gerinimui, darbų tęstinumui, Įmonė siekia užduotis atlikti nepriekaištingai, teisingai ir laiku.

Vykdomas savanoriškas Įmonės veiklos rezultatų viešinimas visuomenei ir suinteresuotoms šalims. Teikiami Įmonės veiklos rezultatai viešai išoriniame tinklalapyje. Atnaujinami ir viešinami apleistų žemių, dirvožemio, žemių melioracinės būklės ir užmirkimo duomenų rinkiniai ir kt. informacija.

11. INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ II–III SKYRIŲ NUOSTATŲ LAIKYMAŠI

11.1. Informacijos atskleidimas

Vadovaudamasis Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašu, 2023 m. ŽŪDC nustatytais terminais interneto svetainėje www.zudc.lt skelbė ŽŪDC metinę veiklos ataskaitą, trijų, šešių devynių ir dvylikos mėnesių ŽŪDC finansinių ataskaitų rinkinius. ŽŪDC interneto svetainėje taip pat skelbiama informacija apie vykdomą veiklą, vykdomi specialieji įpareigojimai ir teisės aktai, kuriais pavesta juos vykdyti; informacija apie teikiamas paslaugas; ŽŪDC kokybės politika, ŽŪDC informacijos saugumo politika; ŽŪDC aplinkos apsaugos politika, strateginiai veiklos planai; veiklos ataskaitos; informacija registruotiems naudotojams; statistinė informacija ir leidiniai; darbuotojų skaičius; metinis darbo užmokesčio fondas; Įmonės vadovo darbo užmokestis, kitų pareigybių vidutinis darbo užmokestis; valdybos nariams išmokėtus atlygius; informacija apie finansiniais metais įvykdytus, vykdomus ir planuojamus vykdyti pirkimus ir investicijas, ir kiti privalomi dokumentai bei informacija.

11.2. ŽŪDC veiklos ataskaitos turinys

Ataskaita parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo reikalavimais ir Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašu.

11.3. ŽŪDC apskaitos tvarkymas ir finansinių ataskaitų rinkiniai

2023 m. ŽŪDC apskaitą tvarkė pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus. ŽŪDC apskaitos tvarkymas ir finansinės atskaitomybės rengimo principai aprašyti ŽŪDC finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte.

Administravimo departamento direktorė,
atliekanti generalinio direktoriaus funkcijas

Lina Zinkevičienė

**2023–2026 M. STRATEGINIAME VEIKLOS PLANE NUMATYTŲ
2023 M. SIEKTINOS IR FAKTINĖS REIKŠMĖS BEI JŲ PAAIŠKINIMAI**

Strateginis tikslas	Strateginio tikslo uždavinys	Rodiklis, matavimo vienetai	2023 metais siektina rodiklio vertė	Faktiškai pasiekta 2023 m. rodiklio vertė	Siektina rodiklio vertė			Komentarai, paaiškinimai	Siektina vertė patvirtinta
					2024 m.	2025 m.	2026 m.		
1. Sistemų prieinamumas									
	Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytų reikalavimų informacinių sistemų (toliau - IS) prieinamumui vykdymas	proc.	>95	99,50	>95	>96	>96	ŽŪDC teikiamų paslaugų pasiekiamumas aukštas.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 3D-20 „Dėl Valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro 2023–2026 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“
	YSII veikimo atstatymo laikas	val.	7,5	0	7	7	7	Incidentų, kurių metu buvo reikalingas IS / registru atstatymas - nebuvo.	
	II kategorijos registru, IS atstatymo laikas	val.	12	0	11	11	11	Incidentų, kurių metu buvo reikalingas IS / registru atstatymas - nebuvo.	
	III kategorijos registru, IS atstatymo laikas	val.	15,5	0	15	15	15	Incidentų, kurių metu buvo reikalingas IS / registru atstatymas - nebuvo.	
1.1. Didinti kibernetinę saugą ir infrastruktūros patikimumą									
	Įdiegti ISO 27000	proc.	100	0	-	-	-	2023 m. liepos 14 d. pasirašyta IT saugos konsultacijų paslaugų teikimo sutartis Nr. 5SF-1546 su NRD Cyber Security. ISO 27001 įdiegimas numatytas 2024 m. balandžio mėn. (vykdomos paslaugos pirkimo procedūros), atsižvelgiant į tai, kad nuo 2024	

Strateginis tikslas	Strateginio tikslo uždavinys	Rodiklis, matavimo vienetai	2023 metais siektina rodiklio vertė	Faktiškai pasiekta 2023 m. rodiklio vertė	Siektina rodiklio vertė			Komentaras, paaiškinimai	Siektina vertė patvirtinta
					2024 m.	2025 m.	2026 m.		
								m. sausio 1 d. Įmonė VŠĮ Statybos sektoriaus vystymo agentūrai perdavė dalį funkcijų).	
2. Veiklos pelningumas									
	Grynojo pelno marža	proc.	8	10	11	12	13	Grynojo pelno marža įvykdyta 125 proc.	
2.1. Sukurti efektyvią naujos įmonės struktūrą ir veiklos procesus									
	Įmonės administracinių sąnaudų mažinimas	proc.	1278,7 tūkst. Eur (pagal savininko (ŽŪM) patvirtintą 2023 m. sąmatą)	569,7 tūkst. Eur (faktiškai patirta administracinių sąnaudų)	10	2	2	Įmonės administracinės sąnaudos 2023 m. sumažintos 44,6 proc. nuo planuotų patirti.	
2.2. Klientų pasitenkinimas									
	Klientų ir partnerių pasitenkinimas (NPS)	proc.	Atlikti klientų pasitenkinimo tyrimą	92	Pagal gautus rezultatus bus nustatyta siektina rodiklio reikšmė			Siekiant išmatuoti naudotojų pasitenkinimo suteiktomis paslaugomis rodiklį, atlikta naudotojų apklausa, atspindinti teikiamų paslaugų ir aptarnavimo kokybę	
2.3. Tvarus įmonės vystymasis									
	Gerosios valdysenos indekso reikšmė pagal VŠĮ Valdymo koordinavimo centrą	indeksas	A-	0	A-	A	A	VŠĮ Valdymo koordinavimo centras 2023 m. nevertino ŽŪDC parengtų ir pateiktų ataskaitų ir kitos informacijos gerosios valdysenos indekso reikšmei nustatyti, nes įmonės veiklos pradžia 2023 m. sausio 3 d.	

Strateginis tikslas	Strateginio tikslo uždavinys	Rodiklis, matavimo vienetai	2023 metais siektina rodiklio vertė	Faktiškai pasiekta 2023 m. rodiklio vertė	Siektina rodiklio vertė			Komentaras, paaiškinimai	Siektina vertė patvirtinta
					2024 m.	2025 m.	2026 m.		
2.4. Tvarus infrastruktūros valdymas									
	Suvartojamos elektros energijos kiekių mažėjimas	proc.	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	Ataskaitiniu laikotarpiu, įgyvendinus veiksmų plano efektyvumo priemones (toliau - priemonės) buvo sutaupyta elektros energijos. Priemonės: periodiškasis darbuotojų edukavimas kaip eksploatuoti elektros įrenginius; sumažinta patalpų šildymo temperatūra žiemos laikotarpiu, nesant darbuotojų ir / arba nedarbo metu; sudaryta galimybė darbuotojams dalį darbo laiko dirbti iš namų.	
3. Pajamos									
	Pajamos (pardavimo) iš komercinės veiklos	tūkst. Eur	3,7	4,8	3,9	4,0	4,1	Pardavimo pajamos iš komercinės veiklos didesnės 129,7 proc.	
3.1. Pasiūlyti klientams naujas komercines paslaugas									
	Naujos komercinės paslaugos	vnt.	0	0	1	2	2	ŽŪDC strateginiame veiklos plane 2023 m. nebuvo matyta teikti naujų komercinių paslaugų.	
4. Darbuotojų įsitraukimo indeksas									
	Darbuotojų įsitraukimo indeksas		-	-	Matuojamas už 2023 m.	+1 proc. punktas	+2 proc. punkta i	ŽŪDC strateginiame veiklos plane 2023 m. nebuvo numatytas darbuotojų įsitraukimo indekso skaičiavimas. Darbuotojų įsitraukimo indekso matavimas pradedamas 2024 m.	
	Kritinių pareigybių ir jų pakaitumo plano sudarymas	proc.	100	20	-	-	-	Analizuojamos kritinės pareigybės, vertinamos funkcijų padengimo galimybės.	

Strateginis tikslas	Strateginio tikslo uždavinys	Rodiklis, matavimo vienetai	2023 metais siektina rodiklio vertė	Faktiškai pasiekta 2023 m. rodiklio vertė	Siektina rodiklio vertė			Komentarai, paaiškinimai	Siektina vertė patvirtinta
					2024 m.	2025 m.	2026 m.		
	Kritinių pareigybių ir jų pakaitumo užtikrinimas	proc.	-	-	10	10	10	ŽŪDC strateginiame veiklos plane 2023 m. nebuvo numatytas kritinių pareigybių pakaitumo užtikrinimas, kritinių pareigybių pakaitumo užtikrinimo įgyvendinimas pradedamas 2024 m.	
	Savonoriškas darbuotojų kaitos rodiklis	proc.	-	-	≤10	≤10	≤10	ŽŪDC strateginiame veiklos plane 2023 m. nebuvo numatyta savonoriško darbuotojų kaitos rodiklio reikšmė, rodiklis bus matuojamas nuo 2024 m.	
4.1. Parengti darbuotojų darbo apmokėjimo ir skatinimo sistemą									
	Darbuotojų darbo apmokėjimo ir skatinimo taisyklių parengimas ir patvirtinimas valdyboje	proc.	100	100	-	-	-	Parengtos ir valdybos patvirtintos darbuotojų darbo apmokėjimo ir skatinimo taisyklės.	
	Pareigybių lygio nustatymas ir atlygio lygio tyrimas	proc.	100	100	-	-	100	Atliktas įmonės pareigybių klasifikavimas pagal pareigybių lygius, atliktas rinkos tyrimas, nustatyti pareigybių atlygio režiai.	
	Atlygio režių įgyvendinimo plano sudarymas ir jo vykdymas	proc.	-	-	≥95	≥95	≥95	ŽŪDC strateginiame veiklos plane 2023 m. nebuvo numatytas atlygio režių įgyvendinimo plano sudarymas ir jo vykdymas, atlygio režių įgyvendinimas pradedamas 2024 m.	
4.2. Darbuotojų kvalifikacijos ir kompetencijų didinimas									
	Kompetencijų modelio parengimas	Visų veiklų funkcijų įvertinimas lygiais	-	-	Modelio parengimas	-	-	ŽŪDC strateginiame veiklos plane 2023 m. nebuvo numatytas kompetencijų modelio parengimas, jo parengimas numatytas 2024 m.	

Strateginis tikslas	Strateginio tikslo uždavinys	Rodiklis, matavimo vienetai	2023 metais siektina rodiklio vertė	Faktiškai pasiekta 2023 m. rodiklio vertė	Siektina rodiklio vertė			Komentaras, paaiškinimai	Siektina vertė patvirtinta
					2024 m.	2025 m.	2026 m.		
	Darbuotojų kompetencijų ugdymo planavimas ir mokymų grafiko parengimas pagal kompetencijų modelį, įgyvendinimas	proc.	–	–	-	50	50	ŽŪDC strateginiame veiklos plane 2023 m. nebuvo numatytas darbuotojų kompetencijų ugdymo planavimas ir mokymų grafiko parengimas pagal kompetencijų modelį. Kompetencijų modelio plano įgyvendinimas planuojamas 2025 m.	
4.3. Darbdavio įvaizdžio formavimas									
	Darbdavio įvaizdžio formavimo strategija (įvykdymas)	proc.	100	0	-	-	-	2023 m. nebuvo įsteigta Komunikacijos specialisto pareigybė.	
	Darbdavio ir Įmonės įvaizdžio gerinimo metinis veiklos planas (įvykdymas)	proc.	100	0	100	100	100	2023 m. nebuvo įsteigta Komunikacijos specialisto pareigybė.	

**SPECIALIEJI ĮPAREIGOJIMAI IR JUOS VYKDYTI
PAVEDANTYS TEISĖS AKTAI**

Registras / IS	Funkcija	Teisės aktas, kuriuo ŽŪDC pavesta vykdyti funkciją
Ūkinių gyvūnų registro administravimas	Registro duomenų bazės tvarkymas; registro palaikymas ir tobulinimas, nepertraukiamo jo veikimo užtikrinimas; duomenų ir dokumentų apie registro objektus ir jų savininkus rinkimas, kaupimas, apdorojimas, sisteminimas, saugojimas, taisymas ir teikimas fiziniams bei juridiniams asmenims; registro duomenų saugos užtikrinimas; registro sąveikos su susijusiais registrais ir informacinėmis sistemomis užtikrinimas; registro klasifikatoriaus administravimas ir tobulinimas; naudotojų administravimas ir konsultavimas.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – LRV) 2004 m. vasario 6 d. nutarimo Nr. 135 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo garantijų skyriaus priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ 3.1.1 papunktis; LRV 2006 m. spalio 11 d. nutarimo Nr. 987 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ 3.1.1.1, 3.1.1.2 papunkčiai; LRV 2007 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ 3.1, 6.4.2 papunkčiai; LRV 2014 m. liepos 22 d. nutarimo Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtos 2014-2020 metų programos įgyvendinimą paskyrimo“ 3.1, 5.3.2 papunkčiai; LRV 2023 m. balandžio 5 d. nutarimo Nr. 218 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtos 2023–2027 m. strateginio plano įgyvendinimą, paskyrimo“ 1.2.4, 1.2.5, 1.2.6, 1.2.11 papunkčiai.
Gyvūnų augintinių registro administravimas	Registro duomenų bazės tvarkymas; registro palaikymas ir tobulinimas, nepertraukiamo jo veikimo užtikrinimas; duomenų ir dokumentų apie registro objektus ir jų savininkus rinkimas, kaupimas, apdorojimas, sisteminimas, saugojimas, taisymas ir teikimas fiziniams bei juridiniams asmenims; registro duomenų saugos užtikrinimas; registro sąveikos su susijusiais registrais ir informacinėmis sistemomis užtikrinimas; registro klasifikatoriaus administravimas ir tobulinimas; naudotojų administravimas ir konsultavimas.	Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 3 str. 1 ir 3 dalys; LRV 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr. 1326 „Dėl Gyvūnų augintinių registro reorganizavimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. lapkričio 2 d. nutarimas Nr. 1100 „Dėl atlyginimo už Gyvūnų augintinių registro duomenų, registro informacijos ir (arba) registruoti pateiktų dokumentų kopijų teikimą dydžių sąrašo patvirtinimo“.
Pašarų ūkio subjektų registro administravimas	Registro duomenų bazės tvarkymas; registro palaikymas ir tobulinimas, nepertraukiamo jo veikimo užtikrinimas; duomenų ir dokumentų apie registro objektus ir jų savininkus rinkimas, kaupimas, apdorojimas, sisteminimas, saugojimas, taisymas ir teikimas fiziniams bei juridiniams asmenims; registro duomenų saugos užtikrinimas; registro sąveikos su susijusiais registrais ir informacinėmis sistemomis užtikrinimas; registro klasifikatoriaus administravimas ir tobulinimas; naudotojų administravimas ir konsultavimas.	LRV 2007 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ 3.1 papunktis; LRV 2020 m. spalio 21 d. nutarimo Nr. 1178 „Dėl Lietuvos Respublikos patvirtintų pašarų ūkio subjektų registro reorganizavimo ir Lietuvos Respublikos pašarų ūkio subjektų registro nuostatų patvirtinimo“ 8 punktas.
Ūkininkų ūkių registro administravimas	Registro duomenų bazės tvarkymas; registro palaikymas ir tobulinimas, nepertraukiamo jo veikimo užtikrinimas; duomenų ir dokumentų apie registro objektus ir jų savininkus rinkimas, kaupimas, apdorojimas, sisteminimas, saugojimas, taisymas ir teikimas fiziniams bei juridiniams asmenims; registro duomenų saugos užtikrinimas registro sąveikos su susijusiais registrais ir informacinėmis sistemomis užtikrinimas; registro klasifikatoriaus administravimas ir tobulinimas; naudotojų administravimas ir konsultavimas. Lengvalinio gazolio skaičiavimas.	LRV 2003 m. birželio 25 d. nutarimo Nr. 817 „Dėl Ūkininkų ūkių registro nuostatų patvirtinimo“ 8 punktas; LRV 2007 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ 3.1 papunktis; LRV 2015 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. 667 „Dėl Gazolių, skirtų naudoti žemės ūkio veiklos subjektams žemės ūkio produktų gamybai, įsigijimo taisyklių patvirtinimo“ 8 punktas.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro administravimas	Registro duomenų bazės tvarkymas; registro palaikymas ir tobulinimas, nepertraukiamo jo veikimo užtikrinimas; duomenų ir dokumentų apie registro objektus ir jų savininkus rinkimas, kaupimas, apdorojimas, sisteminimas, saugojimas, taisymas ir teikimas fiziniams bei juridiniams asmenims; registro duomenų saugos užtikrinimas; registro sąveikos su susijusiais registrais ir informacinėmis sistemomis užtikrinimas; registro klasifikatoriaus administravimas ir tobulinimas; naudotojų administravimas ir konsultavimas.	LRV 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimo Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ 8 punktas; LRV 2004 m. vasario 6 d. nutarimo Nr. 135 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo garantijų skyriaus priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ 3.1.1, 3.5.4 papunkčiai; LRV 2006 m. spalio 11 d. nutarimo Nr. 987 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ 3.1.1.1 papunktis; LRV 2007 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ 3.1 papunktis; LRV 2014 m. liepos 22 d. nutarimo Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtos 2014-2020 metų programos įgyvendinimą paskyrimo“ 3.1 papunktis; LRV 2023 m. balandžio 5 d. nutarimo Nr. 218 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtos 2023–2027 m. strateginio plano įgyvendinimą, paskyrimo“ 1.2.7, 1.2.11 papunkčiai.

Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro administravimas	Registro duomenų bazės tvarkymas; registro informacinės sistemos administravimas ir tobulinimas, nepertraukiamo jo veikimo užtikrinimas; duomenų ir dokumentų apie registro objektus ir jų savininkus rinkimas, kaupimas, apdorojimas, sisteminimas, saugojimas, taisymas ir teikimas fiziniams bei juridiniams asmenims; registro duomenų saugos užtikrinimas; registro sąveikos su susijusiais registrais ir informacinėmis sistemomis užtikrinimas; registro klasifikatoriaus administravimas ir tobulinimas; naudotojų administravimas ir konsultavimas.	LRV 2006 m. kovo 14 d. nutarimo Nr. 247 „Dėl Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ 8 punktas; LRV 2007 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ 3.1 papunktis; LRV 2023 m. balandžio 5 d. nutarimo Nr. 218 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtos 2023–2027 m. strateginio plano įgyvendinimą, paskyrimo“ 1.2.9 papunktis.
Lietuvos Respublikos fitosanitarinio registro administravimas	Registro duomenų bazės tvarkymas; registro programinės įrangos kūrimas, priežiūra ir tobulinimas; registro sąveikos su susijusiais registrais ir informacinėmis sistemomis užtikrinimas; registro duomenų, gaunamų iš susijusių registru, nuolatinio atnaujinimo užtikrinimas; nepertraukiamo jo veikimo užtikrinimas.	LRV 2013 m. lapkričio 27 d. nutarimo Nr. 1111 „Dėl Lietuvos Respublikos fitosanitarinio registro reorganizavimo ir Lietuvos Respublikos fitosanitarinio registro nuostatų patvirtinimo“ 8 punktas.
Paraiškų priėmimo informacinės sistemos administravimas; Kontrolinių žemės sklypų erdvinio duomenų rinkinio kūrimas, tvarkymas	Paraiškų duomenų bazės, pasėlių laukų duomenų rinkinio ir KŽS_DRLT administravimas; informacinės sistemos duomenų saugos užtikrinimas; naudotojų administravimas ir konsultavimas; duomenų ir dokumentų apie informacinės sistemos objektus ir jų savininkus rinkimas, kaupimas, apdorojimas, sisteminimas, saugojimas, taisymas ir teikimas fiziniams bei juridiniams asmenims; paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus paraiškų duomenis priėmimo savivaldybėse darbų organizavimas, paraiškų duomenų perdavimas NMA. Paraiškų priėmimo informacinės sistemos nuasmenintų duomenų paskelbimas Lietuvos erdvinės informacijos portale ir INSPIRE geoportale. Kontrolinių žemės sklypų erdvinio duomenų rinkinio administravimas; Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:5 000 kontrolinių žemės sklypų erdvinio duomenų rinkinio KŽS_DR5LT kūrimas tvarkymas ir kokybės vertinimas. Lietuvos Respublikos teritorijos M1:5 000 kontrolinių žemės sklypų erdvinis duomenų rinkinys KŽS_DB5LT yra integruotos administravimo ir kontrolės sistemos (IAKS) sudėtinė dalis, leidžianti kontroliuoti deklaruojamų žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus. KŽS_DB5LT – tai žemės sklypų tapatybės nustatymo ir registravimo sistema, kuri susideda iš grafinių ir atributinių duomenų. Lietuvos Kontrolinių žemės sklypų erdvinio duomenų rinkinį sudaro informacija apie dirbamos žemės, užstatytos teritorijos, miškų žemės, mišrios teritorijos kontrolinius žemės sklypus; Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:5 000 kontrolinių žemės sklypų erdvinio duomenų rinkinio KŽS_DR5LT erdvinio nuasmenintų duomenų paskelbimas Lietuvos erdvinės informacijos portale ir INSPIRE geoportale.	LRV 2004 m. vasario 6 d. nutarimo Nr. 135 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo garantijų skyriaus priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ 3.1.1 papunktis; LRV 2006 m. spalio 11 d. nutarimo Nr. 987 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ 3.1.1.1 papunktis; LRV 2007 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ 3.1, 6.4.3 papunkčiai; LRV 2014 m. liepos 22 d. nutarimo Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtos 2014–2020 metų programos įgyvendinimą“ 3.1, 5.3.3 papunkčiai; LRV 2023 m. balandžio 5 d. nutarimo Nr. 218 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtos 2023–2027 m. strateginio plano įgyvendinimą, paskyrimo“ 1.2.1, 1.2.2, 1.2.12 papunkčiai. LRV 2006 m. spalio 11 d. nutarimo Nr. 987 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ 3.1.1.1 papunktis; LRV 2007 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ 3.1 papunktis; LRV 2009 m. rugsėjo 9 d. nutarimo Nr. 1125 „Dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos (IAKS) duomenų atnaujinimo programos patvirtinimo; LRV 2014 m. liepos 22 d. nutarimas Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtos 2014–2020 metų programos įgyvendinimą paskyrimo“ 3.1 papunktis; LRV 2023 m. balandžio 5 d. nutarimo Nr. 218 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtos 2023–2027 m. strateginio plano įgyvendinimą, paskyrimo“ 1.2.2, 1.2.3 papunkčiai.
Paramos žemės ūkio veiklos subjektams apskaičiavimo informacinės sistemos	Informacinės sistemos duomenų bazės tvarkymas; duomenų rinkimas, kaupimas, apdorojimas, sisteminimas, saugojimas, taisymas ir teikimas fiziniams bei juridiniams asmenims; paramos už pieną ir ūkinius gyvūnus apskaičiavimas ir duomenų teikimas NMA, savivaldybių administracijoms; sąveikos su susijusiais registrais ir informacinėmis sistemomis užtikrinimas.	LR žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtos įstatymo 12 straipsnis; LRV 2006 m. spalio 11 d. nutarimo Nr. 987 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ 3.1.1.1, 3.1.1.2 papunkčiai; LRV 2023 m. balandžio 5 d. nutarimo Nr. 218 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtos 2023–2027 m. strateginio plano įgyvendinimą, paskyrimo“ 1.2.4 papunktis.
Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos administravimas	Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos posistemų kūrimas, administravimas ir tobulinimas; žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtos oficialiosios statistikos tvarkymas. Statistinių tyrimų vykdymas Lietuvos žemės ūkio, ir maisto produktų bei gamybos priemonių rinkoje. Statistinių duomenų ir ataskaitų teikimas nacionalinėms institucijoms bei įstaigoms, Europos Komisijai ir EUROSTAT-UI. Situacijos Lietuvos ir užsienio šalių žemės ūkio ir maisto produktų rinkose stebėseną, ekonominę analizę ir prognozavimą. Įmonių ir ūkių teikiamų duomenų įmonės administruojamai žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai patikra vietoje (įmonėse ir ūkiuose). Visuomenės, verslo subjektų ir valstybės institucijų informavimas.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtos įstatymo 10 straipsnis; LRV 2022 m. gruodžio 7 d. nutarimo Nr. 1218 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų statistikos rengimo“.
Ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinės sistemos administravimas	Gyvulių veislininkystės informacinės sistemos kūrimo ir tobulinimo koordinavimas; veislinių gyvulių duomenų sisteminimas ir apdorojimas; gyvulių sėklinimo, kergimo duomenų įvedimo priežiūros vykdymas; sąveikos su susijusiais registrais ir informacinėmis sistemomis užtikrinimas; duomenų saugos užtikrinimas; naudotojų administravimas; informacijos leidiniui „Kontroliuojamų karvių bandų produktyvumo apyskaita“ rengimas; kilmės ir produktyvumo informacijos kaupimas apie kiekvieną gyvulį; informacijos teikimas pripažintoms veislininkystės institucijoms kilmės knygoms vesti ir kilmės pažymėjimams išduoti.	Lietuvos Respublikos ūkinių gyvūnų veislininkystės įstatymas; LRV 2007 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ 3.1 papunktis; LRV 2023 m. balandžio 5 d. nutarimo Nr. 218 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtos 2023–2027 m. strateginio plano įgyvendinimą, paskyrimo“ 1.2.6, 1.2.10 papunkčiai.

<p>Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) pripažinimo žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais) administravimas</p>	<p>Kooperatyvų įstatymas (3¹ straipsnio 3, 5, 6 punktai) įpareigoja ŽŪDC priimti prašymus iš Kooperatinės bendrovės (kooperatyvo), siekiančios būti pripažinta žemės ūkio kooperatine bendrove (kooperatyvu). ŽŪDC teikia išvadą dėl pripažinimo žemės ūkio kooperatine bendrove (kooperatyvu) ir išduoda pažymėjimą; inicijuoja kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) atitikties įstatyme nurodytiems reikalavimams patikras.</p>	<p>Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymas; Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. liepos 22 d. įsakymas Nr. 3D-435 „Dėl Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) pripažinimo žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais) tvarkos aprašo patvirtinimo“.</p>
<p>Žemės tvarkymo ir administravimo bei erdvinės informacijos infrastruktūros vystymo programos priemonės „Žemės informacinės sistemos plėtra ir palaikymas“ veikla</p>	<p>Žemių melioracinės būklės ir užmirkimo erdvinių duomenų rinkinio tvarkymas. Apleistų žemių erdvinių duomenų rinkinio tvarkymas. Dirvožemio erdvinių duomenų rinkinio tvarkymas. Žemės išteklių stebėsenos informacinė sistema.</p>	<p>1994 m. balandžio 26 d. Nr. I-446 Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 34 straipsnio 2 ir 3 dalys (Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. lapkričio 22 d. įsakymas Nr. 1P-(1.3)-267 „Dėl Žemės informacinės sistemos nuostatų ir Žemės informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“).</p>
<p>Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veikla „Parama žemės konsolidacijai“</p>	<p>Po žemės konsolidacijos projektų rengimo ir jų sprendinių įgyvendinimo pabaigos vykdomas kontrolės laikotarpis (teikiamos metinės ataskaitų teikimas).</p>	<p>LRV 2025 m. birželio 27 d. nutarimas Nr. 697 „Dėl Žemės konsolidacijos projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“</p>
<p>Melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo valstybinė priežiūra</p>	<p>Melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo valstybinė priežiūra. – Valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių rekonstravimo darbų organizavimas ir koordinavimas. – Kartu su savivaldybėmis organizuoti melioracijos infrastruktūros atstatymo darbų organizavimas. Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos bei kadastro tvarkymas.</p>	<p>Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymas.</p>
<p>Valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionų vykdymas</p>	<p>Valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionų vykdymas.</p>	<p>Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 32 straipsnio 5 dalies 5 p.</p>
<p>Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūros portalo (LEI portalas) tvarkytojo funkcija</p>	<p>Lietuvos erdvinės informacijos portalas – valstybės informacinė sistema, kurios paskirtis yra vienoje vietoje teikti valstybės kadastrų, registrų tvarkytojų, valstybės ir savivaldybių institucijų bei kitų asmenų sukurtus ir (ar) tvarkomus erdvinės duomenų rinkinius. Portale galima rasti, peržiūrėti ar atsisiųsti erdvinės duomenis, naudotis įvairiomis elektroninėmis paslaugomis ir žemėlapiams.</p>	<p>Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo 9 str.</p>
<p>Georeferencinio pagrindo kadastro (GRPK) tvarkytojo funkcija</p>	<p>Kadastro paskirtis – registruoti gamtinius ir antropogeninius objektus, rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti ir teikti Kadastro duomenų gavėjams Kadastro duomenis, Kadastro informaciją, Kadastrui pateiktus dokumentus ir (arba) duomenis, atlikti kitus Kadastro duomenų, Kadastro informacijos, Kadastrui pateiktų dokumentų ir (arba) duomenų tvarkymo veiksmus.</p>	<p>Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo 3 p. LRV 2013 m. kovo 13 d. nutarimo Nr. 215 „Dėl Georeferencinio pagrindo kadastro steigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veikimo pradžios nustatymo“ 8 p.</p>